

Bruxelles, 30. lipnja 2022.
(OR. fr, en)

10796/22

Međuinstitucijski predmet:
2021/0211(COD)

CLIMA 338
ENV 694
ENER 347
TRANS 460
AGRI 309
COMPET 557
ECOFIN 688
CODEC 1048

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	10509/22 ADD 1
Br. dok. Kom.:	10875/21 + ADD 1 - COM(2021) 551 final
Predmet:	Paket „Spremni za 55 %” Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije, Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i Uredbe (EU) 2015/757 – opći pristup

---

Za delegacije se u informativne svrhe u Prilogu nalazi tekst u vezi s kojim je Vijeće za okoliš na svojem 3887. sastanku održanom 28. i 29. lipnja 2022. postiglo opći pristup o navedenom prijedlogu.

Promjene u odnosu na prethodnu verziju teksta (dok. 10509/22 ADD 1), koje su rezultat rasprava u Vijeću, označene su **podebljanim i podcrtanim slovima**. Prethodne izmjene u odnosu na Prijedlog Komisije podcrtane su. Izbrisani tekst obilježen je oznakom [...].

**Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća
o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama
stakleničkih plinova unutar Unije, Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju
rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i
Uredbe (EU) 2015/757**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

---

¹ SL C, , str. .

² SL C, , str. .

³budući da:

- (1) Pariški sporazum, donesen u prosincu 2015. na temelju Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), stupio je na snagu u studenome 2016. („Pariški sporazum”)⁴. Njegove stranke postigle su dogovor da će zadržati povećanje globalne prosječne temperature na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razina u predindustrijskom razdoblju te nastojati ograničiti povišenje temperature na 1,5 °C iznad razina u predindustrijskom razdoblju.
- (2) Rješavanje problema povezanih s klimom i okolišem te postizanje ciljeva Pariškog sporazuma u prvom su planu u Komunikaciji o europskom zelenom planu, koju je Komisija donijela 11. prosinca 2019.⁵
- (3) U europskom zelenom planu objedinjen je sveobuhvatan skup mjera i inicijativa koje se uzajamno podupiru, a usmjerene su na postizanje klimatske neutralnosti u EU-u do 2050., i utvrđuje se nova strategija rasta kojom se Unija nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem gospodarski rast nije povezan s upotrebom resursa. Usto se nastoji zaštititi, očuvati i povećati prirodni kapital Unije te zaštititi zdravlje i dobrobit građana od rizika povezanih s okolišem i utjecaja okoliša na njih. Ta tranzicija pritom drukčije utječe na žene i muškarce, a posebice utječe na neke skupine u nepovoljnom položaju, kao što su starije osobe, osobe s invaliditetom i osobe manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla. Stoga ona mora biti pravedna i uključiva te nitko ne smije biti zapostavljen.

---

³ Uz određene ciljane iznimke, uvodne izjave nisu prilagođene.

⁴ Pariški sporazum (SL L 282, 19.10.2016., str. 4.).

⁵ COM(2019) 640 final.

- (4) Europski zeleni plan postao je još potrebniji i vrijedniji s obzirom na vrlo teške posljedice pandemije bolesti COVID-19 za zdravlje, životne i radne uvjete te dobrobit građana Unije, koje su pokazale da naše društvo i gospodarstvo moraju postati otporniji na vanjske poremećaje i rano djelovati kako bi ih spriječili ili ublažili. Građani Europe i dalje su duboko uvjereni da se to prije svega odnosi na klimatske promjene⁶.
- (5) Unija se u ažuriranom nacionalno utvrđenom doprinosu dostavljenom tajništvu UNFCCC-a 17. prosinca 2020.⁷ obvezala smanjiti neto emisije stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu Unije do 2030. za najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990.
- (6) Unija je Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća⁸ u zakonodavstvo uključila cilj klimatske neutralnosti u cijelom gospodarstvu do 2050. Tom se uredbom uspostavlja i obveza Unije da na svojem području smanji neto emisije stakleničkih plinova (emisije nakon što se odbiju uklanjanja) do 2030. za najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990.
- (7) Svi gospodarski sektori trebaju doprinijeti smanjenjima tih emisija. Stoga bi se cilj promicanja smanjenja emisija stakleničkih plinova na način koji je učinkovit u troškovnom i gospodarskom smislu, koji je Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁹ utvrđen za sustav EU-a za trgovanje emisijama (ETS EU-a), trebao povećati razmjerno cilju smanjenja neto emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu do 2030.

---

⁶ Posebno izvješće Eurobarometra br. 513 o klimatskim promjenama, 2021.

(https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_hr).

⁷ https://unfccc.int/sites/default/files/NDC/2022-06/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

⁸ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uređaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

⁹ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

- (8) ETS-om EU-a trebala bi se poticati proizvodnja u postrojenjima koja djelomično ili u cijelosti smanjuju emisije stakleničkih plinova. Stoga bi opis nekih kategorija djelatnosti iz Priloga I. Direktivi 2003/87/EZ trebalo izmijeniti kako bi se osiguralo da su postrojenja koja obavljaju djelatnost navedenu u Prilogu I. i ispunjavaju prag kapaciteta povezan s istom djelatnošću, ali ne ispuštaju stakleničke plinove, uključena u područje primjene ETS-a EU-a i stoga osiguralo jednako postupanje prema postrojenjima u dotičnim sektorima. Nadalje, besplatna dodjela emisijskih jedinica za proizvodnju nekog proizvoda ne bi trebala ovisiti o prirodi proizvodnog procesa. Stoga je potrebno izmijeniti definiciju proizvodâ te, za određene referentne vrijednosti, obuhvaćenih procesa i emisija, kako bi se osigurali jednaki uvjeti za nove i postojeće tehnologije. Potrebno je i odvojiti ažuriranje referentnih vrijednosti za rafinerije od onih za vodik kako bi se uzela u obzir sve veća važnost proizvodnje vodika izvan sektora rafinerija.
- (8a) Nakon izmjene proizvodâ te, za određene referentne vrijednosti, obuhvaćenih procesa i emisija, potrebno je osigurati da proizvođači ne primaju dvostruku naknadu za iste emisije na temelju besplatne dodjele emisijskih jedinica i nadoknade neizravnih troškova te stoga prilagoditi financijske mjere kako bi se na odgovarajući način nadoknadili neizravni troškovi preneseni u cijene električne energije.
- (9) Direktiva Vijeća 96/61/EZ¹⁰ stavljena je izvan snage Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹¹. Upućivanja na Direktivu 96/61/EZ u članku 2. Direktive 2003/87/EZ i njezinu Prilogu IV. trebalo bi na odgovarajući način ažurirati. S obzirom na potrebu za hitnim smanjenjem emisija u cijelom gospodarstvu države članice trebale bi moći i drugim politikama, osim graničnim vrijednostima emisija donesenima u skladu s Direktivom 2010/75/EU, doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova obuhvaćenih područjem primjene ETS-a EU-a.

---

¹⁰ Direktiva Vijeća 96/61/EZ od 24. rujna 1996. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja (SL L 257, 10.10.1996., str. 26.).

¹¹ [Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama \(integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja\), SL L 334, 17.12.2010., str. 17.](#)

- (10) U komunikaciji naslovljenoj „Put prema zdravom planetu za sve”¹² Komisija poziva na usmjeravanje EU-a prema nultoj stopi onečišćenja do 2050. smanjenjem onečišćenja zraka, slatkih voda, mora i tla na razine za koje se više ne očekuje da će biti štetne za zdravlje i prirodne ekosustave. Mjere na temelju Direktive 2010/75/EU, kao glavnog instrumenta kojim se reguliraju emisije onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo, često omogućuju i smanjenje emisija stakleničkih plinova. U skladu s člankom 8. Direktive 2003/87/EZ države članice trebale bi osigurati koordinaciju između zahtjeva za dozvole iz Direktive 2003/87/EZ i onih iz Direktive 2010/75/EU.
- (11) Nove inovativne tehnologije često će omogućiti smanjenje emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari, zbog čega je važno osigurati sinergije između politika za smanjenje emisija stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari, što je u ovom slučaju Direktiva 2010/75/EU, i ocijeniti njihovu učinkovitost u tom pogledu.
- (12) Definicija generatora električne energije upotrebljavala se od 2013. do 2020. za određivanje maksimalne količine besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica za industriju, no dovela je do različitog postupanja prema kogeneracijskim elektranama u odnosu na industrijska postrojenja. Kako bi se potaknula upotreba visokoučinkovite kogeneracije i jednako postupalo prema svim postrojenjima kojima se besplatno dodjeljuju emisijske jedinice za proizvodnju topline i centralno grijanje, trebalo bi izbrisati sva upućivanja na generatore električne energije u Direktivi 2003/87/EZ. Osim toga, u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/331¹³ utvrđuje se prihvatljivost svih industrijskih procesa za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica. Stoga su odredbe o hvatanju i skladištenju ugljika iz članka 10.a stavka 3. Direktive 2003/87/EZ zastarjele i trebalo bi ih izbrisati.

---

¹² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla” (COM(2021) 400 final).

¹³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/331 od 19. prosinca 2018. o utvrđivanju prijelaznih pravila na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 59, 27.2.2019., str. 8.).

- (13) Staklenički plinovi koji se ne ispuštaju izravno u atmosferu trebali bi se smatrati emisijama u okviru ETS-a EU-a te bi za te emisije trebalo predati emisijske jedinice, osim ako se skladište u skladišnom geoprostoru u skladu s Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴ ili su trajno kemijski vezane u proizvodnju tako da ne ulaze u atmosferu uobičajenom upotrebom. Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih akata u kojima se utvrđuju uvjeti koje treba ispuniti da bi se staklenički plinovi smatrali trajno kemijski vezanima u proizvodnji tako da ne ulaze u atmosferu uobičajenom upotrebom, uključujući prema potrebi uvjet dobivanja certifikata o uklanjanju ugljika ovisno o regulatornim promjenama povezanim s certifikacijom uklanjanja ugljika.
- (14) Djelatnost međunarodnog pomorskog prometa, koja se sastoji od putovanja između luka u nadležnosti dviju država članica ili između luke u nadležnosti države članice i luke izvan nadležnosti država članica, jedina je vrsta prijevoza koja nije uključena u prethodne obveze smanjenja emisija stakleničkih plinova Unije. Emisije iz goriva prodanog u Uniji za putovanja koja započinju u jednoj državi članici i završavaju u drugoj državi članici ili trećoj zemlji povećale su se za oko 36 % od 1990. Te emisije čine gotovo 90 % svih Unijinih emisija iz plovidbe jer su emisije iz goriva prodanog u Uniji za putovanja koja započinju i završavaju u istoj državi članici smanjene za 26 % od 1990. U scenariju „bez mjera” predviđa se da će emisije iz djelatnosti međunarodnog pomorskog prometa porasti za oko 14 % od 2015. do 2030. i za 34 % od 2015. do 2050. Ako se utjecaj djelatnosti pomorskog prometa na klimatske promjene poveća u skladu s predviđanjima, ozbiljno bi se dovela u pitanje smanjenja koja su drugi sektori ostvarili u borbi protiv klimatskih promjena.

---

¹⁴ Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009., str. 114.).

- (15) Komisija je 2013. donijela strategiju za postupno uključivanje emisija iz pomorskog prometa u politiku Unije za smanjenje emisija stakleničkih plinova. Kao prvi korak u tom pristupu Unija je u Uredbi (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ uspostavila sustav za praćenje emisija iz pomorskog prometa, izvješćivanje o njima i njihovu verifikaciju, nakon čega će utvrditi ciljeve smanjenja za pomorski sektor i početi primjenjivati tržišno utemeljenu mjeru. U skladu s obvezom suzakonodavaca iz Direktive (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ djelovanje Međunarodne pomorske organizacije (IMO) ili Unije trebalo bi početi 2023., uključujući pripremni rad na donošenju i provedbi mjere kojom se osigurava da sektor na odgovarajući način doprinese nastojanjima potrebnima za postizanje ciljeva dogovorenih u okviru Pariškog sporazuma i koju će svi dionici razmotriti na odgovarajući način.
- (16) U skladu s Direktivom (EU) 2018/410 Komisija bi trebala izvješćivati Europski parlament i Vijeće o napretku postignutom u okviru IMO-a u postizanju ambicioznog cilja smanjenja emisija i o popratnim mjerama kako bi se osigurao odgovarajući doprinos sektora pomorskog prometa nastojanjima potrebnima za postizanje ciljeva dogovorenih u okviru Pariškog sporazuma. U tijeku su nastojanja u okviru IMO-a, koja bi trebalo poticati, da se globalne emisije iz pomorskog prometa ograniče, uključujući brzu provedbu početne strategije IMO-a za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz brodova, donesene 2018., koja se odnosi i na moguće tržišno utemeljene mjere za poticanje smanjenja emisija stakleničkih plinova iz međunarodnog pomorskog prometa. Međutim, iako je nedavni napredak postignut u okviru IMO-a dobrodošao, dosad te mjere [...] nisu bile dovoljne za postizanje ciljeva Pariškog sporazuma.

---

¹⁵ Uredba (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji te o izmjeni Direktive 2009/16/EZ (SL L 123, 19.5.2015., str. 55.).

¹⁶ Direktiva (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika te Odluke (EU) 2015/1814 (SL L 76, 19.3.2018., str. 3.).

(17) U europskom zelenom planu Komisija je navela da skupom mjera namjerava dodatno smanjiti emisije stakleničkih plinova iz sektora pomorskog prometa kako bi Unija mogla ostvariti svoje ciljeve smanjenja emisija. U tom bi kontekstu trebalo izmijeniti Direktivu 2003/87/EZ kako bi se sektor pomorskog prometa uključio u ETS EU-a i tako doprinijelo povećanim klimatskim ciljevima Unije i ciljevima Pariškog sporazuma, kojim se od razvijenih zemalja zahtijeva da nastave svojim primjerom predvoditi provedbu ciljeva smanjenja emisija na razini cjelokupnog gospodarstva, a zemlje u razvoju potiče se da s vremenom prijeđu na ciljeve smanjenja ili ograničavanja emisija na razini cjelokupnog gospodarstva¹⁷. S obzirom na to da bi se emisije iz međunarodnog zračnog prometa izvan Europe trebale ograničiti od siječnja 2021. na temelju globalnog tržišno utemeljenog djelovanja, ali ne postoji mjera kojom se ograničavaju emisije iz pomorskog prometa ili određuje njihova cijena, primjereno je da se ETS-om EU-a obuhvati dio emisija iz putovanja između luke u nadležnosti države članice i luke u nadležnosti treće zemlje, pri čemu treća zemlja može odlučiti o odgovarajućim mjerama za drugi dio emisija. Proširenje ETS-a EU-a na sektor pomorskog prometa stoga bi trebalo uključivati polovinu emisija iz brodova koji obavljaju putovanja u luku u nadležnosti države članice iz luke izvan nadležnosti države članice, polovinu emisija iz brodova koji obavljaju putovanja iz luke u nadležnosti države članice u luku izvan nadležnosti države članice, emisije iz brodova koji obavljaju putovanja u luku u nadležnosti države članice iz luke u nadležnosti države članice i emisije za vrijeme boravka na vezu u luci u nadležnosti države članice. Taj se pristup smatra praktičnim načinom rješavanja pitanja zajedničkih ali diferenciranih odgovornosti i sposobnosti, što je već dugo poznat problem u kontekstu UNFCCC-a. Obuhvaćanjem dijela emisija iz dolaznih i odlaznih putovanja između Unije i trećih zemalja osigurava se učinkovitost ETS-a EU-a, posebno jer je utjecaj mjere na okoliš veći nego da je geografsko područje primjene ograničeno na putovanja unutar EU-a te jer se pritom ograničavaju rizik od pristajanja u luku radi izbjegavanja i rizik od premještanja djelatnosti prekraja izvan Unije.

---

¹⁷ Pariški sporazum, članak 4. stavak 4.

Da bi se osiguralo neometano uključivanje tog sektora u ETS EU-a, predaju emisijskih jedinica brodarskih društava trebalo bi postupno povećavati s obzirom na verificirane emisije o kojima je izviješteno za razdoblje od 2024. do 2026. Kako bi se zaštitio okolišni integritet sustava ako se u tim godinama preda manja količina emisijskih jedinica u odnosu na verificirane emisije za pomorski promet, trebalo bi poništiti odgovarajući broj emisijskih jedinica nakon što se svake godine utvrdi razlika između verificiranih emisija i predanih emisijskih jedinica. Počevši od 2027., brodarska društva trebala bi predati broj emisijskih jedinica koji odgovara svim njihovim verificiranim emisijama o kojima je izviješteno za prethodnu godinu.

(17a) Proširenje područja primjene Direktive 2003/87/EZ na pomorski promet dovest će do promjena u troškovima pomorskog prometa. To će utjecati na sve dijelove Unije jer roba koja se pomorskim prometom prevozi u luke unutar Unije i iz njih ima podrijetlo ili odredište u različitim državama članicama, među ostalim u državama članicama bez izlaza na more. Raspodjela emisijskih jedinica koje države članice prodaju na dražbi stoga se u načelu ne bi trebala mijenjati zbog uključivanja pomorskih djelatnosti te bi trebala uključivati sve države članice. Međutim, to će u različitoj mjeri utjecati na države članice. Uglavnom će države članice koje se u velikoj mjeri oslanjaju na pomorski promet biti najizloženije učinku tog proširenja. Proširenje ETS-a EU-a na pomorski promet više će utjecati na države članice s velikim pomorskim sektorom u odnosu na njihovu relativnu veličinu. Stoga je primjereno tim državama članicama pružiti dodatnu pomoć u obliku dodatnih emisijskih jedinica za potporu dekarbonizaciji pomorskih djelatnosti i za nastale administrativne troškove. Pomoć bi se trebala uvoditi postupno, usporedno s uvođenjem obveza predaje, a time i povećanim učinkom na te države članice. U kontekstu preispitivanja Direktive 2003/87/EZ Komisija bi trebala razmotriti relevantnost te dodatne pomoći, posebno s obzirom na razvoj brodarskih društava u nadležnosti različitih država članica.

(17aa) ETS EU-a trebao bi znatno doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova iz pomorskih djelatnosti i povećanju učinkovitosti. Upotreba prihoda od ETS-a EU-a na temelju članka 10. stavka 3. Direktive trebala bi, među ostalim, obuhvaćati promicanje prijevoza s niskom razinom emisija i javnog prijevoza u svim sektorima.

- (17b) Za obnovu flota brodova klase leda i razvoj inovativne tehnologije kojom se smanjuju emisije iz takvih brodova bit će potrebni vrijeme i financijska potpora. Dizajn koji omogućuje brodovima klase leda da plove u uvjetima leda trenutačno dovodi do veće potrošnje goriva i veće proizvodnje emisija u odnosu na brodove slične veličine dizajnirane za plovidbu samo na otvorenom moru. Stoga bi na temelju ove Direktive trebalo provesti metodu za koju nije bitna zastava pod kojom brod plovi, a kojom bi se omogućilo smanjenje emisijskih jedinica koje brodarska društva trebaju predati do 31. prosinca 2030. na temelju klase leda svojih brodova.
- (17c) Otoci su više ovisni o pomorskom prometu nego druge regije, a njihova povezanost ovisi o pomorskim vezama. Kako bi se otocima s manjim brojem stanovnika pomoglo da ostanu povezani nakon uključivanja pomorskih djelatnosti u područje primjene Direktive 2003/87/EZ, primjereno je predvidjeti mogućnost privremenog odstupanja od obveze predaje na temelju te direktive za djelatnosti pomorskog prometa s otocima koji imaju manje od 200 000 stanovnika.
- (17d) Države članice trebale bi moći zatražiti da transnacionalni ugovor o javnim uslugama ili transnacionalna obveza pružanja javne usluge između dviju država članica budu privremeno izuzeti od određenih obveza na temelju Direktive 2003/87/EZ. Ta bi mogućnost trebala biti ograničena na veze između države članice koja nema kopnenu granicu s drugom državom članicom i geografski najbliže države članice, kao što je pomorska veza između Cipra i Grčke, koja ne postoji već više od dvadeset godina. To privremeno odstupanje doprinosi jasnoj potrebi za pružanjem usluge od općeg interesa i osiguravanjem povezanosti, kao i gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji.

- (17e) Uzimajući u obzir posebne značajke i trajna ograničenja najudaljenijih regija Unije kako su prepoznata u članku 349. Ugovora te s obzirom na njihovu iznimnu ovisnost o pomorskom prometu, posebnu pozornost trebalo bi posvetiti očuvanju mogućnosti pristupa njima i njihove učinkovite povezanosti pomorskim prometom. Stoga bi trebalo predvidjeti privremeno odstupanje od određenih obveza na temelju Direktive 2003/87/EZ za emisije iz djelatnosti pomorskog prometa između luke smještene u najudaljenijoj regiji države članice i luke smještene u istoj državi članici, uključujući luke smještene u istoj najudaljenijoj regiji i u drugoj najudaljenijoj regiji iste države članice.
- (18) Odredbe Direktive 2003/87/EZ o djelatnostima pomorskog prometa trebalo bi redovito preispitivati s obzirom na buduća međunarodna kretanja i rad na postizanju ciljeva Pariškog sporazuma, uključujući drugi globalni pregled stanja 2028., [...] te u slučaju da Međunarodna pomorska organizacija donese globalnu tržišno utemeljenu mjeru za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz pomorskog prometa kako bi se takav razvoj događaja uzeo u obzir, posebno ako je mjera dovoljno ambiciozna i pouzdana. [...] U tu bi svrhu Komisija bez odgode trebala [...] podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, i to u bilo kojem trenutku prije drugog globalnog pregleda stanja 2028., odnosno najkasnije do 30. rujna 2028. Komisija bi u tom izvješću trebala ispitati tu mjeru u pogledu njezine ambicije s obzirom na ciljeve Pariškog sporazuma i njezin cjelokupan okolišni integritet. Također bi trebala ispitati sva pitanja povezana s mogućim istodobnim postojanjem ove Direktive i te mjere ili njihovim usklađivanjem [...]. Izvješću bi, prema potrebi, trebalo priložiti zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Direktive, u skladu s obvezama Unije u pogledu emisija stakleničkih plinova na razini cijelog gospodarstva te s ciljem očuvanja okolišnog integriteta i učinkovitosti djelovanja Unije u području klime, osiguravajući odgovarajuću provedbu globalne tržišno utemeljene mjere koju je donijela Međunarodna pomorska organizacija te istodobno uzimajući u obzir potrebu za usklađenošću između ETS-a EU-a i globalne tržišno utemeljene mjere te izbjegavanjem svakog znatnog dvostrukog opterećenja koje bi moglo nastati uslijed toga.

- (18a) S obzirom na povećane troškove pomorskog prometa koje podrazumijeva proširenje Direktive 2003/87/EZ na djelatnosti pomorskog prometa, u nedostatku globalne mjere postoji rizik od izbjegavanja mjera. Pristajanja u luke izvan Unije radi izbjegavanja, osim što će umanjiti koristi za okoliš koje proizlaze iz internalizacije troškova emisija iz pomorskih djelatnosti, mogu dovesti i do dodatnih emisija zbog dodatne udaljenosti prijedene kako bi se izbjegla primjena Direktive 2003/87/EZ. Stoga je primjereno iz pojma „luke pristajanja” isključiti određena zaustavljanja u lukama izvan Unije. To bi isključivanje trebalo biti usmjereno na luke u blizini Unije za koje je rizik od izbjegavanja najveći. Granična vrijednost od 300 nautičkih milja predstavlja razmjeran odgovor na prakse izbjegavanja, pri čemu se uravnotežuje dodatno opterećenje i rizik od izbjegavanja. Osim toga, isključivanje iz pojma „luke pristajanja” trebalo bi se odnositi samo na kontejnerske brodove i luke čija je glavna djelatnost prekrcaj kontejnera. Za takve pošiljke, u nedostatku mjera ublažavanja, rizik od izbjegavanja sastoji se i od premještanja lučkog čvorišta u luke izvan Unije, čime se pogoršavaju učinci izbjegavanja. Kako bi se osigurala proporcionalnost mjere i jednako postupanje u skladu s njom, u obzir bi trebalo uzeti mjere u trećim zemljama koje imaju učinak istovrijedan Direktivi 2003/87/EZ.
- (19) Komisija bi trebala preispitati funkcioniranje Direktive 2003/87/EZ u odnosu na djelatnosti pomorskog prometa na temelju iskustva stečenog njezinom primjenom, uključujući otkrivanje praksi izbjegavanja kako bi se spriječile u ranoj fazi [...], i zatim predložiti mjere za osiguranje njezine učinkovitosti.
- (19a) Emisije CO₂ čine veliku većinu emisija iz pomorskog prometa. Uključiti dodatne emisije stakleničkih plinova iz pomorskog prometa [...] u trenutku kada se pomorski promet uključi u sustav trgovanja emisijama prerano je iz razloga administrativne praktičnosti, no emisije stakleničkih plinova koji nisu CO₂ vjerojatno će se s vremenom povećavati uslijed razvoja plovila s pogonom na ukapljene prirodne plinove ili druge izvore energije, pa bi njihovo uključivanje u sustav trgovanja emisijama u budućnosti bilo korisno za okolišni integritet i poticanje dobrih praksi. Stoga bi emisije [...] metana i dušikova oksida trebalo uključiti u Uredbu o MRV-u. Komisija bi najkasnije do 31. prosinca 2026. Europskom parlamentu i Vijeću trebala podnijeti izvješće u kojem bi trebala ispitati izvedivost i troškovnu isplativost uključivanja dodatnih emisija stakleničkih plinova iz pomorskog prometa u ovu Direktivu.

- (19b) Emisije iz pomorskog prometa iz plovila bruto tonaže manje od 5000 čine manji dio emisija iz pomorskog prometa, ali se tiču velikog broja brodova. Uključiti ta plovila [...] u trenutku kada se pomorski promet uključi u sustav trgovanja emisijama prerano je iz razloga administrativne praktičnosti, no njihovim uključivanjem u budućnosti poboljšala bi se učinkovitost sustava trgovanja emisijama i potencijalno smanjile prakse izbjegavanja pri upotrebi plovila bruto tonaže ispod praga od 5000. Stoga bi Komisija najkasnije do 31. prosinca 2026. Europskom parlamentu i Vijeću trebala podnijeti izvješće u kojem bi trebala ispitati izvedivost i troškovnu isplativost uključivanja emisija iz brodova bruto tonaže manje od 5000 u ovu Direktivu.
- (20) Osoba ili organizacija odgovorna za usklađenost s ETS-om EU-a trebalo bi biti brodarsko društvo, definirano kao brodovlasnik ili bilo koja druga organizacija ili osoba, kao što su upravitelj ili zakupnik broda bez posade, koja je od brodovlasnika preuzela odgovornost za upravljanje brodom i koja je preuzimanjem te odgovornosti pristala preuzeti sve dužnosti i odgovornosti utvrđene Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju onečišćenja. Ta se definicija temelji na definiciji „društva” iz članka 3. točke (d) Uredbe (EU) 2015/757 i u skladu je s globalnim sustavom prikupljanja podataka koji je IMO uspostavio 2016. [...]

(20a) Emisije iz broda ovise, među ostalim, o mjerama energetske učinkovitosti plovila koje poduzima brodovlasnik te o gorivu, teretu koji se prevozi, ruti i brzini broda, što može biti pod kontrolom subjekta koji nije brodovlasnik. U trenutku pregovora o ugovoru uglavnom potonji aspekti ne bi bili poznati te bi stoga konačne emisije s broda obuhvaćene Direktivom 2003/87/EZ bile neizvjesne. Međutim, bez prijenosa troškova ugljika na subjekt koji upravlja brodom poticaji za provedbu operativnih mjera za učinkovitost potrošnje goriva bili bi ograničeni. U skladu s načelom „onečišćivač plaća” brodarsko društvo stoga bi na temelju nacionalnog prava trebalo imati pravo od subjekta koji je izravno odgovoran za odluke koje utječu na emisije CO₂ iz broda zatražiti nadoknadu troškova koji proizlaze iz predaje emisijskih jedinica. Iako bi takav mehanizam nadoknade mogao podlijevati ugovornom aranžmanu, države članice, kako bi smanjile administrativne troškove, ne bi trebale biti obvezne osigurati ili nadzirati postojanje takvih ugovora, već bi u nacionalnom pravu trebale predvidjeti zakonsko pravo brodarskog društva na nadoknadu i odgovarajući pristup pravosuđu radi ostvarivanja tog prava. Iz istih razloga to pravo, uključujući svaki mogući sukob u vezi s nadoknadom između brodarskog društva i subjekta koji upravlja brodom, ne bi trebalo utjecati na obveze brodarskog društva prema upravljačkom tijelu ni na provedbene mjere koje bi mogle biti potrebne protiv takvog društva kako bi se osigurala potpuna usklađenost s Direktivom 2003/87/EZ.

- (21) Da bi se smanjilo administrativno opterećenje brodarskih društava, jedna država članica trebala bi biti odgovorna za svako brodarsko društvo. Komisija bi trebala objaviti početni popis brodarskih društava koja su obavljala djelatnost pomorskog prometa obuhvaćenu područjem primjene ETS-a EU-a i u njemu navesti upravljačko tijelo za svako brodarsko društvo. Popis bi trebalo ažurirati barem svake dvije godine kako bi se brodarska društva prema potrebi preraspodijelila na drugo upravljačko tijelo. Upravljačko tijelo za brodarska društva registrirana u određenoj državi članici trebala bi biti ta država članica. Upravljačko tijelo za brodarska društva registrirana u trećoj zemlji trebala bi biti država članica u čije je luke brodarsko društvo, prema procjenama, u posljednje četiri godine praćenja najviše pristajalo u okviru putovanja obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2003/87/EZ. Upravljačko tijelo za brodarska društva registrirana u trećoj zemlji koja u posljednje četiri godine praćenja nisu obavila putovanje obuhvaćeno područjem primjene Direktive 2003/87/EZ trebala bi biti država članica iz koje je brod brodarskog društva pristigao ili započeo svoje prvo putovanje obuhvaćeno područjem primjene te direktive. Komisija bi trebala objaviti i svake dvije godine ažurirati popis brodarskih društava obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2003/87/EZ, prema potrebi, i u njemu navesti upravljačko tijelo za svako brodarsko društvo. Da bi se osiguralo jednako postupanje prema brodarskim društvima, države članice trebale bi slijediti usklađena i detaljna pravila za upravljanje brodarskim društvima za koja su nadležne, koja će utvrditi Komisija.
- (22) Države članice trebale bi osigurati da brodarska društva za koja su nadležne ispunjavaju zahtjeve iz Direktive 2003/87/EZ. Ako brodarsko društvo ne ispunjava te zahtjeve i usklađenost se ne postigne ni izvršnim mjerama upravljačkog tijela, države članice trebale bi djelovati solidarno. Kao krajnja mjera trebala bi postojati mogućnost da države članice odbiju ulazak brodovima u nadležnosti dotičnog brodarskog društva, osim države članice pod čijom zastavom brod plovi, a koja bi tom brodu trebala moći zabraniti plovību.

- (23) Brodarska društva trebala bi pratiti objedinjene podatke o emisijama iz djelatnosti pomorskog prometa na razini društva i izvješćivati o njima u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) 2015/757. Izvješća o objedinjenim podacima o emisijama na razini društva trebalo bi verificirati u skladu s pravilima utvrđenima u toj uredbi. Pri verifikacijama na razini društva verifikator ne bi trebao verificirati izvješće o emisijama na razini broda ni izvješće iz članka 11. stavka 2. te uredbe jer bi ta izvješća već bila verificirana.
- (24) Na temelju iskustva sa sličnim zadacima povezanim sa zaštitom okoliša Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA) ili druga relevantna organizacija trebale bi prema potrebi i u okviru svojeg mandata pomoći Komisiji i upravljačkim tijelima u provedbi Direktive 2003/87/EZ. Zahvaljujući iskustvu u provedbi Uredbe (EU) 2015/757 i svojim informatičkim alatima, EMSA bi mogla pomoći upravljačkim tijelima, osobito u pogledu praćenja emisija koje generiraju pomorske djelatnosti obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, izvješćivanja o njima i njihove verifikacije olakšavanjem razmjene informacija ili izradom smjernica i kriterija. Komisija bi uz pomoć Europske agencije za pomorsku sigurnost trebala nastojati razviti odgovarajuće alate za praćenje, kao i smjernice za olakšavanje i koordinaciju aktivnosti verifikacije i provedbe u vezi s primjenom ove Direktive na pomorski promet. U mjeri u kojoj je izvedivo, takvi bi alati trebali biti dostupni državama članicama i verifikatorima kako bi se bolje osigurala stroga provedba ove Direktive.
- (25) Uredbom (EU) 2017/2392 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ izmijenjen je članak 12. stavak 3. Direktive 2003/87/EZ kako bi se svim operatorima omogućilo da upotrebljavaju sve izdane emisijske jedinice. Stoga bi s time trebalo uskladiti zahtjev iz članka 6. stavka 2. točke (e) te direktive koji se odnosi na to da dozvola za emisije stakleničkih plinova mora sadržavati obvezu predaje emisijskih jedinica.

---

¹⁸ [Uredba \(EU\) 2017/2392 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ kako bi se nastavila postojeća ograničenja područja primjene za zrakoplovne djelatnosti i pripremila provedba globalne tržišno utemeljene mjere od 2021. \(SL L 350, 29.12.2017., str. 7.\).](#)

- (26) Postizanje Unijina cilja smanjenja emisija za 2030. zahtijevat će smanjenje emisija iz sektora obuhvaćenih ETS-om EU-a za 61 % u odnosu na 2005. Količinu emisijskih jedinica ETS-a EU-a na razini Unije potrebno je smanjiti kako bi se stvorio potrebni dugoročni cjenovni signal za ugljik i potaknuo taj stupanj dekarbonizacije. U tom bi smislu trebalo povećati linearni faktor smanjenja uzimajući pritom u obzir i uključivanje emisija iz pomorskog prometa. Emisije iz pomorskog prometa trebalo bi izvesti iz emisija iz djelatnosti pomorskog prometa o kojima se izvijestilo u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 za 2018. i 2019. u Uniji, a koje se od 2021. prilagođavaju za linearni faktor smanjenja.
- (27) Imajući na umu da se ovom Direktivom izmjenjuje Direktiva 2003/87/EZ u pogledu razdoblja provedbe koje je već počelo 1. siječnja 2021., zbog predvidljivosti, ekološke učinkovitosti i jednostavnosti oštrije linearno smanjenje u okviru ETS-a EU-a trebalo bi biti pravocrtno od 2021. do 2030. kako bi se u tom sustavu do 2030. postigla smanjenja emisija od 61 %, što bi bio odgovarajući prijelazni korak prema klimatskoj neutralnosti u cijelom gospodarstvu Unije 2050. Budući da se povećani linearni faktor smanjenja može primjenjivati samo od godine nakon stupanja na snagu ove Direktive, jednokratnim smanjenjem količine emisijskih jedinica trebala bi se smanjiti ukupna količina emisijskih jedinica kako bi bila u skladu s tom razinom godišnjeg smanjenja koje će se provoditi od 2021. nadalje.
- (28) Ostvarivanje povećanih klimatskih ambicija zahtijevat će znatne javne resurse u EU-u kao i nacionalne proračune namijenjene klimatskoj tranziciji. Da bi se dopunili i povećali znatni rashodi u proračunu EU-a povezani s klimom, svi prihodi od dražbi koji se ne pripisuju proračunu Unije, uz iznimku prihoda upotrijebljenih za nadoknadu neizravnih troškova ugljika, trebali bi se upotrijebiti za svrhe povezane s klimom. To uključuje upotrebu financijske potpore za rješavanje socijalnih aspekata u kućanstvima s nižim i srednjim dohotkom smanjenjem štetnih poreza.

- (28a) Osim toga, da bi se ublažilo distribucijske i socijalne učinke tranzicije u državama članicama s niskim dohotkom, dodatnih 2,5 % količine emisijskih jedinica na razini Unije od [godina stupanja na snagu ove Direktive] do 2030. trebalo bi upotrijebiti da bi se, u okviru Modernizacijskog fonda iz članka 10.d Direktive 2003/87/EZ, financirala energetska tranzicija država članica čiji je bruto domaći proizvod (BDP) po stanovniku manji od [...] 75 % Unijina prosjeka u razdoblju od 2016. do 2018.
- (30) Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM), uspostavljen Uredbom (EU) [.../...] Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹, alternativa je besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica kako bi se smanjio rizik od istjecanja ugljika. Sektorima i podsektorima obuhvaćenima tom mjerom ne bi se trebale besplatno dodjeljivati emisijske jedinice. No besplatne emisijske jedinice trebalo bi postupno ukidati kako bi se proizvođači, uvoznici i gospodarski subjekti mogli prilagoditi novom sustavu. Smanjenje besplatne dodjele emisijskih jedinica trebalo bi se provoditi primjenom faktora na besplatnu dodjelu emisijskih jedinica za sektore obuhvaćene CBAM-om tijekom postupnog uvođenja tog mehanizma. Taj bi postotak (faktor CBAM-a) trebao iznositi 100 % u prijelaznom razdoblju od stupanja na snagu [Uredbe o CBAM-u] do 2025., [...] i trebao bi se umanjivati za 5 postotnih bodova svake godine od 2026. do 2028., za 7,5 postotnih bodova 2029. i 2030., za 10 postotnih bodova 2031. i 2032., [...] za 15 postotnih bodova 2033. i 2034. te za 20 postotnih bodova 2035. kako bi se do desete godine doseglo 0 % i time ukinula besplatna dodjela emisijskih jedinica. Relevantne delegirane akte o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica trebalo bi na odgovarajući način prilagoditi za sektore i podsektore obuhvaćene CBAM-om. Besplatne emisijske jedinice koje se na temelju tog izračuna više ne dodjeljuju sektorima obuhvaćenima CBAM-om (potražnja iz CBAM-a) moraju se prodati na dražbi, a prihodi će se pripisati Inovacijskom fondu kako bi se inovacijama u području niskougljičnih tehnologija, hvatanja i upotrebe ugljika te hvatanja i geološkog skladištenja ugljika, energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije pružila potpora na način kojim se doprinosi ublažavanju klimatskih promjena. Posebnu pozornost potrebno je obratiti projektima u sektorima obuhvaćenima CBAM-om. Da bi se poštovao udio emisijskih jedinica dostupnih za besplatnu dodjelu sektorima koji nisu obuhvaćeni CBAM-om, konačan iznos koji se oduzima od emisijskih jedinica za besplatnu dodjelu i prodaje na dražbi trebalo bi izračunati na temelju udjela potražnje iz CBAM-a u potrebama za besplatnom dodjelom emisijskih jedinica svih sektora kojima se emisijske jedinice besplatno dodjeljuju.

---

¹⁹ [unijeti puno upućivanje na SL]

- (31) Da bi se bolje odrazio tehnološki napredak i odgovarajuće referentne vrijednosti prilagodile odgovarajućem razdoblju dodjele uz osiguranje poticajâ za smanjenje emisija i odgovarajuće nagrađivanje inovacija, najvišu moguću prilagodbu referentnih vrijednosti trebalo bi povećati s 1,6 % na 2,5 % godišnje. Za razdoblje od 2026. do 2030. te bi referentne vrijednosti stoga trebalo prilagoditi u rasponu od 4 % do 50 % u odnosu na vrijednost primjenjivu u razdoblju od 2013. do 2020.
- (32) Za postizanje ciljeva europskog zelenog plana ključan je sveobuhvatan pristup inovacijama. Potrebne istraživačke i inovacijske aktivnosti podupiru se na razini EU-a, među ostalim, u okviru programa Obzor Europa, koji uključuje znatna financijska sredstva i nove instrumente za sektore obuhvaćene sustavom trgovanja emisijama. Države članice trebale bi osigurati da nacionalne odredbe o prenošenju ne ometaju inovacije te da su tehnološki neutralne.
- (33) Područje primjene Inovacijskog fonda iz članka 10.a stavka 8. Direktive 2003/87/EZ trebalo bi se proširiti na potporu inovacijama u području niskougličnih tehnologija i procesa koji se odnose na potrošnju goriva u sektorima zgradarstva i cestovnog prometa. Dodatno bi Inovacijski fond trebao služiti za pružanje potpore ulaganjima u dekarbonizaciju sektora pomorskog prometa, uključujući ulaganja u održiva alternativna goriva kao što su vodik i amonijak koji se proizvode iz obnovljivih izvora energije, kao i u pogonske tehnologije s nultom stopom emisija kao što su tehnologije za iskorištavanje energije vjetra. [...]

- (34) U skladu s člankom 10. Uredbe Komisije (EU) br. 2019/1122²⁰, ako operatori zrakoplova više ne upravljaju letovima obuhvaćenima ETS-om EU-a, status njihovih računa mijenja se u „isključen” te s tih računa više nije dopušteno pokretati procese. Da bi se očuvao okolišni integritet sustava, emisijske jedinice koje nisu izdane operatorima zrakoplova zbog njihova zatvaranja trebale bi se upotrijebiti za pokrivanje svih manjkova u predajama tih operatora, a sve preostale emisijske jedinice trebale bi se preusmjeriti u Inovacijski fond i upotrijebiti za ubrzavanje djelovanja u borbi protiv klimatskih promjena.
- (34a) Tehnička pomoć Komisije usmjerena na države članice iz kojih je dosad podnesen mali broj prijava za projekte ili iz kojih dosad nije podnesena nijedna prijava za projekt doprinijela bi postizanju velikog broja prijava za financiranje projekata iz Inovacijskog fonda u svim državama članicama. Tom bi se pomoći, među ostalim, trebale podupirati aktivnosti usmjerene na poboljšanje kvalitete prijedlogâ projekata u navedenim državama članicama, primjerice razmjenu informacija, stečenih iskustava i najboljih praksi [...], te na jačanje aktivnosti nacionalnih kontaktnih točaka. Druge mjere s istim ciljem uključivale bi podizanje svijesti o mogućnostima financiranja i povećanje kapaciteta tih država članica za utvrđivanje i podupiranje potencijalnih podnositelja prijava za projekte. Također bi trebalo promicati projektna partnerstva u državama članicama i povezivanje potencijalnih podnositelja zahtjeva, posebno za velike projekte.
- (34b) Kako bi se poboljšala uloga država članica u upravljanju Inovacijskim fondom i povećala transparentnost, Komisija bi trebala izvjestiti Odbor za klimatske promjene o provedbi Inovacijskog fonda te pružiti analizu očekivanog učinka projekata kojima je potpora dodijeljena, po sektoru i državi članici. To bi izvješće trebalo sadržavati informacije o napretku ostvarenom u cilju učinkovite geografske pokrivenosti utemeljene na kvaliteti diljem Unije i prema potrebi biti popraćeno analizom mogućih korektivnih mjera. Podložno suglasnosti podnositelja, Komisija bi trebala obavijestiti države članice o prijavama za financiranje projekata iz Inovacijskog fonda na njihovim državnim područjima i pružiti im detaljne informacije o tim prijavama kako bi se državama članicama olakšala koordinacija potpore projektima.

---

²⁰ [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2019/1122 od 12. ožujka 2019. o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu funkcioniranja Registra Unije \(SL L 177, 2.7.2019., str. 3.\).](#)

- (35) Ugovori za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik važan su element kojim se potiče smanjenje emisija u industriji jer omogućuju da se ulagateljima u inovativne klimatski prihvatljive tehnologije jamči cijena kojom se nagrađuju smanjenja emisija CO₂ koja prelaze smanjenja potaknuta aktualnim razinama cijena u ETS-u EU-a. Raspon mjera koje Inovacijski fond može poduprijeti trebao bi se proširiti kako bi pružao potporu projektima u okviru cjenovno konkurentnih javnih natječaja, kao što su ugovori za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik. Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata o preciznim pravilima za tu vrstu potpore.
- (36) Ako je djelatnost postrojenja privremeno obustavljena, besplatna dodjela emisijskih jedinica prilagođava se razinama djelatnosti o kojima se obavezno izvješćuje jednom godišnje. Nadalje, nadležna tijela mogu obustaviti izdavanje emisijskih jedinica postrojenjima koja su obustavila rad sve dok ne postoji dokaz da će postrojenje nastaviti s radom. Stoga operateri više ne bi trebali imati obvezu dokazivanja nadležnom tijelu da će njihovo postrojenje nastaviti s proizvodnjom u utvrđenom i razumnom roku u slučaju privremene obustave djelatnosti.
- (37) Da bi se ispravile besplatne dodjele emisijskih jedinica odobrene za stacionarna postrojenja u skladu s člankom 11. stavkom 2. Direktive 2003/87/EZ, moglo bi biti potrebno odobravanje dodatnih besplatnih emisijskih jedinica ili povrat viška emisijskih jedinica. U te bi se svrhe trebale upotrebljavati emisijske jedinice koje su u skladu s člankom 10.a stavkom 7. Direktive 2003/87/EZ izdvojene za nove sudionike.

(38) Područje primjene Modernizacijskog fonda trebalo bi uskladiti s najnovijim klimatskim ciljevima Unije tako da se zahtijeva da ulaganja budu usklađena s ciljevima europskog zelenog plana i Uredbe (EU) 2021/1119 te tako da se ukine potpora ulaganjima povezanim s fosilnim gorivima, osim u pogledu emisijskih jedinica koje su dobrovoljno prenesene Modernizacijskom fondu u skladu s člankom 10.d stavkom 4. Osim toga, potpora fosilnim gorivima trebala bi i dalje biti moguća s prihodima od dodijeljenih emisijskih jedinica iz članka 10. stavka 1. trećeg podstavka, pod određenim uvjetima, posebno ako se djelatnost smatra okolišno održivom na temelju Uredbe (EU) 2020/852 i u pogledu emisijskih jedinica koje se prodaju na dražbi do 2029., kako bi se osigurala usklađenost s tom uredbom i mjerama donesenima na temelju nje. Nadalje, postotak Modernizacijskog fonda koji treba namijeniti prioritetnim ulaganjima trebalo bi povećati na 80 %; energetska učinkovitost trebalo bi učiniti prioritetnim područjem na strani potražnje, među ostalim u industriji, prometu, zgradama, poljoprivredi i otpadu; a grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije, kao i potporu kućanstvima za rješavanje problema energetske siromaštva, među ostalim u ruralnim i udaljenim područjima, trebalo bi uključiti u opseg prioritetnih ulaganja. Kako bi se povećala transparentnost i bolje procijenio učinak Modernizacijskog fonda, Odbor za ulaganja trebao bi svake godine izvješćivati Odbor za klimatske promjene o iskustvu u pogledu ocjenjivanja ulaganja, posebno u pogledu smanjenja emisija i troškova smanjenja emisija.

- (39) Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/2066²¹ utvrđuju se pravila o praćenju emisija iz biomase koja su usklađena s pravilima o upotrebi biomase utvrđenima u zakonodavstvu Unije o obnovljivoj energiji. Budući da je najnovijim pravilima utvrđenima Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća²² detaljnije razrađeno zakonodavstvo u pogledu kriterija održivosti za biomasu, prijenos provedbenih ovlasti iz članka 14. stavka 1. Direktive 2003/87/EZ trebalo bi izričito proširiti na donošenje potrebnih prilagodbi za primjenu kriterija održivosti za biomasu, uključujući biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase, u ETS-u EU-a. Osim toga, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima utvrđuje način obračunavanja uskladištenih emisija iz mješavina biomase s nultom stopom i biomase koja ne potječe iz izvora s nultom stopom.
- (40) Obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla i reciklirana ugljična goriva mogu biti važna za smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektorima koji se teško mogu dekarbonizirati. Ako se goriva iz recikliranog ugljika i obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla proizvode iz ugljikova dioksida uhvaćenog u okviru djelatnosti obuhvaćene ovom Direktivom, emisije bi se trebale obračunati u toj djelatnosti. Da bi se osiguralo da obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika doprinose smanjenju emisija stakleničkih plinova te da bi se izbjeglo dvostruko računanje za goriva koja to čine, primjereno je izričito proširiti ovlast Komisije iz članka 14. stavka 1. na donošenje provedbenih akata o utvrđivanju prilagodbi potrebnih za obračun konačnog ispuštanja ugljikova dioksida i izbjegavanje dvostrukog računanja kako bi se osiguralo postojanje primjerenih poticaja, uzimajući pritom u obzir i odredbe o tim gorivima u okviru Direktive (EU) 2018/2001.

---

²¹ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2066 od 19. prosinca 2018. o praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbe Komisije (EU) br. 601/2012 (SL L 334, 31.12.2018., str. 1.).

²² Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

- (41) Budući da se očekuje da će se ugljikov dioksid prenositi i drugim sredstvima osim cjevovodima, primjerice, brodom i kamionom, radi jednakog postupanja dio Priloga I. Direktivi 2003/87/EZ koji se odnosi na transport stakleničkih plinova u svrhu skladištenja trebao bi se proširiti na sva prijevozna sredstva neovisno o tome jesu li ona obuhvaćena ETS-om EU-a. Ako su emisije iz prometa obuhvaćene i drugom djelatnosti iz Direktive 2003/87/EZ, emisije bi trebalo obračunati u toj drugoj djelatnosti kako bi se izbjeglo dvostruko računanje.

- (42) Zbog isključivanja postrojenja koja upotrebljavaju isključivo biomasu iz ETS-a EU-a, postrojenja za izgaranje velikog udjela biomase ostvarila su neočekivani profit jer su im besplatno dodijeljene emisijske jedinice koje u velikoj mjeri nadmašuju stvarne emisije. Stoga je potrebno uvesti graničnu vrijednost za izgaranje biomase s nultom stopom iznad koje se postrojenja isključuju iz EU sustava trgovanja emisijama. [...]. Uvođenjem praga pružit će se veća sigurnost u pogledu postrojenja obuhvaćenih područjem primjene ETS-a te će se omogućiti ravnomjernija raspodjela besplatnih emisijskih jedinica posebno sektorima koji su izloženi riziku od istjecanja ugljika. Prag bi trebalo utvrditi na razini od 95 % kako bi se uravnotežili prednosti i nedostaci toga da postrojenja ostanu u području primjene ETS-a EU-a. Stoga se postrojenja koja su zadržala fizički kapacitet za izgaranje fosilnih goriva ne bi trebala poticati na povratak upotrebi takvih goriva. Pragom od 95 % osigurava se da će, ako postrojenje upotrebljava fosilna goriva kako bi ostalo unutar područja primjene ETS-a i imalo koristi od besplatne dodjele emisijskih jedinica, troškovi ugljika povezani s upotrebom tih fosilnih goriva biti dovoljno visoki da imaju destimulirajući učinak. Tim će se pragom osigurati i da postrojenja koja upotrebljavaju znatnu količinu fosilnih goriva ostanu u okviru obveza praćenja iz ETS-a EU-a, čime će se izbjeći moguće zaobilaženje postojećih obveza praćenja, izvješćivanja i verifikacije. Istodobno bi takva postrojenja koja izgaraju manji udio biomase s nultom stopom trebalo i dalje poticati, s pomoću fleksibilnog mehanizma, kako bi dodatno smanjila izgaranje fosilnih goriva i istodobno ostala u području primjene ETS-a sve dok njihova upotreba održive biomase ne bude toliko znatna da njihovo uključivanje u ETS prestane biti opravdano. Osim toga, dosadašnje iskustvo pokazalo je da je za isključivanje postrojenja koja upotrebljavaju isključivo biomasu, pri čemu se zapravo radi o pragu od 100 %, uz iznimku izgaranja fosilnih goriva tijekom faza pokretanja i isključivanja, potrebna ponovna procjena i preciznija definicija. Prag od 95 % dopušta izgaranje fosilnih goriva tijekom faza pokretanja i isključivanja.

- (42a) Kako bi se potaknula primjena niskougličnih tehnologija, države članice operatorima pružaju mogućnost da ostanu u području primjene ETS-a EU-a do kraja relevantnog petogodišnjeg razdoblja iz članka 11. stavka 1. ako postrojenje promijeni svoj proizvodni proces kako bi smanjilo svoje emisije stakleničkih plinova i više ne dostiže prag od 20 MW ukupne nazivne ulazne toplinske snage.
- (42b) Dinamična dodjela emisijskih jedinica, uvedena Direktivom 2018/410 i stavljena u uporabu Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1842, poboljšala je učinkovitost i poticaje koji se pružaju besplatnom dodjelom emisijskih jedinica, no povećala administrativni rad i onemogućila primjenu povijesnog datuma, određenoga kao 28. veljače, za izdavanje besplatne dodjele emisijskih jedinica. Kako bi se dinamična dodjela više uzela u obzir, važno je izmijeniti ciklus ispunjenja obveza.
- (42c) Kako bi se dodatno potaknula ulaganja potrebna za dekarbonizaciju centraliziranoga grijanja i riješili socijalni aspekti povezani s visokim cijenama energije i visokim intenzitetom emisija stakleničkih plinova iz postrojenja centraliziranoga grijanja u državama članicama s vrlo visokim udjelom emisija iz centraliziranoga grijanja u usporedbi s veličinom gospodarstva, postrojenjima za centralizirano grijanje u takvim državama članicama trebalo bi dodijeliti dodatne prijelazne besplatne emisijske jedinice te bi trebalo uložiti dodatnu vrijednost besplatne dodjele emisijskih jedinica kako bi se do 2030. znatno smanjile emisije. Kako bi se osiguralo da se ta smanjenja doista ostvare, dodatna prijelazna besplatna dodjela emisijskih jedinica trebala bi biti uvjetovana ostvarenim ulaganjima i postignutim smanjenjima emisija utvrđenima u planovima klimatske neutralnosti koje operateri izrađuju za svoja postrojenja.

- (43) U komunikaciji Komisije naslovljenoj „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.”²³ istaknut je poseban izazov smanjenja emisija u sektorima cestovnog prometa i zgradarstva. Stoga je Komisija objavila da bi daljnje proširenje trgovanja emisijama moglo uključivati emisije iz cestovnog prometa i zgradarstva. Za ta dva nova sektora uvelo bi se zasebno, ali povezano trgovanje emisijama. Time bi se izbjeglo narušavanje dobrog funkcioniranja trgovanja emisijama u sektorima stacionarnih postrojenja i zrakoplovstva. Uz novi sustav dolaze komplementarne politike i mjere koje štite od neopravdanih utjecaja na cijene, oblikuju očekivanja sudionika na tržištu i usmjerene su na stvaranje cjenovnog signala za ugljik za cijelo gospodarstvo. Prethodno iskustvo pokazalo je da razvoj novog tržišta zahtijeva uspostavljanje učinkovitog sustava za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju. Da bi se osigurale sinergije i dosljednost s postojećom infrastrukturom Unije za ETS EU-a koji uključuje emisije iz stacionarnih postrojenja i zrakoplovstva, primjereno je uspostaviti trgovanje emisijama za sektore cestovnog prometa i zgradarstva izmjenom Direktive 2003/87/EZ.
- (44) Da bi se uspostavio potreban provedbeni okvir i pružio razuman vremenski okvir za postizanje cilja za 2030., trgovanje emisijama u tim dvama novim sektorima trebalo bi započeti 2025. U prvim bi godinama regulirani subjekti trebali imati dozvolu za emisije stakleničkih plinova te izvijestiti o svojim emisijama za godine od 2024. [...] do 2026. Izdavanje emisijskih jedinica i obveze usklađivanja za te subjekte trebali bi se primjenjivati od [...] 2027. Takav redoslijed omogućit će organiziran i učinkovit početak trgovanja emisijama u tim sektorima. Usto bi omogućio i uspostavu mjera kako bi se osiguralo socijalno pošteno uvođenje trgovanja emisijama EU-a u tim dvama sektorima, a sve da bi se ublažio utjecaj cijene ugljika na ranjiva kućanstva i korisnike prijevoza.

---

²³ COM(2020) 562 final.

- (45) Zbog vrlo velikog broja malih emitera u sektorima zgradarstva i cestovnog prometa točku regulacije nije moguće uspostaviti na razini subjekata koji izravno emitiraju stakleničke plinove, kao u slučaju stacionarnih postrojenja i zrakoplovstva. Stoga je zbog tehničke izvedivosti i administrativne učinkovitosti primjerenije točku regulacije uspostaviti na nešto višoj razini u lancu opskrbe. Obveza usklađenosti u okviru novog trgovanja emisijama trebala bi postojati čim se puštaju u potrošnju goriva koja se upotrebljavaju za izgaranje u sektorima zgradarstva i cestovnog prometa, među ostalim za izgaranje u cestovnom prijevozu stakleničkih plinova za geološko skladištenje. Kako bi se izbjegla dvostruka pokrivenost, ne bi trebalo obuhvatiti puštanje u potrošnju goriva koja se upotrebljavaju u drugim djelatnostima iz Priloga I. Direktivi 2003/87/EZ.
- (46) Regulirane subjekte u tim dvama novim sektorima i točku regulacije trebalo bi utvrditi u skladu sa sustavom trošarina uspostavljenim Direktivom Vijeća (EU) 2020/262²⁴, uz potrebne prilagodbe, jer se tom direktivom u svrhe plaćanja trošarina već uspostavlja pouzdan kontrolni sustav za sve količine goriva puštene u potrošnju. Krajnji korisnici goriva u tim sektorima ne bi trebali podlijevati obvezama iz Direktive 2003/87/EZ.
- (47) Regulirani subjekti obuhvaćeni područjem primjene trgovanja emisijama u sektorima zgradarstva i cestovnog prometa trebali bi podlijevati sličnim zahtjevima za dozvole za emisiju stakleničkih plinova kao i operatori stacionarnih postrojenja. Potrebno je uspostaviti pravila o zahtjevima za izdavanje dozvola, uvjetima za izdavanje dozvola, sadržaju i preispitivanju te o svim promjenama povezanim s reguliranim subjektom. Da bi početak rada novog sustava bio organiziran, države članice trebale bi osigurati da regulirani subjekti obuhvaćeni područjem primjene novog trgovanja emisijama imaju valjanu dozvolu od početka rada sustava 2025.

---

²⁴ Direktiva Vijeća (EU) 2020/262 od 19. prosinca 2019. o općim aranžmanima za trošarine (SL L 58, 27.2.2020., str. 4.).

- (48) Ukupna količina emisijskih jedinica za novo trgovanje emisijama trebala bi pratiti linearnu putanju kako bi se ostvario cilj smanjenja emisija do 2030. uzimajući pritom u obzir troškovno učinkovit doprinos zgrada i cestovnog prometa u obliku smanjenja emisija od 43 % do 2030. u odnosu na 2005. Ukupnu količinu emisijskih jedinica prvi bi put trebalo utvrditi [...] 2027. kako bi se pratila putanja koja počinje 2024. s graničnim vrijednostima emisija za tu godinu (1 109 304 000 CO₂t), koje se računaju u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵ na temelju referentnih emisija za te sektore za razdoblje od 2016. do 2018. U skladu s tim linearni faktor smanjenja trebalo bi utvrditi na 5,15 %. Od 2028. ukupna količina emisijskih jedinica trebala bi se utvrđivati na temelju prosječnih emisija o kojima je izviješteno za 2024., 2025. i 2026. te bi se trebala smanjivati za jednako apsolutno godišnje smanjenje koje je utvrđeno od 2024., a koje odgovara linearnom faktoru smanjenja od 5,43 % u odnosu na usporedivu vrijednost za 2025. za prethodno utvrđenu putanju. Ako su te emisije znatno više od te vrijednosti putanje i takvo odstupanje nije rezultat malih razlika u metodologijama mjerenja emisija, linearni faktor smanjenja trebalo bi prilagoditi kako bi se 2030. postiglo zahtijevano smanjenje emisija.
- (49) Prodaja emisijskih jedinica na dražbi najjednostavnija je i u gospodarskom smislu najučinkovitija metoda dodjele emisijskih jedinica kojom se izbjegava i neočekivana dobit. Konkurentski pritisak izvan Unije u sektorima zgradarstva i cestovnog prometa relativno je malen ili ne postoji pa ti sektori nisu izloženi riziku od istjecanja ugljika. Stoga bi se emisijske jedinice za zgrade i cestovni promet umjesto besplatno trebale dodjeljivati samo prodajom na dražbi.

---

²⁵ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

- (50) Da bi se osigurao neometan početak trgovanja emisijama u sektoru zgradarstva i sektoru cestovnog prometa te uzimajući u obzir potrebu reguliranih subjekata da zaštite ili unaprijed kupe emisijske jedinice kako bi ublažili cjenovni i likvidnosni rizik, veću količinu emisijskih jedinica trebalo bi prodati na dražbi prilično rano. Stoga bi količine emisijskih jedinica za prodaju na dražbi [...] 2027. trebale biti 30 % više od ukupne količine emisijskih jedinica za [...] 2027. Ta bi količina bila dovoljna da omogući likvidnost i ako se emisije smanje u skladu s potrebama za smanjenjem i ako se emisije smanjuju samo progresivno. Detaljna pravila o takvoj prodaji veće količine emisijskih jedinica na dražbi na početku razdoblja moraju se utvrditi u delegiranom aktu povezanom s prodajom na dražbi i donesenim u skladu s člankom 10. stavkom 4. Direktive 2003/87/EZ.
- (51) Pravila o raspodjeli udjela koji će biti prodani na dražbi iznimno su važna za prihode od dražbi koje bi ostvarile države članice, osobito s obzirom na potrebu za jačanjem sposobnosti država članica da ublaže socijalne učinke cjenovnog signala za ugljik u sektoru zgradarstva i sektoru cestovnog prometa. Ne dovodeći u pitanje činjenicu da ta dva sektora imaju iznimno različite značajke, primjereno je utvrditi zajedničko pravilo o raspodjeli slično pravilu primjenjivom na stacionarna postrojenja. Glavni dio emisijskih jedinica trebao bi se raspodijeliti među svim državama članicama na temelju prosječne raspodjele emisija u sektorima koji su bili obuhvaćeni u razdoblju od 2016. do 2018.

(52) Uvođenje cijene ugljika u cestovni promet i zgrade trebala bi pratiti učinkovita socijalna nadoknada, osobito s obzirom na aktualne razine energetske siromaštva. U anketi koja je 2019. provedena u EU-u otprilike 34 milijuna Europljana reklo je da 2018. nije moglo održati svoje domove dovoljno toplima, a 6,9 % stanovništva Unije navelo je da si ne može priuštiti primjereno zagrijavanje svojih domova²⁶. Da bi se postigla učinkovita socijalna i distribucijska nadoknada, države članice trebale bi [...] prihode od dražbi trošiti na svrhe povezane s klimom i energijom koje su već određene za postojeće trgovanje emisijama, što uključuje rashode za upravljanje trgovanjem emisijama na temelju Direktive 2003/87, ali i za mjere koje se posebno dodaju radi rješavanja povezanih spornih pitanja u novim sektorima cestovnog prometa i zgradarstva, uključujući povezane mjere politike iz Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁷. U malom broju slučajeva u kojima se ne može isključiti dvostruko računanje emisija u postojećem sustavu trgovanja emisijama i novom sustavu za sektor cestovnog prometa i sektor zgradarstva, države članice trebale bi takav prihod upotrijebiti kako bi nadoknadile neizbježno dvostruko računanje u skladu s pravom Unije te bi stoga provedbene ovlasti trebalo dodijeliti Komisiji kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti. Prihodi od dražbi trebali bi se upotrebljavati i za rješavanje socijalnih aspekata trgovanja emisijama za nove sektore, a posebna bi se pozornost usmjerila na ranjiva kućanstva, mikropoduzeća i korisnike prijevoza. U tom će kontekstu novi Socijalni fond za klimatsku politiku osigurati namjenska financijska sredstva za države članice radi pružanja potpore europskim građanima koji su najviše zahvaćeni ili kojima prijete rizik od energetske siromaštva ili siromaštva u pogledu mobilnosti. Taj će Fond promicati poštenje i solidarnost među državama članicama i u njima, istodobno ublažavajući rizik od energetske siromaštva ili siromaštva u pogledu mobilnosti tijekom tranzicije. Temeljiti će se na postojećem mehanizmu solidarnosti, koji će i dopunjavati. [...] **Prihodi ostvareni od prodaje emisijskih jedinica na dražbi za sektore zgradarstva i cestovnog prometa koju provodi Komisija, u iznosu do 59 000 000 000 EUR, trebali bi se privremeno upotrijebiti za financiranje Socijalnog fonda za klimatsku politiku u obliku vanjskih namjenskih prihoda, dok se iščekuju rasprave o Prijedlogu Komisije od XX. prosinca 2021. o uspostavi novih vlastitih sredstava na temelju ETS-a u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a.**

²⁶ Podaci iz 2018. Eurostat, statistika o dohotku i životnim uvjetima (SILC) [ilc_md01].

²⁷ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1–56.).

Ako se donese odluka u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a kojom se uspostavlja ta nova vlastita sredstva, potrebno je predvidjeti da ti prihodi prestaju biti vanjski namjenski prihodi kada ta odluka stupi na snagu. Time se ne dovodi u pitanje ishod pregovora o višegodišnjem financijskom okviru nakon 2027.

- (53) Izvješćivanje o upotrebi prihoda od prodaje na dražbi trebalo bi biti usklađeno s izvješćivanjem utvrđenim Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸.
- (54) [...]
- (55) Regulirani subjekti obuhvaćeni trgovanjem emisijama u sektorima zgradarstva i cestovnog prometa trebali bi predati emisijske jedinice za svoje verificirane emisije koje odgovaraju količinama goriva koje su pustili u potrošnju. Oni bi [...] 2027. prvi put trebali predati emisijske jedinice za svoje verificirane emisije. Da bi se administrativno opterećenje svelo na najmanju moguću mjeru, treba omogućiti da se brojna pravila primjenjiva na postojeći sustav trgovanja emisijama za stacionarna postrojenja i zrakoplovstvo uz potrebne prilagodbe mogu primjenjivati na trgovanje emisijama za zgrade i cestovni promet. To osobito uključuje pravila o prijenosu, predaji i poništavanju emisijskih jedinica te pravila o valjanosti emisijskih jedinica, kaznama, nadležnim tijelima i obvezama izvješćivanja država članica.

---

²⁸ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1–77.).

(55a) Određene države članice već imaju nacionalne poreze na ugljik koji se primjenjuju na sektore cestovnog prometa i zgradarstva. Stoga bi trebalo uvesti privremeno odstupanje do kraja 2030. Kako bi se osiguralo postizanje ciljeva Direktive 2003/87/EZ i usklađenost novog sustava trgovanja emisijama, mogućnost primjene tog odstupanja trebala bi biti dostupna samo ako je nacionalna porezna stopa viša od prosječne dražbovne cijene za relevantnu godinu, a odstupanje bi se trebalo primjenjivati samo na obvezu predaje reguliranih subjekata koji plaćaju takav porez. Kako bi se osigurale stabilnost i transparentnost sustava, o nacionalnom porezu, što uključuje i relevantne porezne stope, trebalo bi obavijestiti Komisiju na kraju razdoblja prenošenja ove Direktive. Odstupanje ne bi trebalo imati utjecaja na vanjske namjenske prihode za Socijalni fond za klimatsku politiku ni, ako je tako utvrđeno u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a, na vlastita sredstva koja se temelje na prihodima od prodaje na dražbi u okviru ETS-a u sektorima cestovnog prometa i zgradarstva.

(56) Da bi trgovanje emisijama u sektoru zgradarstva i sektoru cestovnog prometa bilo učinkovito, trebalo bi biti moguće pratiti emisije uz visoku sigurnost i razumni trošak. Emisije bi se trebale pripisivati reguliranim subjektima na temelju količina goriva puštenih u potrošnju i kombiniranih s faktorom emisije. Regulirani subjekti trebali bi moći pouzdano i točno prepoznati i razlikovati sektore u kojima se goriva puštaju u potrošnju, kao i krajnje korisnike goriva, da bi izbjegli neželjene učinke kao što je dvostruko opterećenje. Da bi se prikupilo dovoljno podataka za utvrđivanje ukupnog broja emisijskih jedinica za razdoblje od 2028. do 2030., regulirani subjekti koji imaju dozvolu trebaju na početku rada sustava 2025. izvijestiti o svojim povezanim povijesnim emisijama za 2024.

(57) Primjereno je uvesti mjere za ublažavanje mogućeg rizika od prekomjernog porasta cijena koji, ako je osobito visok na početku trgovanja emisijama u sektorima zgradarstva i cestovnog prometa, može smanjiti spremnost kućanstava i pojedinaca da ulože u smanjenje svojih emisija stakleničkih plinova. Te bi mjere trebale dopuniti zaštitne mjere osigurane rezervom za stabilnost tržišta koja je uspostavljena Odlukom (EU) 2015/1814 Europskog parlamenta i Vijeća²⁹ te je počela funkcionirati 2019. Dok će tržište i dalje određivati cijenu ugljika, zaštitne mjere pokrenut će se automatizmom utemeljenim na pravilima slijedom čega će se emisijske jedinice oslobađati iz rezerve za stabilnost tržišta samo ako su ispunjeni konkretni uvjeti pokretanja utemeljeni na porastu prosječne cijene emisijskih jedinica. Dodatan bi mehanizam trebao biti i iznimno reaktivan kako bi riješio problem prekomjerne volatilnosti zbog čimbenika koji ne uključuju promijenjene tržišne osnove. Mjere bi trebale biti prilagođene različitim razinama prekomjernog porasta cijena, što će rezultirati različitim stupnjevima intervencije. Komisija bi trebala pomno pratiti uvjete pokretanja te bi, u slučaju ispunjenja uvjeta, trebala hitno donositi mjere. Navedeno ne dovodi u pitanje nijednu popratnu mjeru koju države članice mogu donijeti radi rješavanja problema negativnih socijalnih učinaka.

---

²⁹ Odluka (EU) 2015/1814 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ (SL L 264, 9.10.2015., str. 1.).

- (58) Komisija bi trebala pratiti primjenu trgovanja emisijama u sektoru zgradarstva i sektoru cestovnog prometa, uključujući stupanj konvergencije cijena u postojećem sustavu trgovanja emisijama te bi, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću trebala predložiti preispitivanje kako bi se na temelju stečenog znanja i povećane konvergencije cijena unaprijedile učinkovitost i praktična primjena trgovanja emisijama za te sektore te upravljanje njime. Od Komisije bi trebalo zahtijevati da prvo izvješće o tim pitanjima podnese do 1. siječnja 2028.
- (59) Da bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu članka 3.gd stavka 3., članka 12. stavka 3.b i članka 14. stavka 1. Direktive 2003/87/EZ Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Da bi se osigurale sinergije s postojećim regulatornim okvirom, dodjelu provedbenih ovlasti iz članaka 14. i 15. te direktive trebalo bi proširiti tako da obuhvaća sektore cestovnog prometa i zgradarstva. Te bi provedbene ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰.

---

³⁰ Uredba (EU) br. 182/2011 od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (60) Kako bi se donijelo nezakonodavne akte opće primjene radi dopune ili izmjene određenih elemenata zakonodavnog akta koji nisu ključni, ovlasti za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u vezi s člankom 10. stavkom 4. i člankom 10.a stavkom 8. te direktive. Nadalje, da bi se osigurale sinergije s postojećim regulatornim okvirom, delegiranje iz članka 10. stavka 4. i članka 10.a stavka 8. Direktive 2003/87/EZ trebalo bi proširiti tako da obuhvaća sektor cestovnog prometa i sektor zgradarstva. Posebno je važno da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata. U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima³¹, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. Zakonodavac smatra da je u pogledu ove Direktive dostavljanje takvih dokumenata opravdano.
- (61) Djelotvoran i reformiran ETS EU-a koji obuhvaća instrument za stabilizaciju tržišta glavno je sredstvo Unije za postizanje dogovorenog cilja za 2030. i obveza iz Pariškog sporazuma. Rezervom za stabilnost tržišta nastoji se riješiti pitanje neravnoteže između ponude i potražnje emisijskih jedinica na tržištu. U članku 3. Odluke (EU) 2015/1814 navodi se da je rezervu potrebno preispitati tri godine od datuma početka funkcioniranja, pri čemu se posebna pozornost posvećuje postotku za utvrđivanje broja emisijskih jedinica koje će se staviti u rezervu za stabilnost tržišta, pragu za ukupni broj emisijskih jedinica u optjecaju koji određuje unos emisijskih jedinica te broju emisijskih jedinica koje će se osloboditi iz rezerve.

---

³¹ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

- (62) S obzirom na potrebu da se uspostavi jači signal za ulaganja radi troškovno učinkovitog smanjenja emisija i jačanja ETS-a EU-a trebalo bi izmijeniti Odluku (EU) 2015/1814 kako bi se povećale postotne stope za utvrđivanje broja emisijskih jedinica koje se svake godine trebaju stavljati u rezervu za stabilnost tržišta. Osim toga, za niže razine ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju unos bi trebao biti jednak razlici između ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju i praga koji određuje unos emisijskih jedinica. Time bi se spriječila znatna nesigurnost u pogledu količina za prodaju na dražbi do koje dolazi kad je ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju blizu pragu te bi se istodobno osiguralo da višak dosegne količinski raspon unutar kojeg se smatra da tržište ugljika uravnoteženo funkcionira.
- (63) Nadalje, da bi se osigurala predvidljivost razine emisijskih jedinica koje ostaju u rezervi za stabilnost tržišta nakon proglašenja nevaženja emisijskih jedinica u rezervi, to proglašenje ne bi više trebalo ovisiti o količinama za prodaju na dražbi iz prethodne godine. Stoga bi broj emisijskih jedinica u rezervi trebao biti fiksno na razini od 400 milijuna emisijskih jedinica, što odgovara nižem pragu vrijednosti ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju.
- (64) Analiza iz procjene učinka koja je priložena prijedlogu ove Direktive pokazala je i da bi u ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju trebalo uključiti neto potražnju iz zrakoplovstva. Nadalje, budući da se emisijske jedinice za zrakoplovstvo mogu upotrebljavati jednako kao i opće emisijske jedinice, uključivanje zrakoplovstva u rezervu učinilo bi je preciznijom, a time i boljim alatom za osiguranje stabilnosti tržišta. Izračun ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju trebao bi uključivati emisije iz zrakoplovstva i emisijske jedinice izdane za zrakoplovstvo od godine nakon stupanja na snagu ove Direktive.
- (65) Da bi se objasnio izračun ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju, u Odluci (EU) 2015/1814 trebalo bi utvrditi da se u ponudu emisijskih jedinica uključuju samo izdane emisijske jedinice koje nisu unesene u rezervu za stabilnost tržišta. Nadalje, u formuli se broj emisijskih jedinica u rezervi za stabilnost tržišta više ne bi trebao oduzimati od ponude emisijskih jedinica. Ta promjena ne bi bitno utjecala na rezultat izračuna ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju, među ostalim ni na prethodne izračune ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju ni na rezervu.

- (66) Da bi se ublažio rizik od neravnoteže između ponude i potražnje povezane s početkom trgovanja emisijama za sektor zgradarstva i sektor cestovnog prometa, kao i da bi ga se učinilo otpornijim na tržišne šokove, na te nove sektore trebalo bi primijeniti mehanizam rezerve za stabilnost tržišta utemeljen na pravilima. Da bi rezerva funkcionirala od početka rada sustava, početna sredstva pri njezinu uspostavljanju trebala bi iznositi 600 milijuna emisijskih jedinica za trgovanje emisijama u sektorima cestovnog prometa i zgradarstva. Početni niži i viši prag, koji pokreću oslobađanje emisijskih jedinica iz rezerve ili njihov unos u rezervu, trebali bi biti predmetom opće klauzule o preispitivanju. Drugi elementi, kao što su objavljivanje ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju ili količine emisijskih jedinica koje su oslobođene iz rezerve ili unesene u nju, trebali bi slijediti pravila rezerve za ostale sektore.
- (67) Potrebno je izmijeniti Uredbu (EU) 2015/757 kako bi se u obzir uzelo uključivanje sektora pomorskog prometa u ETS EU-a. Uredbu (EU) 2015/757 trebalo bi izmijeniti kako bi se društva obvezalo da izvješćuju o objedinjenim podacima o emisijama na razini društva te da svoje verificirane planove praćenja i objedinjene podatke o emisijama na razini društva podnose na odobrenje odgovornom upravljačkom tijelu. Kako bi se osigurala dosljednost u upravljanju i provedbi, subjekt odgovoran za usklađenost s ovom Uredbom trebao bi biti isti kao i subjekt odgovoran za usklađenost s Direktivom 2003/87/EZ. Osim toga, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi izmjene metoda praćenja emisija [...] i pravila o praćenju, kao i sve ostale relevantne informacije utvrđene Uredbom (EU) 2015/757, kako bi osigurala učinkovito funkcioniranje EU sustava trgovanja emisijama na administrativnoj razini te kako bi Uredbu (EU) 2015/757 dopunila pravilima za upravljačka tijela o odobrenju planova praćenja i njihovih izmjena, pravilima o praćenju i podnošenju objedinjenih podataka o emisijama na razini društva i izvješćivanju o njima te pravilima o verifikaciji objedinjenih podataka o emisijama na razini društva i izdavanju izvješća o verifikaciji objedinjenih podataka o emisijama na razini društva. Podaci koji se prate, o kojima se izvješćuje i koji se verificiraju u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 mogu se upotrebljavati i u svrhu usklađenosti s drugim pravom Unije kojim se zahtijeva praćenje istih informacija o brodu, izvješćivanje o njima i njihova verifikacija.

(67a) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno promicanje smanjenja emisija stakleničkih plinova na troškovno isplativ i gospodarski učinkovit način koji je razmjeran tom cilju smanjenja neto emisija stakleničkih plinova do 2030. na razini cijelog gospodarstva putem proširenog i izmijenjenog tržišnog mehanizma na razini Unije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja³²,

(68) Direktivu 2003/87/EZ, Odluku (EU) 2015/1814 i Uredbu (EU) 2015/757 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2003/87/EZ

Direktiva 2003/87/EZ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Ova se Direktiva primjenjuje na djelatnosti navedene u prilogima I. i III. te na stakleničke plinove navedene u Prilogu II. Ako postrojenje koje je uključeno u područje primjene sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS EU-a) zbog rada jedinica za izgaranje čija ukupna nazivna ulazna toplinska snaga prelazi 20 MW promijeni svoje proizvodne procese kako bi smanjilo svoje emisije stakleničkih plinova te više ne dostiže taj prag, država članica operatoru pruža mogućnost da [...] nakon promjene svojeg proizvodnog procesa ostane u području primjene ETS-a EU-a do isteka relevantnog petogodišnjeg razdoblja iz članka 11. stavka 1. drugog podstavka. Dotična država članica obavješćuje Komisiju o promjenama u odnosu na popis dostavljen Komisiji u skladu s člankom 11. stavkom 1.

---

³² Standardna uvodna izjava o supsidijarnosti i proporcionalnosti.

2. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja), SL L 334, 17.12.2010., str. 17.”;

2. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) „emisije” znači ispuštanje stakleničkih plinova iz izvora u postrojenju ili ispuštanje iz zrakoplova pri obavljanju zrakoplovne djelatnosti navedene u Prilogu I. ili iz brodova pri obavljanju djelatnosti pomorskog prometa navedene u Prilogu I. plinova određenih za navedene djelatnosti ili ispuštanje stakleničkih plinova koje odgovara djelatnosti iz Priloga III.”;

(b) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) „dozvola za emisiju stakleničkih plinova” znači dozvola koja se izdaje u skladu s člancima 5., 6. i 30.b.”;

(c) točka (u) briše se;

(d) dodaju se sljedeće točke od (v) do (z):

„(v) „brodarsko društvo” znači brodovlasnik ili bilo koja druga organizacija ili osoba, kao što su upravitelj ili zakupnik broda bez posade, koja je od brodovlasnika preuzela odgovornost za upravljanje brodom i koja je preuzimanjem te odgovornosti pristala preuzeti sve dužnosti i odgovornosti utvrđene Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju onečišćenja te navedene u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 336/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(*) Uredba (EZ) br. 336/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o provedbi Međunarodnog pravilnika o upravljanju sigurnošću unutar Zajednice i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 3051/95 (SL L 64, 4.3.2006., str. 1.).

(w) „upravljačko tijelo za brodarsko društvo” znači tijelo odgovorno za upravljanje ETS-om EU-a u pogledu brodarskog društva u skladu s člankom 3.gd;”;

(wa) „luka pristajanja” znači luka u kojoj se brod zaustavlja radi utovara ili istovara tereta ili kako bi ukrcao ili iskrcao putnike, s time da su zaustavljanja isključivo u svrhe punjenja gorivom, uzimanja namirnica, zamjene posade, pristajanja na suhom doku ili popravaka broda i/ili njegove opreme, zaustavljanja u luci zbog toga što brod treba pomoć ili je u nevolji, prijenosa s broda na brod koji se obavljaju izvan luke, zaustavljanja isključivo radi zaklona od nepovoljnih vremenskih uvjeta ili uslijed aktivnosti potrage i spašavanja te zaustavljanja kontejnerskih brodova u jednoj od susjednih luka za prekrcaj kontejnera, kako su navedene u provedbenom aktu donesenom na temelju članka 3.g stavka 1., isključena;

(wb) „brod za kružno putovanje” znači putnički brod koji nema palubu za teret, osmišljen isključivo za komercijalni prijevoz putnika s noćenjem tijekom putovanja morem;

(x) „regulirani subjekt” u svrhe poglavlja IV.a znači svaka fizička ili pravna osoba, osim krajnjih kupaca goriva, koja obavlja djelatnost navedenu u Prilogu II. i koja pripada jednoj od sljedećih kategorija:

- i. ako gorivo prolazi kroz trošarinsko skladište, kako je definirano u članku 3. točki 11. Direktive Vijeća (EU) 2020/262 (*), ovlaštenu držatelju trošarinskog skladišta, kako je definiran u članku 3. točki 1. te direktive, obveznik je plaćanja trošarine u pogledu koje je nastupila obveza obračuna u skladu s člankom 7. te direktive;

- ii. ako točka i. nije primjenjiva, bilo koja druga osoba koja je obveznik plaćanja trošarine u pogledu koje je nastupila obveza obračuna u skladu s člankom 7. Direktive (EU) 2020/262, a u vezi s gorivima obuhvaćenima ovim poglavljem;
- iii. ako točke i. i ii. nisu primjenjive, bilo koja druga osoba koju relevantna nadležna tijela države članice registriraju kao obveznika plaćanja trošarine, uključujući sve osobe izuzete od plaćanja trošarine iz članka 21. stavka 5. četvrtog podstavka Direktive Vijeća 2003/96/EZ (**);
- iv. ako točke i., ii. i iii. nisu primjenjive ili ako je nekoliko osoba solidarno odgovorno za plaćanje iste trošarine, bilo koja druga osoba koju odredi država članica.

(*) Direktiva Vijeća (EU) 2020/262 od 19. prosinca 2019. o općim aranžmanima za trošarine (SL L 058, 27.2.2020., str. 4.).

(**) Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.).

(y) „gorivo” u svrhe poglavlja IV.a znači svako gorivo navedeno u tablicama A i C Priloga I. Direktivi 2003/96/EZ te svaki drugi proizvod ponuđen na prodaju kao pogonsko gorivo ili gorivo za ogrjev kako je navedeno u članku 2. stavku 3. te direktive;

(z) „puštanje u potrošnju” u svrhe poglavlja IV.a ima isto značenje kao u članku 6. stavku 3. Direktive (EU) 2020/262.”;

3. naslov poglavlja II. zamjenjuje se sljedećim:

„ZRAKOPLOVSTVO I POMORSKI PROMET”;

4. članak 3.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.a

Područje primjene

Članci od 3.b do 3.f primjenjuju se na raspodjelu i izdavanje emisijskih jedinica povezanih sa zrakoplovnim djelatnostima navedenima u Prilogu I. Članci od 3.g do 3.ge primjenjuju se u vezi s djelatnostima pomorskog prometa navedenima u Prilogu I.”

5. članci 3.f i 3.g zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 3.f

Planovi praćenja i izvješćivanja

Odgovorna država članica mora osigurati da svaki operator zrakoplova nadležnom tijelu te države članice podnese plan praćenja s utvrđenim mjerama za praćenje emisija i podataka o tonskim kilometrima i izvješćivanje o njima u svrhu podnošenja zahtjeva u skladu s člankom 3.e i da te planove odobri nadležno tijelo u skladu s aktima iz članka 14.

Članak 3.g

Područje primjene na djelatnosti pomorskog prometa

1. Dodjela emisijskih jedinica i primjena zahtjevâ predaje za djelatnosti pomorskog prometa primjenjuje se na pedeset posto (50 %) emisija iz brodova koji obavljaju putovanja iz luke pristajanja u nadležnosti države članice u luku pristajanja izvan nadležnosti države članice, pedeset posto (50 %) emisija iz brodova koji obavljaju putovanja iz luke pristajanja izvan nadležnosti države članice u luku pristajanja u nadležnosti države članice, sto posto (100 %) emisija iz brodova koji obavljaju putovanja iz luke pristajanja u nadležnosti države članice u luku pristajanja u nadležnosti države članice i sto posto (100 %) emisija iz brodova na vezu u luci pristajanja u nadležnosti države članice.

Komisija do 31. prosinca 2023. provedbenim aktima utvrđuje popis susjednih luka za prekrcaj kontejnera i ažurira taj popis prije 31. prosinca svake dvije godine nakon toga.

U tim provedbenim aktima navode se susjedne luke za prekrcaj kontejnera koje se nalaze izvan Unije, ali su na manje od 300 nautičkih milja od područja Unije, u kojima udio prekrcaja kontejnerâ, izmjeren u dvadesetstopnim ekvivalentnim jedinicama, premašuje 65 % ukupnog kontejnerskog prometa te luke tijekom posljednjeg dvanaestomjesečnog razdoblja za koje su dostupni relevantni podaci. Za potrebe ovog stavka smatra se da su kontejneri prekrćani ako su istovareni iz broda u luku isključivo u svrhu njihova utovara na drugi brod. Popis ne uključuje luke koje se nalaze u trećoj zemlji, a koje učinkovito primjenjuju mjere jednakovrijedne ovoj Direktivi.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22.a stavka 2.

2. Članci 9., 9.a i 10. primjenjuju se na djelatnosti pomorskog prometa na isti način kao što se primjenjuju na druge djelatnosti obuhvaćene ETS-om EU-a, uz sljedeće izuzeće s obzirom na primjenu članka 10.

Do 31. prosinca 2030. udio emisijskih jedinica dodjeljuje se državama članicama u kojima je omjer brodarskih društava koja bi bila pod njihovom odgovornošću u skladu s člankom 3.gd u odnosu na broj stanovnika 2020. i na temelju podataka dostupnih za razdoblje 2018.–2020. viši od 15 brodarskih društava na milijun stanovnika. Količina emisijskih jedinica odgovara 3,5 % dodatne količine emisijskih jedinica [...] zbog povećanja gornje granice za pomorski promet iz članka 9. trećeg podstavka u relevantnoj godini. Za godine od 2024. do 2027. količina emisijskih jedinica usto se množi s postocima primjenjivima za relevantnu godinu u skladu s člankom 3.ga točkama od (a) do (d). Prihodi od prodaje tog udjela emisijskih jedinica na dražbi trebali bi se upotrebljavati u svrhe iz članka 10. stavka 3. točke (g), za pomorski sektor, i točaka (f) i (i). 50 % količine emisijskih jedinica raspodjeljuje se među relevantnim državama članicama na temelju udjela brodarskih društava pod njihovom odgovornošću, a ostatak se među njima dijeli u jednakim udjelima.

6. dodaju se sljedeći članci od 3.ga do 3.ge:

„Članak 3.ga:

Postupno uvođenje zahtjeva za pomorski promet

Brodarska društva predaju emisijske jedinice u skladu sa sljedećim rasporedom:

- (a) 20 % verificiranih emisija o kojima je izviješteno za [...] [prvu punu godinu nakon roka za prenošenje ove Direktive o izmjeni];

- (b) 45 % verificiranih emisija o kojima je izviješteno za [...] [drugu punu godinu nakon roka za prenošenje ove Direktive o izmjeni];
- (c) 70 % verificiranih emisija o kojima je izviješteno za [...] [treću punu godinu nakon roka za prenošenje ove Direktive o izmjeni];
- (d) 100 % verificiranih emisija o kojima je izviješteno za [...] [četvrtu punu godinu nakon roka za prenošenje ove Direktive o izmjeni] i svaku godinu nakon toga.

Ako je predano manje emisijskih jedinica u odnosu na verificirane emisije iz pomorskog prometa za godine [...] [prve tri godine nakon roka za prenošenje ove Direktive o izmjeni], nakon što se utvrdi razlika između verificiranih emisija i predanih emisijskih jedinica za svaku godinu, odgovarajuća količina emisijskih jedinica poništava se umjesto da se proda na dražbi u skladu s člankom 10.

Članak 3.gaa

Odredbe za prijenos troškova ETS-a s brodarskog društva na drugi subjekt

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da, kada krajnju odgovornost za kupnju goriva i/ili upravljanje brodom preuzme [...] subjekt koji nije brodarsko društvo, brodarsko društvo ima pravo da mu taj subjekt nadoknadi troškove koji proizlaze iz predaje emisijskih jedinica. Za potrebe ovog članka upravljanje brodom znači određivanje tereta koji se prevozi brodom [...] rute ili brzine broda. [...] Brodarsko društvo ostaje subjekt odgovoran za predaju emisijskih jedinica u skladu s člankom 3.ga i člankom 12. ove Direktive te za opću usklađenost s odredbama nacionalnog prava kojima se prenosi ova Direktiva. Države članice osiguravaju da brodarska društva pod njihovom odgovornošću poštuju svoje obveze predaje emisijskih jedinica, bez obzira na njihovo pravo da im komercijalni operateri nadoknade troškove koji proizlaze iz predaje.

Članak 3.gb

Praćenje emisija iz pomorskog prometa i izvješćivanje o njima

Kad je riječ o emisijama iz djelatnosti pomorskog prometa navedenih u Prilogu I., upravljačko tijelo za brodarsko društvo osigurava da brodarsko društvo pod njegovom odgovornošću prati relevantne parametre tijekom razdoblja izvješćivanja i da upravljačkom tijelu podnosi objedinjene podatke o emisijama na razini društva u skladu s poglavljem II. Uredbe (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji te o izmjeni Direktive 2009/16/EZ (SL L 123, 19.5.2015., str. 55.).

Članak 3.gc

Verifikacija i akreditacija emisija iz pomorskog prometa

Upravljačko tijelo za brodarsko društvo osigurava da je izvješćivanje o objedinjenim podacima o emisijama na razini brodarskog društva, koje u skladu s člankom 3.gb podnosi brodarsko društvo, verificirano u skladu s pravilima o verifikaciji i akreditaciji utvrđenima u poglavlju III. Uredbe (EU) 2015/757 (*).

(*) Uredba (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji te o izmjeni Direktive 2009/16/EZ (SL L 123, 19.5.2015., str. 55.).

Članak 3.gd

Upravljačko tijelo za brodarsko društvo

1. Upravljačko tijelo za brodarsko društvo jest:

- (a) ako je brodarsko društvo registrirano u državi članici, država članica u kojoj je brodarsko društvo registrirano;
- (b) ako brodarsko društvo nije registrirano u državi članici, država članica u čije je luke brodarsko društvo, prema procjenama, u posljednje [...] četiri godine praćenja najviše pristajalo u okviru putovanja obuhvaćenih područjem primjene utvrđenim u članku 3.g;
- (c) ako brodarsko društvo nije registrirano u državi članici i u prethodne [...] četiri godine praćenja nije obavilo nijedno putovanje obuhvaćeno područjem primjene utvrđenim u članku 3.g, država članica [...] u koju je brod brodarskog društva pristigao ili odakle je započeo svoje prvo putovanje obuhvaćeno područjem primjene utvrđenim u članku 3.g.

[...]

2. Na temelju najboljih dostupnih informacija Komisija provedbenim aktima utvrđuje:

- (a) prije 1. veljače [...] [2024. / godine [...] nakon roka za prenošenje ove Direktive o izmjeni] popis brodarskih društava koja su obavljala pomorsku djelatnost navedenu u Prilogu I. koja je na dan 1. siječnja [...] [2024. / godine [...] nakon roka za prenošenje ove Direktive o izmjeni] bila obuhvaćena područjem primjene utvrđenim u članku 3.g i u tom popisu navodi upravljačko tijelo za svako brodarsko društvo u skladu sa stavkom 1.; i

- (b) [...] svake dvije godine nakon toga, prije 1. veljače, ažurirani popis kako bi se brodarska društva registrirana u određenoj državi članici preraspodijelila na drugo upravljačko tijelo ako su promijenila državu članicu registracije unutar Unije u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ovog članka [...] ili kako bi se na popis uključila brodarska društva koja su naknadno obavljala pomorsku djelatnost navedenu u Prilogu I. koja je bila obuhvaćena područjem primjene utvrđenim u članku 3.g u skladu sa stavkom 1. točkom (c) ovog članka; i
- (c) svake četiri godine nakon toga, do 1. veljače, ažurirani popis kako bi se brodarska društva koja nisu registrirana u državi članici preraspodijelila na drugo upravljačko tijelo u skladu sa stavkom 1. točkom (b) ovog članka.
- 2.a Upravljačko tijelo koje je prema popisu utvrđenom u skladu sa stavkom 2. odgovorno za brodarsko društvo zadržava tu odgovornost bez obzira na naknadne promjene u djelatnostima ili registraciji brodarskog društva sve dok se te promjene ne odraze u ažuriranom popisu.
3. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila detaljna pravila za upravljačka tijela o upravljanju brodarskim društvima u okviru ove Direktive. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22.a stavka 2.”

Članak 3.ge

Izvješćivanje i preispitivanje

1. [...] U slučaju da Međunarodna pomorska organizacija donese globalnu tržišno utemeljenu mjeru za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz pomorskog prometa, Komisija preispituje ovu Direktivu kako bi uzela u obzir taj razvoj događaja. [...] U tu svrhu ona bez odgode i u svakom slučaju prije drugog globalnog pregleda stanja 2028., odnosno najkasnije do 30. rujna 2028. [...], podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću [...]. Komisija u tom izvješću ispituje tu mjeru u pogledu njezine ambicije s obzirom na ciljeve Pariškog sporazuma i njezin cjelokupan okolišni integritet. Također ispituje sva pitanja povezana s mogućim istodobnim postojanjem ove Direktive i te mjere ili njihovim usklađivanjem. [...] Izvješću se, prema potrebi, prilaže zakonodavni prijedlog za [...] izmjenu ove Direktive [...], u skladu s obvezama Unije u pogledu emisija stakleničkih plinova na razini cijelog gospodarstva te s ciljem očuvanja okolišnog integriteta i učinkovitosti djelovanja Unije u području klime, osiguravajući odgovarajuću provedbu globalne tržišno utemeljene mjere koju je donijela Međunarodna pomorska organizacija te istodobno uzimajući u obzir potrebu za usklađenošću između ETS-a EU-a i globalne tržišno utemeljene mjere te izbjegavanjem svakog posljedičnog znatnog dvostrukog opterećenja.
2. Komisija prati provedbu ovog poglavlja u vezi s pomorskim prometom, posebno kako bi otkrila prakse izbjegavanja i spriječila ih u ranoj fazi, te izvješćuje o mogućim trendovima u pogledu društava koja nastoje izbjeći obvezivanje zahtjevima ove Direktive. Komisija prema potrebi predlaže mjere [...] odgovora na takve trendove.”

2.a Komisija najkasnije 30. rujna 2028. procjenjuje je li primjereno da se primjena članka 3.g stavka 2. drugog podstavka produlji nakon 31. prosinca 2030. i, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog u tu svrhu.

3. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2026. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem ispituje izvedivost i troškovnu isplativost uključivanja sljedećega u ovu Direktivu:

a) dodatnih emisija stakleničkih plinova iz pomorskog prometa,

b) emisija iz brodova [...] bruto tonaže manje od 5000, ali ne manje od 400, **ponajprije na temelju analize priložene preispitivanju Uredbe (EU) 2015/757, koje treba provesti do kraja 2024.**

U tom se izvješću razmatra i međupovezanost ove Direktive i Uredbe (EU) 2015/757 te se ono temelji na iskustvima stečenima njezinom primjenom. U tom izvješću Komisija također ispituje kako se ovom Direktivom na najbolji način može promicati uporaba obnovljivih i niskougljičnih brodskih goriva na temelju životnog ciklusa. Tom se izvješću prema potrebi mogu priložiti zakonodavni prijedlozi.

7. članak 3.h zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.h

Područje primjene

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se na dozvole za emisije stakleničkih plinova te na dodjelu i izdavanje emisijskih jedinica za druge djelatnosti osim zrakoplovnih i pomorskih, koje su navedene u Prilogu I.”;

8. u članku 6. stavku 2. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) obvezu predaje emisijskih jedinica u visini ukupnih emisija postrojenja u svakoj kalendarskoj godini, verificiranih u skladu s člankom 15., u roku od četiri mjeseca nakon završetka te godine.”;

9. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) brišu se riječi „Europskog parlamenta i Vijeća (1)” i bilješka (1);

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„Komisija preispituje učinkovitost sinergija s Direktivom 2010/75/EU. Dozvole povezane s okolišem i klimom trebale bi biti koordinirane kako bi se osiguralo učinkovito i brže izvršenje mjera koje su potrebne za poštovanje klimatskih i energetske ciljeva EU-a. Komisija može podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kontekstu budućih preispitivanja ove Direktive.”;

10. u članku 9. dodaje se sljedeći stavak:

„Količina emisijskih jedinica na razini Unije smanjit će se za [-- milijuna emisijskih jedinica (bit će utvrđeno ovisno o godini stupanja na snagu) [godine nakon godine u kojoj ova izmjena stupa na snagu]]. Iste će se godine količina emisijskih jedinica na razini Unije povećati za [79 -- milijuna emisijskih jedinica (79 milijuna emisijskih jedinica ako stupa na snagu 2023. / 75 milijuna emisijskih jedinica ako stupa na snagu 2024.)] za pomorski promet. Od [godine nakon godine u kojoj ova izmjena stupa na snagu] linearni faktor iznosi 4,2 %. Komisija objavljuje količinu emisijskih jedinica na razini Unije u roku od tri mjeseca od [umetnuti datum stupanja na snagu izmjene]. Linearni faktor primjenjuje se i na emisijske jedinice koje odgovaraju prosječnim emisijama djelatnosti pomorskog prometa o kojima je izviješteno u skladu s Uredbom (EU) 2015/757 za 2018. i 2019. iz članka 3.g.

Komisija objavljuje količinu emisijskih jedinica na razini Unije u roku od tri mjeseca od [umetnuti datum stupanja na snagu izmjene].”;

11. članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Količina od 2 % ukupne količine emisijskih jedinica od 2021. do 2030. prodaje se na dražbi kako bi se uspostavio fond za poboljšanje energetske učinkovitosti i modernizaciju energetske sustava određenih država članica („države članice korisnice”), kako je utvrđeno u članku 10.d („Modernizacijski fond”). Države članice korisnice za taj iznos emisijskih jedinica jesu države članice čiji je BDP po stanovniku prema tržišnim cijenama manji od 60 % Unijina prosjeka 2013. Financijska sredstva koja odgovaraju toj količini emisijskih jedinica raspodjeljuju se u skladu s dijelom A Priloga II.b.

Osim toga, 2,5 % ukupne količine emisijskih jedinica od [godina nakon stupanja na snagu ove Direktive] do 2030. prodaje se na dražbi za potrebe Modernizacijskog fonda. Države članice korisnice za taj iznos emisijskih jedinica jesu države članice čiji je BDP po stanovniku prema tržišnim cijenama manji od [...] 75 % Unijina prosjeka u razdoblju od 2016. do 2018. Financijska sredstva koja odgovaraju toj količini emisijskih jedinica raspodjeljuju se u skladu s dijelom B Priloga II.b.”;

(b) u stavku 3. prva i druga rečenica zamjenjuju se sljedećim:

„3. Države članice utvrđuju način upotrebe prihoda ostvarenih prodajom emisijskih jedinica iz stavka 2. na dražbi, osim za prihode koji su određeni kao vlastita sredstva u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a i uneseni u proračun Unije. Države članice [...] trebale bi te prihode [...], osim prihoda koji se upotrebljavaju za nadoknadu neizravnih troškova ugljika iz članka 10.a stavka 6., ili ekvivalent tih prihoda u financijskoj vrijednosti, upotrijebiti za jednu ili više sljedećih namjena:”;

(c) u stavku 3. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) mjere namijenjene za poboljšanje energetske učinkovitosti, sustavâ centralnog grijanja i izolacije ili za osiguravanje financijske potpore za rješavanje socijalnih aspekata u kućanstvima s nižim i srednjim dohotkom, među ostalim smanjenjem štetnih poreza;”;

(ca) u stavku 3. podstavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Smatra se da su države članice ispunile odredbe ovog stavka ako na snazi imaju i primjenjuju politike fiskalne ili financijske potpore, među ostalim posebno u zemljama u razvoju, ili domaće regulatorne politike kojima se podržava davanje financijske potpore, pri čemu je ta potpora uspostavljena u svrhe navedene u prvom podstavku i vrijednost joj je ekvivalentna prihodima iz prvog podstavka. ”;

(d) u stavku 4. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi dopune ove Direktive u pogledu rasporeda, upravljanja i drugih aspekata prodaje na dražbi, što uključuje načine prodaje na dražbi koji su nužni za prijenos udjela prihoda u proračun Unije kao vanjskih namjenskih prihoda u skladu s člankom 30.d stavkom 3.a ili kao vlastitih sredstava u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a kako bi se osiguralo da se provodi na otvoren, transparentan, usklađen i nediskriminirajući način.”

12. članak 10.a mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. sljedeći [...] podstavak [...] umeće se iza drugog podstavka:

[...] Emisijske jedinice ne dodjeljuju se besplatno postrojenjima u sektorima ili podsektorima koji su obuhvaćeni drugim mjerama za ublažavanje rizika od istjecanja ugljika utvrđenima Uredbom (EU) .../.. [*upućivanje na CBAM*] (**).
Mjere iz prvog podstavka prilagođavaju se na odgovarajući način.

(*) Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).”;

(**) [*puno upućivanje na CBAM*].

ii. na kraju trećeg podstavka dodaje se sljedeća rečenica:

„Kako bi se pružili dodatni poticaji za smanjenje emisija stakleničkih plinova i poboljšanje energetske učinkovitosti, utvrđene *ex-ante* referentne vrijednosti na razini Unije potrebno je preispitati prije razdoblja od 2026. do 2030. radi moguće izmjene definicija i granica sustava postojećih referentnih vrijednosti za proizvod.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Emisijske jedinice ne dodjeljuju se besplatno za proizvodnju proizvoda navedenih u Prilogu I. Uredbi [CBAM] od datuma primjene mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama.

Odstupajući od prethodnog podstavka, u prvim godinama provedbe Uredbe [CBAM] za proizvodnju tih proizvoda besplatno se dodjeljuje smanjena količina emisijskih jedinica. Primjenjuje se faktor smanjivanja besplatne dodjele emisijskih jedinica za proizvodnju tih proizvoda (faktor CBAM-a). Faktor CBAM-a iznosi 100 % u razdoblju od stupanja na snagu [Uredbe o CBAM-u] do kraja 2025. [...] i umanjuje se za [...] 5 postotnih bodova svake godine od 2026. do 2028., za 7,5 postotnih bodova 2029. i 2030., za 10 postotnih bodova 2031. i 2032., [...] za 15 postotnih bodova 2033. i 2034. te za 20 postotnih bodova 2035. kako bi se do desete godine doseglo 0 %.

Smanjenje količine emisijskih jedinica za besplatnu dodjelu izračunava se godišnje kao prosječni udio potražnje za emisijskim jedinicama za besplatnu dodjelu za proizvodnju proizvoda navedenih u Prilogu I. Uredbi [CBAM] u odnosu na izračunanu ukupnu potražnju za emisijskim jedinicama za besplatnu dodjelu za sva postrojenja za relevantno razdoblje iz članka 11. stavka 1. Primjenjuje se faktor CBAM-a.

Emisijske jedinice koje su rezultat smanjenja količine emisijskih jedinica za besplatnu dodjelu stavljaju se na raspolaganje za potporu inovacijama u skladu s člankom 10.a stavkom 8.”;

(c) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u trećem podstavku točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Za razdoblje od 2026. do 2030. referentne vrijednosti utvrđuju se na način utvrđen u točkama (a) i (d), **uzimajući u obzir točku (e)**, na temelju informacija dostavljenih u skladu s člankom 11. za 2021. i 2022. te na temelju primjene godišnje stope smanjenja za svaku godinu od 2008. do 2028.”;

ii. u trećem podstavku dodaju se sljedeće točke (d) i (e):

„(d) Ako godišnja stopa smanjenja premašuje 2,5 % ili je manja od 0,2 %, referentne vrijednosti za razdoblje od 2026. do 2030. jesu referentne vrijednosti primjenjive u razdoblju od 2013. do 2020., umanjene za onu od tih dviju postotnih stopa koja je relevantna, za svaku godinu od 2008. do 2028.;

(e) U razdoblju od 2026. do 2030. na godišnju stopu smanjenja referentne vrijednosti za proizvod za topli metal ne utječe promjena definicija referentnih vrijednosti i granica sustava koje se primjenjuju na temelju članka 10.a stavka 1. petog podstavka.”;

iii. četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući u pogledu referentnih vrijednosti za arome i sintetički plin, te referentne vrijednosti prilagođavaju se za isti postotak kao i referentne vrijednosti za rafinerije kako bi se osigurali jednaki uvjeti za proizvođače tih proizvoda.”;

(d) stavci 3. i 4. brišu se;

(e) u stavku 6. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice trebale bi donijeti financijske mjere u skladu s drugim i četvrtim podstavkom u korist sektora ili podsektora koji su izloženi stvarnom riziku od istjecanja ugljika zbog znatnih neizravnih troškova stvarno nastalih zbog troškova emisija stakleničkih plinova ugrađenih u cijene električne energije, pod uvjetom da su takve financijske mjere u skladu s pravilima o državnim potporama, osobito u smislu da se njima ne uzrokuju neopravdana narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu. Donesenim financijskim mjerama ne bi trebalo nadoknađivati neizravne troškove obuhvaćene besplatnom dodjelom emisijskih jedinica u skladu s referentnim vrijednostima utvrđenima na temelju stavka 1. Ako potroši iznos koji premašuje protuvrijednost 25 % prihoda od dražbi iz članka 10. stavka 3. u godini u kojoj su neizravni troškovi nastali, država članica navodi razloge premašivanja tog iznosa.”;

(f) u stavku 7. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Emisijske jedinice koje na temelju stavaka 19., 20. i 22. nisu dodijeljene postrojenjima dodaju se od 2021. količini emisijskih jedinica izdvojenih u skladu s prvom rečenicom prvog podstavka ovog stavka.”;

(g) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Fondu se na raspolaganje stavlja 325 milijuna emisijskih jedinica iz količine koja bi se inače mogla besplatno dodijeliti u skladu s ovim člankom i 75 milijuna emisijskih jedinica iz količine koja bi se inače mogla prodati na dražbi u skladu s člankom 10. te emisijske jedinice koje su rezultat smanjenja emisijskih jedinica za besplatnu dodjelu iz članka 10.a stavka 1.a, a u cilju potpore inovacijama u području niskougličnih tehnologija i procesa te doprinošenja ciljevima postizanja nulte stope onečišćenja („Inovacijski fond”). Za pružanje potpore inovacijama iz prvog podstavka upotrebljavaju se i emisijske jedinice koje nisu izdane operatorima zrakoplova zbog zatvaranja operatora zrakoplova i koje nisu potrebne za pokrivanje bilo kakvih manjkova u predajama tih operatora.

Osim toga, 50 milijuna nedodijeljenih emisijskih jedinica iz rezerve za stabilnost tržišta služe kao dopuna svih preostalih prihoda od 300 milijuna emisijskih jedinica, koje su raspoložive u razdoblju od 2013. do 2020. u skladu s Odlukom Komisije 2010/670/EU (*), te se pravodobno upotrebljavaju za potporu inovacijama iz prvog podstavka.³³[...]

---

³³ U općem pristupu o Prijedlogu FuelEUMaritime Vijeće je odlučilo izbrisati odredbu kojom se utvrđuje da su prihodi od kazni na temelju te uredbe vanjski namjenski prihodi.

Inovacijski fond obuhvaća sektore navedene u prilogima I. i III., uključujući okolišno sigurno hvatanje i upotrebu ugljika koji znatno doprinose ublažavanju klimatskih promjena, kao i proizvode koji zamjenjuju one s visokom razinom emisija ugljika proizvedene u sektorima navedenima u Prilogu I., i to kako bi se potaknuli izgradnja i funkcioniranje projekata čiji su cilj okolišno sigurno hvatanje i geološko skladištenje CO₂, kao i izgradnja i funkcioniranje inovativnih tehnologija za obnovljivu energiju i skladištenje energije, na geografski uravnoteženo razmještenim lokacijama. Inovacijski fond može potporu pružiti i revolucionarnim inovativnim tehnologijama i infrastrukturi za dekarbonizaciju pomorskog sektora i za proizvodnju niskougljičnih goriva i goriva s nultom stopom emisije ugljika u pomorskom, zrakoplovnom, željezničkom i cestovnom prometu.

Komisija posebnu pozornost posvećuje [...] projektima u sektorima obuhvaćenima [Uredbom o CBAM-u] radi pružanja potpore inovacijama u području niskougljičnih tehnologija, hvatanja i upotrebe ugljika, hvatanja i skladištenja ugljika, energije iz obnovljivih izvora i skladištenja energije, na način koji doprinosi ublažavanju klimatskih promjena, s ciljem da se u razdoblju 2021.–2030. projektima u tim sektorima dodijeli znatan udio ekvivalenata u financijskoj vrijednosti emisijskih jedinica iz stavka 1.a ovog članka, te može prije 2027. objaviti pozive na podnošenje prijedloga usmjerene na sektore obuhvaćene [Uredbom o CBAM-u].

Komisija posebnu pozornost posvećuje projektima koji izravno ili neizravno doprinose dekarbonizaciji pomorskog sektora i u tu svrhu prema potrebi može objaviti pozive na podnošenje prijedloga.

Prihvatljivi su projekti na državnom području svih država članica, uključujući male projekte. Potpora se pruža tehnologijama koje su inovativne i koje još nisu komercijalno održive u sličnom razmjeru bez potpore, ali koje predstavljaju revolucionarna rješenja ili su dovoljno zrele za primjenu u pretkomercijalnoj fazi.

Komisija osigurava da se emisijske jedinice namijenjene Inovacijskom fondu prodaju na dražbi u skladu s načelima i načinima utvrđenima u članku 10. stavku 4. Prihodi od prodaje na dražbi čine vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe. Proračunske obveze za mjere koje traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti tijekom nekoliko godina na godišnje obroke.

Komisija do 31. prosinca 2023. i svake godine nakon toga izvješćuje Odbor za klimatske promjene iz članka 22.a stavka 1. o provedbi Inovacijskog fonda te pruža analizu projekata kojima je dodijeljena potpora po sektoru i državi članici.

[...]

Komisija na zahtjev pruža tehničku pomoć državama članicama s niskom razinom stvarnog sudjelovanja u svrhu povećanja kapaciteta država članica koje to zatraže za potporu predlagateljima projekata na njihovim državnim područjima u podnošenju zahtjeva za financiranje iz Inovacijskog fonda za zrele projekte kako bi se poboljšalo učinkovito zemljopisno sudjelovanje u Inovacijskom fondu i povećala ukupna kvaliteta podnesenih projekata. Projekti se odabiru na temelju objektivnih i transparentnih kriterija, pri čemu se prema potrebi ima u vidu mjera kojom se tim projektima doprinosi smanjenju emisija znatno ispod referentnih vrijednosti iz stavka 2. Komisija nastoji ostvariti učinkovitu geografsku pokrivenost utemeljenu na kvaliteti diljem Unije i osigurava sveobuhvatno praćenje napretka u tome i odgovarajuće daljnje postupanje.

Podložno suglasnosti podnositelja, nakon zatvaranja poziva na podnošenje prijedloga, Komisija obavješćuje države članice o prijavama za financiranje projekata na njihovim državnim područjima i pruža im detaljne informacije o tim prijavama kako bi se državama članicama olakšala koordinacija potpore projektima. Osim toga, Komisija prije dodjele potpore obavješćuje države članice o popisu odabranih projekata.

Projekti moraju imati potencijal za raširenu primjenu ili znatno smanjenje troškova tranzicije na niskougljično gospodarstvo u dotičnim sektorima. Projektima koji uključuju okolišno sigurno hvatanje i upotrebu ugljika osigurava se neto smanjenje emisija te izbjegavanje CO₂ ili njegovo trajno skladištenje. Inovacijskim fondom projekti se mogu podupirati putem konkurentnog javnog nadmetanja, kao što su ugovori za kompenzaciju razlike u odnosu na ugljik. Ako se bespovratna sredstva dodijele na temelju poziva na podnošenje prijedloga, potpora može iznositi do 60 % relevantnih troškova projekata, od čega do 40 % ne treba ovisiti o verificiranom izbjegavanju emisija stakleničkih plinova pod uvjetom da su postignuti unaprijed određeni ključni ciljevi, uzimajući u obzir upotrijebljenu tehnologiju. U slučaju da se potpora dodjeljuje u okviru natječajnog postupka i u slučaju da je riječ o potpori za tehničku pomoć, potpora može iznositi do 100 % relevantnih troškova projekata.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi dopune ove Direktive u pogledu pravila o funkcioniranju Inovacijskog fonda, uključujući postupak i kriterije odabira, te prihvatljivih sektora i tehnoloških zahtjeva za razne vrste potpora.

U okviru mehanizma iz ovog stavka nijedan projekt ne može dobiti potporu veću od 15 % ukupnog broja emisijskih jedinica raspoloživih za tu svrhu. Te emisijske jedinice uzimaju se u obzir u skladu sa stavkom 7.

(*) Odluka Komisije 2010/670/EU od 3. studenoga 2010. o kriterijima i mjerama financiranja komercijalnih demonstracijskih projekata čiji je cilj ekološki sigurno hvatanje i geološko skladištenje CO₂ te demonstracijskih projekata za inovacijske tehnologije na području obnovljivih izvora energije u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije uspostavljenog Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 290, 6.11.2010., str. 39.).

(ga) sljedeći stavak 8.a umeće se nakon stavka 8.:

„8.a 40 milijuna emisijskih jedinica iz količine koja bi se inače mogla dodijeliti besplatno na temelju ovog članka i 10 milijuna emisijskih jedinica iz količine koja bi se inače mogla prodati na dražbi na temelju članka 10. stavljaju se na raspolaganje za potrebe Socijalnog fonda za klimatsku politiku, koji je uspostavljen Uredbom (EU) 20.../nn [Uredba o Socijalnom fondu za klimatsku politiku](*). Komisija osigurava da se emisijske jedinice namijenjene Socijalnom fondu za klimatsku politiku prodaju na dražbi u skladu s načelima i modalitetima iz članka 10. stavka 4. i s delegiranim aktom donesenim u skladu s tom odredbom. Prihodi od tih prodaja na dražbi čine vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe i izvršavaju se u skladu s pravilima koja se primjenjuju na Socijalni fond za klimatsku politiku.”

(h) u stavku 19. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„19. Besplatne emisijske jedinice ne dodjeljuju se postrojenjima koja su prestala s radom.”;

(i) dodaje se sljedeći stavak 22.:

„22. Ako je potrebno ispraviti besplatne dodjele emisijskih jedinica u skladu s člankom 11. stavkom 2., takvi se ispravci provode na emisijskim jedinicama iz količine emisijskih jedinica izdvojenih u skladu sa stavkom 7. ovog članka ili dodavanjem emisijskih jedinica toj količini.”;

12.a u članku 10.b stavku 4. dodaju se sljedeći podstavci:

U državama članicama u kojima je u prosjeku u razdoblju 2014.–2018. udio emisija iz postrojenja centraliziranoga grijanja u ukupnoj količini takvih emisija u EU-u podijeljen s udjelom BDP-a tih država članica u ukupnom BDP-u EU-a veći od [...] 5 za centralizirano grijanje za razdoblje od 2026. do 2030., postrojenjima se dodjeljuju dodatne besplatne emisijske jedinice u visini od 30 % količine utvrđene u skladu s člankom 10.a, pod uvjetom da se količina ulaganja ekvivalentna vrijednosti tih primljenih dodatnih besplatnih emisijskih jedinica uloži u znatno smanjenje emisija prije 2030., u skladu s planovima klimatske neutralnosti na temelju podstavka 3., te da se postizanje ciljeva i ključnih etapa iz trećeg podstavka točke (b) potvrdi verifikacijom provedenom u skladu s podstavkom 4.

Do 1. svibnja 2024. operatori postrojenja centraliziranoga grijanja izrađuju plan klimatske neutralnosti za svoja postrojenja. Plan je usklađen s ciljem klimatske neutralnosti utvrđenim u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/1119 te se u njemu utvrđuje sljedeće:

- a) mjere i ulaganja za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. na razini postrojenja ili poduzeća;
- b) prijelazne ciljne vrijednosti i ključne etape do 31. prosinca 2025. i do 31. prosinca svake pete godine nakon toga za mjerenje napretka ostvarenog u postizanju klimatske neutralnosti kako je utvrđeno u točki (a);
- c) procjena učinka svake mjere i ulaganja iz točke (a) u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova.

Ostvarenje ciljeva i ključnih etapa iz trećeg podstavka točke (b) verificira se do 31. prosinca 2025. te do 31. prosinca [...] svake pete godine nakon toga, u skladu s postupcima verifikacije i akreditacije utvrđenima u članku 15. Besplatne emisijske jedinice koje premašuju ono što je navedeno u prvom podstavku ne dodjeljuju se ako ostvarenje prijelaznih ciljnih vrijednosti i ključnih etapa nije verificirano 2025. ili 2030.

13. u članku 10.c stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

Države članice zahtijevaju od postrojenja za proizvodnju električne energije i operatera mreže koji ostvaruju koristi da ih do 28. veljače svake godine izvijeste o provedbi odabranih ulaganja, među ostalim o saldu besplatnih emisijskih jedinica i nastalih rashoda ulaganja te o vrsti ulaganja kojima je dana potpora. Države članice o tome dostavljaju izvješća Komisiji, a Komisija ta izvješća objavljuje.”;

14. članak 10.d mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„1. Za razdoblje od 2021. do 2030. uspostavlja se fond za potporu ulaganjima koje predlože države članice korisnice, uključujući financiranje projekata malih ulaganja, za modernizaciju energetske sustava i poboljšanje energetske učinkovitosti („Modernizacijski fond”). Modernizacijski fond financira se prodajom emisijskih jedinica na dražbi kako je utvrđeno u članku 10. za države članice korisnice navedene u tom članku.

Ulaganja koja dobiju potporu moraju biti usklađena s ciljevima ove Direktive, kao i s ciljevima Komunikacije Komisije od 11. prosinca 2019. o europskom zelenom planu (*) i Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća (**) te s dugoročnim ciljevima iznesenima u Pariškom sporazumu. Modernizacijski fond ne pruža potporu postrojenjima za proizvodnju energije koja upotrebljavaju fosilna goriva. Ne dovodeći u pitanje prethodnu rečenicu, prihodi od emisijskih jedinica obuhvaćenih obaviješću u skladu s člankom 10.d stavkom 4. mogu se upotrijebiti za ulaganja koja uključuju plinovita fosilna goriva. Ne dovodeći u pitanje istu rečenicu, prihodi od emisijskih jedinica iz članka 10. stavka 1. trećeg podstavka koje se prodaju na dražbi prije 31. prosinca 2029. mogu se, ako se djelatnost smatra okolišno održivom u skladu s Uredbom (EU) 2020/852 i to je propisno opravdano iz razloga osiguravanja energetske sigurnosti, upotrebljavati i za ulaganja koja uključuju plinovita fosilna goriva.”;

(*) COM(2019) 640 final.

(**) Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Najmanje 80 % financijskih sredstava iz Modernizacijskog fonda upotrebljava se za potporu ulaganjima u sljedećim područjima:

- (a) proizvodnja i upotreba električne energije iz obnovljivih izvora;
- (b) grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije;
- (c) poboljšanje energetske učinkovitosti na strani potražnje, među ostalim u području industrije, prometa, zgrada, poljoprivrede i otpada;

- (d) skladištenje energije i modernizacija energetske mreže, uključujući cjevovode za centralno grijanje, elektroenergetske prijenosne mreže i povećanje međusobne povezanosti država članica;
- (e) potpora kućanstvima s niskim dohotkom, uključujući ona u ruralnim i udaljenim područjima, radi rješavanja problema energetske siromaštva i modernizacije sustava grijanja; i
- (f) pravedna tranzicija u regijama koje ovise o ugljiku u državama članicama korisnicima kako bi se u dijalogu sa socijalnim partnerima pružila potpora preraspoređivanju, prekvalifikaciji i usavršavanju radnika, obrazovanju, inicijativama za traženje posla i *start-up* poduzećima.”;

(c) stavak 11. zamjenjuje se sljedećim:

„11. Odbor za ulaganja jednom godišnje izvješćuje Komisiju i Odbor za klimatske promjene iz članka 22.a stavka 1. o iskustvu s ocjenjivanjem ulaganja, posebno u pogledu smanjenja emisija i troškova smanjenja emisija. Komisija, uzimajući u obzir nalaze odbora za ulaganja, do 31. prosinca 2024. preispituje područja za projekte iz stavka 2. te osnovu na kojoj odbor za ulaganja temelji svoje preporuke.”

14.a članak 11. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. „28. veljače” zamjenjuje se sa „30. rujna”

15. članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da emisijske jedinice koje je izdalo nadležno tijelo druge države članice budu priznate u svrhu ispunjavanja obveza operatera, operatora zrakoplova ili brodarskog društva iz stavka 3.”;

(b) stavak 2.a briše se;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice, odgovorne države članice i upravljačka tijela za brodarsko društvo osiguravaju da do [...] 30. rujna svake godine:

(a) operater svakog postrojenja preda broj emisijskih jedinica u visini ukupnih emisija iz tog postrojenja u prethodnoj kalendarskoj godini, verificiranih u skladu s člankom 15.;

(b) operator svakog zrakoplova preda broj emisijskih jedinica u visini njegovih ukupnih emisija u prethodnoj kalendarskoj godini, verificiranih u skladu s člankom 15.;

(c) svako brodarsko društvo preda broj emisijskih jedinica u visini njegovih ukupnih emisija u prethodnoj kalendarskoj godini, verificiranih u skladu s člankom 3.gc.

Države članice, odgovorne države članice i upravljačka tijela za brodarsko društvo osiguravaju da se emisijske jedinice predane u skladu s prvim podstavkom nakon toga ponište.”;

(d) nakon stavka 3. umeću se sljedeći stavci:

„3.-e Odstupajući od 3. stavka prvog podstavka točke (c) [...], brodarska društva mogu predati 5 % manje emisijskih jedinica od svojih verificiranih emisija proizvedenih do 31. prosinca 2030. s brodova klase leda, pod uvjetom da ti brodovi imaju klasu leda IA ili IA Super ili istovrijednu klasu leda, utvrđenu na temelju Preporuke 25/7 HELCOM-a.

Ako je predano manje emisijskih jedinica u odnosu na verificirane emisije, nakon što se utvrdi razlika između verificiranih emisija i predanih emisijskih jedinica za svaku godinu, odgovarajuća će se količina emisijskih jedinica poništiti umjesto da se proda na dražbi u skladu s člankom 10.

3.-d Odstupajući od stavka 3. prvog podstavka točke (c) i članka 16., Komisija na zahtjev države članice provedbenim aktom osigurava da države članice smatraju da su zahtjevi utvrđeni u tim odredbama ispunjeni i da ne poduzimaju nikakve mjere protiv brodarskih društava u pogledu emisija proizvedenih do 31. prosinca 2030. tijekom putovanja koje putnički brodovi, osim brodova za kružna putovanja, i ro-ro brodovi, obavljaju između luke otoka pod nadležnošću te države članice podnositeljice zahtjeva i luke pod nadležnošću te iste države članice te tijekom djelatnosti na vezu tih brodova u vezi s tim putovanjima. Broj stalnih stanovnika na otoku mora biti manji od 200 000 osoba sa stalnim boravištem prema najnovijem službenom popisu stanovništva.

Komisija objavljuje popis otoka iz prvog podstavka i dotičnih luka te taj popis ažurira.

3.-c Odstupajući od stavka 3. prvog podstavka točke (c) i članka 16., Komisija na zajednički zahtjev dviju država članica, od kojih jedna nema kopnenu granicu ni s jednom drugom državom članicom, a druga je država članica geografski najbliža prvoj, provedbenim aktom osigurava da države članice smatraju da su zahtjevi utvrđeni u tim odredbama ispunjeni i da ne poduzimaju nikakve mjere protiv brodarskih društava u pogledu emisija proizvedenih do 31. prosinca 2030. tijekom putovanja koja obavljaju putnički ili ro-ro brodovi u okviru transnacionalnog ugovora o javnim uslugama ili transnacionalne obveze pružanja javnih usluga, navedenih u zajedničkom zahtjevu, a koja povezuju te dvije države članice, te tijekom djelatnosti na vezu tih brodova u vezi s tim putovanjima.

3.-b Obveza predaje emisijskih jedinica ne nastaje u pogledu emisija proizvedenih do 31. prosinca 2030. tijekom putovanja između luke smještene u najudaljenijoj regiji države članice i luke u istoj državi članici, uključujući luke unutar najudaljenijih regija iste države članice i između njih, te tijekom djelatnosti na vezu tih brodova u vezi s tim putovanjima. ”;

- (e) u stavku 3.-a prva rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„3.-a Kad je to potrebno i sve dok je to potrebno, kako bi se zaštitio okolišni integritet ETS-a EU-a, operaterima, operatorima zrakoplova i brodarskim društvima u ETS-u EU-a zabranjuje se upotreba emisijskih jedinica koje je izdala država članica, a za koje obveze za operatore zrakoplova, brodarska društva i druge subjekte istječu.”;

- (f) umeće se sljedeći stavak 3.b:

„3.b Obveza predaje emisijskih jedinica ne nastaje u pogledu emisija stakleničkih plinova za koje se smatra da su uhvaćeni i upotrijebljeni kako bi postali trajno kemijski vezani u proizvodu tako da ne ulaze u atmosferu uobičajenom upotrebom.

Komisija donosi provedbene akte o zahtjevima koje treba ispuniti da bi se smatralo da su staklenički plinovi postali trajno kemijski vezani u proizvodu tako da ne ulaze u atmosferu uobičajenom upotrebom.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22.a stavka 2.”;

16. u članku 14. stavku 1. prvom podstavku dodaje se sljedeća rečenica:

„U tim provedbenim aktima primjenjuju se kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova za upotrebu biomase utvrđeni Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća(*), uz sve potrebne prilagodbe za primjenu u okviru ove Direktive, kako bi ta biomasa imala nultu stopu. U njima se utvrđuje način obračunavanja uskladištenih emisija iz mješavine izvora s nultom stopom i izvora koji nemaju nultu stopu. U njima se utvrđuje i način obračunavanja emisija iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika, čime se osigurava obračun tih emisija i izbjegavanje dvostrukog računanja.”

(* Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).”;

17. naslov poglavlja IV. zamjenjuje se sljedećim:

**„ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ZRAKOPLOVSTVO, POMORSKI
PROMET I STACIONARNA POSTROJENJA”;**

18. članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da imena operatera, operatora zrakoplova i brodarskih društava koji krše zahtjeve predaje dovoljnog broja emisijskih jedinica u skladu s ovom Direktivom budu objavljena.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 3.a:

„3.a Kazne utvrđene u stavku 3. primjenjuju se i na brodarska društva.”;

(c) umeće se sljedeći stavak 11.a:

„11.a Ako brodarsko društvo nije ispunilo zahtjeve predaje tijekom dvaju ili više uzastopnih razdoblja izvješćivanja i ako se drugim izvršnim mjerama nije osigurala usklađenost, nadležno tijelo države članice u kojoj je ulazna luka može, [...] nakon što dotičnom brodarskom društvu omogući podnošenje očitovanja, izdati nalog o protjerivanju o kojemu se obavješćuje Komisiju, Europsku agenciju za pomorsku sigurnost (EMSA), druge države članice i dotičnu državu zastave. Zbog izdavanja takvog naloga o protjerivanju svaka država članica, osim države članice pod čijom zastavom brod plovi, odbija brodovima pod odgovornošću dotičnog brodarskog društva ulazak u sve svoje luke sve dok društvo ne ispuní obveze predaje u skladu s člankom 12. Ako brod plovi pod zastavom države članice i uđe [...] u jednu od njezinih luka [...] ili ga ondje zateknu, ta država članica, nakon što dotičnom društvu omogući podnošenje očitovanja, [...] brodu zabranjuje plovidbu sve dok brodarsko društvo ne ispuní svoje obveze.

Ako se na brodu koji plovi pod zastavom članice utvrdí kvar iz prvog podstavka dok se nalazi u jednoj od luka države članice pod čijom zastavom brod plovi, dotična država članica može, nakon što dotičnom društvu da mogućnost da dostavi svoje primjedbe, izdati nalog o zabrani plovidbe broda dok brodarsko društvo ne ispuní svoje obveze. Ona o tome izvješćuje Komisiju, EMSA-u i druge države članice. Kao rezultat izdavanja takvog naloga o zabrani plovidbe broda, svaka država članica poduzima iste mjere kao i nakon donošenja naloga o protjerivanju u skladu s drugom rečenicom prvog podstavka.

Ovim stavkom ne dovode se u pitanje međunarodna pomorska pravila koja se primjenjuju u slučaju brodova u nevolji. ”;

19. članak 18.b zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 18.b

Pomoć Komisije, Europske agencije za pomorsku sigurnost i drugih relevantnih organizacija

1. U svrhe ispunjavanja svojih obveza iz članka 3.c stavka 4. te članka 3.f, 3.gb, 3.gc, 3.gd, 3.ge i 18.a Komisija, odgovorna država članica i upravljačko tijelo za brodarsko društvo mogu zatražiti pomoć od Europske agencije za pomorsku sigurnost ili od druge relevantne organizacije te u tom smislu mogu sklopiti sve odgovarajuće sporazume s tim organizacijama.
2. Komisija, uz pomoć Europske agencije za pomorsku sigurnost, nastoji razviti odgovarajuće alate i smjernice za olakšavanje i koordinaciju aktivnosti verifikacije i provedbe u vezi s primjenom ove Direktive na pomorski promet. U mjeri u kojoj je to izvedivo takve smjernice i alati stavljaju se na raspolaganje državama članicama i verifikatorima u svrhu razmjene informacija i boljeg osiguranja stroge provedbe ove Direktive.”;

19.a članak 29.a zamjenjuje se sljedećim:

Članak 29.a

Mjere u slučaju velike fluktuacije cijena

1. **Ako je prosječna cijena emisijskih jedinica za prethodnih šest kalendarskih mjeseci više od 2,5 puta veća od prosječne cijene emisijskih jedinica za prethodno dvogodišnje referentno razdoblje, 75 milijuna emisijskih jedinica oslobađa se iz rezerve za stabilnost tržišta u skladu s člankom 1. stavkom 7. Odluke (EU) 2015/1814.**

Cijena emisijskih jedinica iz prvog podstavka jest cijena s dražbi provedenih u skladu s aktom donesenim na temelju članka 10. stavka 4. za emisijske jedinice obuhvaćene poglavljima II. i III.

Prethodno dvogodišnje referentno razdoblje iz prvog podstavka jest dvogodišnje razdoblje koje je završilo prije prvog mjeseca razdoblja od šest kalendarskih mjeseci iz tog podstavka.

Ako je ispunjen uvjet iz prvog podstavka, a stavak 2. nije primjenjiv, Komisija o tome objavljuje obavijest u Službenom listu, u kojoj navodi datum kada je uvjet ispunjen.

Komisija u prva tri radna dana svakog mjeseca objavljuje prosječnu cijenu emisijskih jedinica za prethodnih šest kalendarskih mjeseci i prosječnu cijenu emisijskih jedinica za prethodno dvogodišnje referentno razdoblje. Ako uvjet iz stavka 1. ovog članka nije ispunjen, Komisija objavljuje i razinu koju bi prosječna cijena emisijskih jedinica trebala dosegnuti u sljedećem mjesecu kako bi se uvjet iz tog stavka ispunio.

2. Ako je uvjet za oslobađanje emisijskih jedinica iz rezerve za stabilnost tržišta na temelju stavka 1. ovog članka ispunjen, uvjet iz stavka 1. ne smatra se ponovno ispunjenim najmanje dvanaest mjeseci nakon završetka prethodnog oslobađanja.

3. Mehanizmi za primjenu tih odredaba utvrđuju se u aktima navedenima u članku 10. stavku 4.

20. u članku 30. dodaju se [...] stavci 2.a i 5.:

„2.a Mjere koje se primjenjuju na sektore obuhvaćene CBAM-om preispituju se s obzirom na primjenu Uredbe xxx [upućivanje na CBAM]. Komisija do 1. siječnja 2026. i svake dvije godine nakon toga u okviru svojih izvješća Europskom parlamentu i Vijeću u skladu s člankom 30. [Uredbe o CBAM-u] procjenjuje učinak mehanizma na rizik od istjecanja ugljika, među ostalim u odnosu na izvoz. U izvješću se procjenjuje potreba za poduzimanjem dodatnih mjera, uključujući zakonodavne mjere, za rješavanje rizika od istjecanja ugljika. Izvješću se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.”

„5. Komisija do 31. prosinca 2026. podnosi izvješće o procjeni učinka i izvedivosti obveznog uključivanja, od 2031. nadalje, postrojenja za spaljivanje [...] komunalnog otpada [...] u sustav trgovanja emisijama u skladu s Prilogom 1. Direktivi 2003/87/EZ, uzimajući u obzir relevantne kriterije, kao što su učinci na unutarnje tržište, moguće narušavanje tržišnog natjecanja, okolišni integritet, usklađenost s ciljevima Okvirne direktive o otpadu³⁴ te pouzdanost i točnost u pogledu praćenja i izračuna emisija. Izvješću se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog [...] izmjene ove Direktive.”;

21. nakon članka 30. umeće se sljedeće poglavlje IV.a:

„POGLAVLJE IV.a

SUSTAV TRGOVANJA EMISIJAMA ZA ZGRADE I CESTOVNI PROMET

Članak 30.a

Područje primjene

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se na emisije, dozvole za emisije stakleničkih plinova, izdavanje i predaju emisijskih jedinica, praćenje, izvješćivanje i verifikaciju u pogledu djelatnosti iz Priloga III. Ovo poglavlje ne primjenjuje se na emisije obuhvaćene poglavljima II. [...] i III.

Članak 30.b

Dozvole za emisije stakleničkih plinova

1. Države članice osiguravaju da od 1. siječnja 2025. nijedan regulirani subjekt ne obavlja djelatnost iz Priloga III. ako nema dozvolu koju je izdalo nadležno tijelo u skladu sa stavcima 2. i 3.

---

³⁴ [Umetnuti upućivanje.]

2. Zahtjev za dozvolu za emisije stakleničkih plinova iz ovog poglavlja, koji regulirani subjekt podnosi nadležnom tijelu na temelju stavka 1., sadržava barem opis:
  - (a) reguliranog subjekta;
  - (b) vrste goriva koja pušta u potrošnju i koja se upotrebljavaju za izgaranje u sektoru zgradarstva i sektoru cestovnog prometa kako su definirani u Prilogu III. te sredstava putem kojih ta goriva pušta u potrošnju;
  - (c) krajnjeg korisnika ili krajnjih korisnika goriva puštenih u potrošnju za djelatnost iz Priloga III.;
  - (d) mjera planiranih za praćenje emisija i izvješćivanje o njima u skladu s aktima iz članka 14. i 30.f;
  - (e) netehničkog sažetka informacija iz točaka od (a) do (d).
3. Nadležno tijelo izdaje dozvolu za emisije stakleničkih plinova kojom se regulirani subjekt iz stavka 1. ovlašćuje za djelatnost iz Priloga III. ako smatra da subjekt može pratiti emisije koje odgovaraju količinama goriva koje se u skladu s Prilogom III. puštaju u potrošnju i izvješćivati o njima.
4. Dozvole za emisije stakleničkih plinova sadržavaju barem sljedeće:
  - (a) naziv i adresu reguliranog subjekta;
  - (b) opis sredstava putem kojih regulirani subjekt goriva pušta u potrošnju u sektorima obuhvaćenima ovim poglavljem;
  - (c) popis goriva koja regulirani subjekt pušta u potrošnju u sektorima obuhvaćenima ovim poglavljem;
  - (d) plan praćenja koji ispunjava zahtjeve iz akata iz članka 14.;

- (e) zahtjeve izvješćivanja utvrđene aktima iz članka 14.;
  - (f) obvezu predaje emisijskih jedinica izdanih na temelju ovog poglavlja u visini ukupnih emisija u svakoj kalendarskoj godini, verificiranih u skladu s člankom 15., u roku od četiri mjeseca nakon završetka te godine.
5. Države članice mogu reguliranim subjektima dopustiti ažuriranje planova praćenja bez mijenjanja dozvole. Regulirani subjekti dužni su nadležnom tijelu podnijeti sve ažurirane planove praćenja na odobrenje.
6. Regulirani subjekt obavješćuje nadležno tijelo o svim planiranim promjenama prirode djelatnosti ili goriva koje pušta u potrošnju, što može zahtijevati ažuriranje dozvole za emisije stakleničkih plinova. Nadležno tijelo prema potrebi ažurira dozvolu u skladu s aktima iz članka 14. Ako dođe do promjene osobe reguliranog subjekta obuhvaćenog ovim poglavljem, nadležno tijelo ažurira dozvolu te unosi naziv i adresu novog reguliranog subjekta.

Članak 30.c

Ukupna količina emisijskih jedinica

1. Količina emisijskih jedinica na razini Unije koja se od [...] 2027. svake godine izdaje na temelju ovog poglavlja linearno se smanjuje od 2024. Vrijednost za 2024. utvrđuje se kao granične vrijednosti emisija za tu godinu koje se računaju na temelju referentnih emisija iz članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća (*) za sektore obuhvaćene ovim poglavljem i primjenom putanje linearnog smanjenja za sve emisije u okviru područja primjene te uredbe. Količina se od 2024. svake godine smanjuje za linearni faktor smanjenja od 5,15 %. Komisija do 1. siječnja 2024. objavljuje količinu emisijskih jedinica na razini Unije za [...] 2027.

2. Količina emisijskih jedinica na razini Unije koja se od 2028. svake godine izdaje na temelju ovog poglavlja linearno se smanjuje od 2025. na temelju prosječnih emisija o kojima je izvješteno na temelju ovog poglavlja za godine od 2024. do 2026. Količina emisijskih jedinica smanjuje se za linearni faktor smanjenja od 5,43 %, osim ako se primjenjuju uvjeti iz točke 1. Priloga III.a, u slučaju čega se količina smanjuje za linearni faktor smanjenja prilagođen u skladu s pravilima utvrđenima u točki 2. Priloga III.a. Komisija do 30. lipnja 2027. mora objaviti količinu emisijskih jedinica na razini Unije za 2028. i prema potrebi prilagođeni linearni faktor smanjenja.

3. Količina emisijskih jedinica izdanih na temelju ovog poglavlja na razini Unije prilagođava se kako bi se nadoknadila količina predanih emisijskih jedinica u slučajevima u kojima nije bilo moguće izbjeći dvostruko računanje emisija kako je navedeno u članku 30.f stavku 4. Prilagodba odgovara ukupnoj količini emisijskih jedinica obuhvaćenih ovim poglavljem koje su nadoknađene u relevantnoj godini izvješćivanja u skladu s aktima iz članka 30.f stavka 4.

4. Država članica koja je na temelju članka 30.j jednostrano uključila određeni regulirani subjekt u trgovanje emisijama uspostavljeno ovim poglavljem osigurava da dotični regulirani subjekt do 30. travnja relevantne godine relevantnom nadležnom tijelu podnese propisno potkrijepljeno izvješće u skladu s odredbama članka 30.f. Ako su dostavljeni podaci propisno potkrijepljeni, nadležno tijelo o tome obavješćuje Komisiju do 30. lipnja relevantne godine. Količina emisijskih jedinica koje se izdaju na temelju stavka 1. prilagođava se uzimajući u obzir podneseno propisno potkrijepljeno izvješće.

(*) Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

Članak 30.d

Prodaja emisijskih jedinica na dražbi za djelatnost iz Priloga III.

1. Emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem prodaju se na dražbi od [...] 2027., osim ako se ne unose u rezervu za stabilnost tržišta utvrđenu Odlukom (EU) 2015/1814. Emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem na dražbi se prodaju zasebno od emisijskih jedinica obuhvaćenih poglavljima II. [...] i III.
2. Emisijske jedinice iz ovog poglavlja počinju se prodavati na dražbi [...] 2027., i to količina koja odgovara 130 % količine za prodaju na dražbi za [...] 2027. utvrđene na temelju količine emisijskih jedinica na razini Unije za tu godinu te pojedinačnih udjela koji će biti prodani na dražbi i količina za prodaju na dražbi u skladu sa stavcima 3., 4. i 5. [...] Dodatne količine za prodaju na dražbi upotrebljavaju se samo za predaju emisijskih jedinica na temelju članka 30.e stavka 2. i moгу se prodati na dražbi do 30. travnja 2028. Dodatne količine oduzimaju se od količina za prodaju na dražbi za razdoblje od [...] 2029. do 2031. Uvjeti za te ranije prodaje na dražbi utvrđuju se u skladu sa stavkom 6. i člankom 10. stavkom 4.

U skladu s člankom 1.a stavkom 3. Odluke (EU) 2015/1814 600 milijuna emisijskih jedinica obuhvaćenih ovim poglavljem postaju sredstva u rezervi za stabilnost tržišta [...] 2027.

3. Na dražbi se prodaje 150 milijuna emisijskih jedinica izdanih na temelju ovog poglavlja i svi prihodi od tih dražbi stavljaju se na raspolaganje za potrebe [...] **Socijalnog fonda za klimatsku politiku, koji je uspostavljen Uredbom (EU) 20.../nn [Uredba o Socijalnom fondu za klimatsku politiku](*)**, do 2032. **Komisija osigurava prodaju tih emisijskih jedinica na dražbi.**

3.a **Od preostale količine emisijskih jedinica i kako bi se, zajedno s prihodima od emisijskih jedinica iz stavka 3. i članka 10.a stavka 8.a, ostvarilo do 59 000 000 000 EUR, Komisija osigurava da se na dražbi proda dodatna količina emisijskih jedinica obuhvaćenih ovim poglavljem, koja se stavlja na raspolaganje za potrebe Socijalnog fonda za klimatsku politiku, koji je uspostavljen Uredbom (EU) 20.../nn [Uredba o Socijalnom fondu za klimatsku politiku](*)**, do 2032.

Komisija osigurava da se emisijske jedinice namijenjene Socijalnom fondu za klimatsku politiku prodaju na dražbi u skladu s načelima i modalitetima iz članka 10. stavka 4. i s delegiranim aktom donesenim u skladu s tom odredbom.

Prihodi od prodaja emisijskih jedinica iz stavka 3. i prvog podstavka ovog stavka na dražbi čine vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe i izvršavaju se u skladu s pravilima koja se primjenjuju na Socijalni fond za klimatsku politiku.

Godišnji iznos koji se dodjeljuje Fondu u skladu s člankom 10.a stavkom 8.a te stavkom 3. ovog članka i ovim stavkom ne premašuje 10 500 000 000 EUR za 2027., 10 150 000 000 EUR za 2028., 9 950 000 000 EUR za 2029., 9 750 000 000 EUR za 2030., 9 500 000 000 EUR za 2031. i 9 150 000 000 EUR za 2032.

Ako se prihodi od prodaje na dražbi iz stavka 4. odrede kao vlastita sredstva u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a, **članak 10.a stavak 8.a te stavak 3. ovog članka i ovaj stavak prestaju se primjenjivati.**

4. Države članice na dražbi prodaju ukupnu količinu emisijskih jedinica obuhvaćenih ovim poglavljem umanjenu za količine iz stavka 3. i 3.a te je raspodjeljuju među sobom u udjelima koji su jednaki udjelu referentnih emisija iz članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/842 za sektore obuhvaćene ovim poglavljem za prosjek dotične države članice u razdoblju od 2016. do 2018.

[...]

5. Države članice određuju način na koji će upotrijebiti prihode ostvarene prodajom emisijskih jedinica iz stavka 4. na dražbi, osim za prihode koji čine vanjske namjenske prihode u skladu sa stavkom 3.a ili za prihode koji su određeni kao vlastita sredstva u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a i uneseni u proračun Unije. Države članice [...] trebale bi upotrijebiti te prihode, ili ekvivalent tih prihoda u financijskoj vrijednosti, za jednu ili više djelatnosti iz članka 10. stavka 3. ili za jednu ili više sljedećih mjera:
- (a) mjere za doprinos dekarbonizaciji grijanja i hlađenja zgrada ili smanjenju energetske potrebe zgrada, uključujući integraciju obnovljivih izvora energije i povezanih mjera u skladu s člankom 7. stavkom 11. te člancima 12. i 20. Direktive 2012/27/EU [upućivanja će se ažurirati u skladu s revidiranom direktivom], kao i mjere za pružanje financijske potpore kućanstvima s niskim dohotkom u zgradama s najlošijim svojstvima;
  - (b) mjere za ubrzanje uvođenja vozila s nultom stopom emisija ili pružanje financijske potpore uvođenju potpuno interoperabilne infrastrukture punjenja gorivom i punjenja strujom za vozila s nultom stopom emisija, ili mjere za poticanje prelaska na sredstva javnog prijevoza i poboljšanje multimodalnosti ili za pružanje financijske potpore za rješavanje socijalnih aspekata u pogledu korisnika prijevoza s niskim i srednjim dohotkom;

(c) mjere za pružanje financijske naknade krajnjim potrošačima goriva u slučajevima kada nije bilo moguće izbjeći dvostruko računanje emisija kako je navedeno u članku 30.f stavku 4.

Države članice [...] trebale bi dio svojih prihoda ostvarenih u skladu s ovim člankom upotrijebiti za rješavanje socijalnih aspekata trgovanja emisijama iz ovog poglavlja, pri čemu se posebno moraju zaštititi ranjiva kućanstva, ranjiva mikropoduzeća i ranjivi korisnici prijevoza kako su definirani u Uredbi (EU) 20.../nn [Uredba o Socijalnom fondu za klimatsku politiku] (*). [...]

Smatra se da države članice ispunjavaju odredbe ovog stavka ako imaju i primjenjuju politike fiskalne ili financijske potpore ili regulatorne politike kojima se potiče davanje financijske potpore, pri čemu je ta potpora uspostavljena u svrhe navedene u prvom podstavku i vrijednost joj je jednaka prihodima iz prvog podstavka, ostvarenima prodajom na dražbi emisijskih jedinica iz ovog poglavlja.

Države članice obavješćuju Komisiju o upotrebi prihoda i mjerama poduzetima u skladu s ovim stavkom uključivanjem tih informacija u svoja izvješća koja podnose u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

6. Članak 10. stavci 4. i 5. primjenjuju se na sve emisijske jedinice izdane na temelju ovog poglavlja. [...]

(*) Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

(**) [*umetnuti upućivanje*]

Članak 30.e

Prijenos, predaja i poništavanje emisijskih jedinica

1. Članak 12. primjenjuje se na emisije, regulirane subjekte i emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem, uz iznimku članka 12. stavaka 2.a, 3., 3.a, stavka 4. druge i treće rečenice te stavka 5. U tu svrhu:
  - (a) svako upućivanje na emisije smatra se upućivanjem na emisije obuhvaćene ovim poglavljem;
  - (b) svako upućivanje na operatere postrojenja smatra se upućivanjem na regulirane subjekte obuhvaćene ovim poglavljem;
  - (c) svako upućivanje na emisijske jedinice smatra se upućivanjem na emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem.

2. Države članice osiguravaju od 1. siječnja [...] 2028. da regulirani subjekt do 30. travnja svake godine preda određeni broj emisijskih jedinica obuhvaćenih ovim poglavljem, odnosno u visini ukupnih emisija u prethodnoj kalendarskoj godini, verificiranih u skladu s člancima 15. i 30.f., koje odgovaraju količini goriva puštenih u potrošnju u skladu s Prilogom III., te da se te emisijske jedinice potom ponište.
3. Do 31. prosinca 2030., odstupajući od prvog i drugog stavka, ako regulirani subjekt s poslovnim nastanom u određenoj državi članici podliježe nacionalnom porezu na ugljik koji je na snazi za razdoblje od 2027. do 2030., a koji obuhvaća djelatnost iz Priloga III., nadležno tijelo dotične države članice može izuzeti taj regulirani subjekt od obveze predaje emisijskih jedinica na temelju stavka 2. za određenu referentnu godinu, pod uvjetom da:
- a) dotična država članica obavijesti Komisiju o svojem nacionalnom porezu na ugljik koji obuhvaća djelatnost iz Priloga III. do [unijeti rok za prenošenje ove Direktive o izmjeni] i o nacionalnom pravu kojim se utvrđuju porezne stope primjenjive za razdoblje od 2027. do 2030., koje je u tom trenutku stupilo na snagu. Dotična država članica obavješćuje Komisiju o svim kasnijim promjenama nacionalnog poreza na ugljik;
  - b) za referentnu godinu, nacionalni porez na ugljik dotične države članice koji je taj regulirani subjekt stvarno platio viši je od prosječne konačne dražbovne cijene sustava trgovanja emisijama uspostavljene u skladu s ovim poglavljem;
  - c) regulirani subjekt u potpunosti ispunjava obveze iz članka 30.b o dozvolama za emisije stakleničkih plinova i članka 30.f o praćenju svojih emisija, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji;
  - d) dotična država članica do 30. travnja godine nakon referentne godine Komisiju obavijesti o primjeni svakog takvog izuzeća i odgovarajućoj količini emisijskih jedinica koje treba poništiti u skladu s točkom (g) te delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 10. stavkom 4.;

- e) Komisija ne uloži prigovor na primjenu odstupanja na temelju neusklađenosti prijavljene mjera s uvjetima utvrđenima u ovom stavku, i to u roku od tri mjeseca od obavijesti iz točke (a) ili u roku od dva mjeseca nakon obavijesti za relevantnu godinu iz točke (d);
- f) dotična država članica ne proda količinu emisijskih jedinica iz članka 30.d stavka 4. na dražbi za određenu referentnu godinu dok se količina emisijskih jedinica koja se poništava na temelju ovog stavka ne utvrdi u skladu s točkom (g), uz iznimku količina potrebnih za [...] ispunjavanje obveza na temelju Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053³⁵, **ako se prihodi ostvareni od prodaje na dražbi iz članka 30.d stavka 4.a odrede kao vlastita sredstva u skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a.** Dotična država članica ne prodaje nijedan dio dodatne količine emisijskih jedinica na dražbi u skladu s člankom 30.d stavkom 2. prvim podstavkom.
- g) dotična država članica poništi određenu količinu emisijskih jedinica iz ukupne količine emisijskih jedinica iz članka 30.d stavka 4. koje prodaje na dražbi za referentnu godinu, koja je jednaka verificiranim emisijama tog reguliranog subjekta u skladu s ovim poglavljem za referentnu godinu. Ako je količina emisijskih jedinica koja preostaje za prodaju na dražbi u referentnoj godini koja slijedi nakon primjene točke (f) manja od količine emisijskih jedinica koje se poništavaju u skladu s ovim stavkom, dotična država članica osigurava da će do kraja godine koja slijedi nakon referentne godine poništiti količinu emisijskih jedinica koja odgovara toj razlici; i

---

³⁵ Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom (SL L 424, 15.12.2020., str. 1.).

- h) dotična država članica obveže se da će u trenutku prve obavijesti iz točke (a) za jednu ili više mjera navedenih ili spomenutih u članku 30.d stavku 5. prvom i drugom podstavku upotrijebiti iznos jednak prihodima na koje bi se članak 30.d stavak 5. primjenjivao da nije bilo tog odstupanja. Primjenjuje se članak 30.d stavak 5. treći i četvrti podstavak, a Komisija osigurava da su informacije primljene na temelju njih u skladu s preuzetom obvezom.

Količina emisijskih jedinica koja se poništava na temelju točke (g) ne utječe na vanjske namjenske prihode utvrđene na temelju članka 30.d stavka 3.a [...] ili, ako je utvrđeno na temelju članka 311. stavka 3. UFEU-a, na vlastita sredstva proračuna Unije u skladu s Odlukom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 iz prihoda ostvarenih od prodaje emisijskih jedinica na dražbi u skladu s člankom 30.d.

Članak 30.f

Praćenje emisija, izvješćivanje o njima i njihova verifikacija te akreditacija

1. Članci 14. i 15. primjenjuju se na emisije, regulirane subjekte i emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem. U tu svrhu:
  - (a) svako upućivanje na emisije smatra se upućivanjem na emisije obuhvaćene ovim poglavljem;
  - (b) svako upućivanje na djelatnost navedenu u Prilogu I. smatra se upućivanjem na djelatnost iz Priloga III.;
  - (c) svako upućivanje na operatere smatra se upućivanjem na regulirane subjekte obuhvaćene ovim poglavljem;
  - (d) svako upućivanje na emisijske jedinice smatra se upućivanjem na emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem.

2. Države članice osiguravaju da svaki regulirani subjekt za svaku kalendarsku godinu od 2025. prati emisije koje odgovaraju količinama goriva puštenih za potrošnju u skladu s Prilogom III. Moraju osigurati i da svaki regulirani subjekt o tim emisijama izvijesti nadležno tijelo u sljedećoj godini, počevši od 2026., u skladu s aktima iz članka 14. stavka 1.
  3. Države članice osiguravaju da svaki regulirani subjekt koji 1. siječnja 2025. ima dozvolu u skladu s člankom 30.b izvijesti do 30. ožujka 2025. o svojim povijesnim emisijama za 2024.
  4. Države članice osiguravaju da regulirani subjekti mogu pouzdano i točno po vrsti goriva identificirati i dokumentirati točne količine goriva puštenog u potrošnju koje se upotrebljavaju za izgaranje u sektoru zgradarstva i sektoru cestovnog prometa kako je utvrđeno u Prilogu III., kao i krajnju upotrebu goriva koja regulirani subjekti puste u potrošnju. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za [...] ograničavanje rizika od dvostrukog računanja emisija obuhvaćenih ovim poglavljem i emisija iz poglavlja II. [...] i III.
- Komisija donosi provedbene akte u vezi s detaljnim pravilima za izbjegavanje dvostrukog računanja i za pružanje financijske naknade krajnjim potrošačima goriva u slučajevima kada se takvo dvostruko računanje ne može izbjeći [...]. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 22.a stavka 2.
5. Načela praćenja emisija obuhvaćenih ovim poglavljem i izvješćivanja o njima utvrđena su u dijelu C Priloga IV.
  6. Kriteriji za verifikaciju emisija obuhvaćenih ovim poglavljem utvrđeni su u dijelu C Priloga V.
  7. Države članice mogu dopustiti pojednostavnjene mjere praćenja, izvješćivanja i verifikacije za regulirane subjekte čije godišnje emisije koje odgovaraju količinama goriva puštenih u potrošnju iznose manje od 1000 tona ekvivalenta ugljikova dioksida, u skladu s aktima iz članka 14. stavka 1.

Članak 30.g

Upravljanje

Članci 13., 15.a, članak 16. stavci 1., 2., 3., 4. i 12., članci 17., 18., 19., 20., 21., 22., 22.a, 23. i 29. primjenjuju se na emisije, regulirane subjekte i emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem. U tu svrhu:

- (a) svako upućivanje na emisije smatra se upućivanjem na emisije obuhvaćene ovim poglavljem;
- (b) svako upućivanje na operatera smatra se upućivanjem na regulirane subjekte obuhvaćene ovim poglavljem;
- (c) svako upućivanje na emisijske jedinice smatra se upućivanjem na emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem.

Članak 30.h

Mjere u slučaju prekomjernog porasta cijena

1. Ako je tijekom više od tri uzastopna mjeseca prosječna cijena emisijske jedinice na dražbama koje se provode u skladu s aktom donesenim na temelju članka 10. stavka 4. više od dvostruko veća od prosječne cijene emisijske jedinice tijekom prethodnih šest uzastopnih mjeseci na dražbama za emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem, [...] 50 milijuna emisijskih jedinica obuhvaćenih ovim poglavljem oslobađaju se iz rezerve za stabilnost tržišta u skladu s člankom 1.a stavkom 7. Odluke (EU) 2015/1814.

Za godine 2027. i 2028. uvjeti iz prvog podstavka ispunjeni su ako je tijekom više od tri uzastopna mjeseca prosječna cijena emisijske jedinice za više od 1,5 puta veća od prosječne cijene emisijske jedinice tijekom referentnog razdoblja od šest prethodnih uzastopnih mjeseci.

2. Ako je tijekom više od tri uzastopna mjeseca prosječna cijena emisijske jedinice na dražbama koje se provode u skladu s aktom donesenim na temelju članka 10. stavka 4. više od tri puta veća od prosječne cijene emisijske jedinice tijekom prethodnih šest uzastopnih mjeseci na dražbama za emisijske jedinice obuhvaćene ovim poglavljem, 150 milijuna emisijskih jedinica obuhvaćenih ovim poglavljem oslobađa se iz rezerve za stabilnost tržišta u skladu s člankom 1.a stavkom 7. Odluke (EU) 2015/1814.
3. Ako je ispunjen uvjet iz stavka 1. ili 2. ovog članka, dodatne emisijske jedinice ne oslobađaju se u skladu s istim stavkom ranije od 12 mjeseci nakon toga.
4. Ako je ispunjen uvjet iz stavka 1. ili 2., a stavak 3. nije primjenjiv, Komisija u Službenom listu odmah objavljuje datum na koji je ispunjen uvjet iz stavka 1. ili 2.

Članak 30.i

Preispitivanje ovog poglavlja

Komisija je dužna do 1. siječnja 2028. izvijestiti Europski parlament i Vijeće o provedbi odredbi ovog poglavlja u pogledu njihove učinkovitosti, upravljanja i praktične primjene, uključujući primjenu pravila iz Odluke (EU) 2015/1814 i upotrebu emisijskih jedinica iz ovog poglavlja za ispunjavanje obveza usklađivanja subjekata odgovornih za usklađivanje koji su obuhvaćeni poglavljima II. [...] i III. Komisija prema potrebi tom izvješću dodaje prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću o izmjeni ovog poglavlja. Komisija bi do 31. listopada 2031. trebala procijeniti izvedivost uključivanja sektora obuhvaćenih Prilogom III. u sustav trgovanja emisijama koji obuhvaća sektore navedene u Prilogu 1. Direktivi 2003/87/EZ.”;

Postupci za jednostrano proširenje djelatnosti iz Priloga III. na druge sektore na koje se ne primjenjuju poglavlja II. i III.

1. Od 2027. države članice mogu primjenjivati trgovanje emisijama u skladu s ovim poglavljem na sektore koji nisu navedeni u Prilogu III., uzimajući u obzir sve relevantne kriterije, a posebno učinke na unutarnje tržište, moguće narušavanje tržišnog natjecanja, okolišni integritet sustava trgovanja emisijama uspostavljenog u skladu s ovim poglavljem i pouzdanost planiranog sustava praćenja i izvješćivanja, pod uvjetom da je Komisija odobrila proširenje djelatnosti.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. u vezi s odobrenjem proširenja, odobrenjem izdavanja dodatnih emisijskih jedinica i ovlašćivanjem drugih država članica za proširenje djelatnosti. Komisija također može, pri donošenju takvih delegiranih akata, dopuniti proširenje dodatnim pravilima kojima se uređuju mjere za rješavanje mogućih slučajeva dvostrukog računanja, među ostalim za izdavanje dodatnih emisijskih jedinica za kompenzaciju emisijskih jedinica predanih za uporabu goriva u djelatnostima navedenima u Prilogu I. Sve financijske mjere država članica u korist društava u sektorima i podsektorima koja su izložena stvarnom riziku od istjecanja ugljika zbog znatnih neizravnih troškova stvarno nastalih zbog prijenosa troškova emisija stakleničkih plinova u cijene goriva uslijed jednostranog proširenja moraju biti u skladu s pravilima o državnim potporama i ne smiju uzrokovati neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

2. Dodatne emisijske jedinice izdane u skladu s odobrenjem na temelju ovog članka prodaju se na dražbi u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 30.d. Neovisno o članku 30.d stavcima od 1. do 4.a, države članice koje su jednostrano proširile djelatnosti određuju uporabu prihoda ostvarenih od prodaje tih dodatnih emisijskih jedinica na dražbi.

22. prilozi I., II.b, IV. i V. Direktivi 2003/87/EZ mijenjaju se u skladu s Prilogom I. ovoj Direktivi, a prilozi III., III.a i III.b umeću se u Direktivu 2003/87/EZ kako je utvrđeno u Prilogu I. ovoj Direktivi.

Članak 2.

Izmjene Odluke (EU) 2015/1814

Odluka (EU) 2015/1814 mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 4. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju u danoj godini jest kumulativni broj emisijskih jedinica koje su izdane u vezi s postrojenjima i brodarskim društvima i nisu unesene u rezervu u razdoblju od 1. siječnja 2008., uključujući emisijske jedinice izdane u tom razdoblju u skladu s člankom 13. stavkom 2. Direktive 2003/87/EZ na snazi do 18. ožujka 2018. te prava na upotrebu međunarodnih jedinica koja postrojenja imaju u okviru ETS-a EU-a, [...] do 31. prosinca te dane godine, umanjen za kumulativni broj tona verificiranih emisija iz postrojenja i brodarskih društava u okviru ETS-a EU-a od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca te iste dane godine i za sve emisijske jedinice koje su poništene u skladu s člankom 12. stavkom 4. Direktive 2003/87/EZ.”;

- (b) umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a Od [godine koja slijedi nakon stupanja na snagu ove Direktive] izračun ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju u bilo kojoj godini uključuje kumulativni broj emisijskih jedinica izdanih za zrakoplovstvo i kumulativni broj tona verificiranih emisija iz zrakoplovstva u okviru ETS-a EU-a, ne uključujući emisije iz letova na rutama obuhvaćenima kompenzacijom izračunanom u skladu s člankom 12. stavkom 6., između 1. siječnja [godine koja slijedi nakon stupanja na snagu ove Direktive] i 31. prosinca te godine. [...]

Emisijske jedinice poništene u skladu s člankom 3. ga Direktive 2003/87/EZ smatraju se izdanima u svrhe izračuna ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju.”;

(c) stavci 5. i 5.a zamjenjuju se sljedećim:

„5. Ako je u bilo kojoj danoj godini ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju između 833 milijuna i 1 096 milijuna, broj emisijskih jedinica jednak razlici između ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju, kako je utvrđen u posljednjoj objavi iz stavka 4. ovog članka, i 833 milijuna oduzima se od količine emisijskih jedinica koje će države članice prodati na dražbi u skladu s člankom 10. stavkom 2. Direktive 2003/87/EZ te se stavlja u rezervu tijekom 12-mjesečnog razdoblja koje počinje 1. rujna te godine. Ako je ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju veći od 1 096 milijuna emisijskih jedinica, broj emisijskih jedinica koji treba oduzeti od količine emisijskih jedinica koje će države članice prodati na dražbi u skladu s člankom 10. stavkom 2. Direktive 2003/87/EZ te stavlja u rezervu tijekom 12-mjesečnog razdoblja koje počinje 1. rujna te godine iznosi 12 % ukupnog broja emisijskih jedinica u optjecaju. Odstupajući od zadnje rečenice, postotak se mora udvostručiti do 31. prosinca 2030.

Ne dovodeći u pitanje ukupan broj emisijskih jedinica koje se oduzimaju u skladu s ovim stavkom, do 31. prosinca 2030. emisijske jedinice iz članka 10. stavka 2. prvog podstavka točke (b) Direktive 2003/87/EZ ne uzimaju se u obzir za određivanje udjela kojim države članice doprinose tom ukupnom iznosu.

5.a Osim ako je drukčije odlučeno u okviru prvog preispitivanja provedenog u skladu s člankom 3., počevši od 2023. prestaju vrijediti emisijske jedinice koje se nalaze u rezervi, a koje premašuju 400 milijuna emisijskih jedinica.”;

(d) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

7. Ako bilo koje godine stavak 6. ovog članka nije primjenjiv i ako je ispunjen uvjet iz članka 29.a prvog stavka Direktive 2003/87/EZ, 75 milijuna emisijskih jedinica oslobađa se iz rezerve i dodaje količini emisijskih jedinica koje države članice prodaju na dražbi na temelju članka 10. stavka 2. Direktive 2003/87/EZ. Ako se u rezervi nalazi manje od 75 milijuna emisijskih jedinica, iz rezerve se na temelju ovog stavka oslobađaju sve emisijske jedinice. Ako je ispunjen uvjet iz članka 29.a stavka 1. Direktive 2003/87/EZ, količine koje se oslobađaju iz rezerve u skladu s tom odredbom ravnomjerno se raspodjeljuju tijekom razdoblja od tri mjeseca, počevši najkasnije dva mjeseca od datuma ispunjenja uvjeta iz članka 29.a stavka 1. Direktive 2003/87/EZ, o čemu Komisija dostavlja obavijest u skladu s četvrtim podstavkom tog stavka.

2. umeće se sljedeći članak 1.a:

„Članak 1.a

Funkcioniranje rezerve za stabilnost tržišta za sektor zgradarstva i sektor cestovnog prometa

1. Emisijske jedinice obuhvaćene poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ stavljaju se u zasebni dio rezerve uspostavljene u skladu s člankom 1. ove Odluke i oslobađaju iz njega u skladu s pravilima utvrđenima u ovom članku.
2. Stavljanje u rezervu na temelju ovog članka provodi se od 1. rujna 2028. Emisijske jedinice obuhvaćene poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ stavljaju se u rezervu, drže u njoj i oslobađaju iz nje zasebno od emisijskih jedinica obuhvaćenih člankom 1. ove Odluke.

3. Dio iz stavka 1. uspostavlja se 2027. u skladu s člankom 30.d stavkom 2. drugim podstavkom Direktive 2003/87/EZ. Do 1. siječnja 2031. emisijske jedinice iz ovog stavka koje nisu oslobođene iz rezerve prestaju vrijediti.
4. Komisija objavljuje ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju obuhvaćenih poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ svake godine do 15. svibnja sljedeće godine zasebno od broja emisijskih jedinica u optjecaju iz članka 1. stavka 4. Ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju iz ovog članka u danoj godini jest kumulativni broj emisijskih jedinica obuhvaćenih poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ koje su izdane u razdoblju od 1. siječnja 2027., umanjen za kumulativni broj tona verificiranih emisija obuhvaćenih poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ za razdoblje od 1. siječnja 2027. do 31. prosinca te iste dane godine i za sve emisijske jedinice obuhvaćene poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ koje su poništene u skladu s člankom 12. stavkom 4. Direktive 2003/87/EZ. Prva objava izvršava se do 15. svibnja 2028.
5. Ako je u bilo kojoj danoj godini ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju, kako je utvrđen u posljednjoj objavi iz stavka 4. ovog članka, veći od 440 milijuna emisijskih jedinica, 100 milijuna emisijskih jedinica koje će države članice prodati na dražbi u skladu s člankom 30.d Direktive 2003/87/EZ oduzima se od količine emisijskih jedinica obuhvaćenih poglavljem IV.a i stavlja se u rezervu tijekom razdoblja od 12 mjeseci koje počinje 1. rujna te godine.
6. Ako je u bilo kojoj danoj godini ukupan broj emisijskih jedinica u optjecaju manji od 210 milijuna, 100 milijuna emisijskih jedinica obuhvaćenih poglavljem IV.a oslobađa se iz rezerve i dodaje količini emisijskih jedinica obuhvaćenih poglavljem IV.a koje će države članice prodati na dražbi u skladu s člankom 30.d Direktive 2003/87/EZ. Ako se u rezervi nalazi manje od 100 milijuna emisijskih jedinica, sve emisijske jedinice oslobađaju se iz rezerve u skladu s ovim stavkom.

7. Količine koje će se osloboditi iz rezerve u skladu s člankom 30.h Direktive 2003/87/EZ dodaju se količini emisijskih jedinica obuhvaćenih poglavljem IV.a koje će države članice prodati na dražbi u skladu s člankom 30.d Direktive 2003/87/EZ u razdoblju od tri mjeseca, počevši od mjesec dana nakon datuma na koji su uvjeti ispunjeni, kako je objavljeno u Službenom listu [...], u skladu s člankom 30.h Direktive 2003/87/EZ.
8. Članak 1. stavak 8. i članak 3. primjenjuju se na emisijske jedinice obuhvaćene poglavljem IV.a Direktive 2003/87/EZ.”.

Članak 3.

[Članak 3. razdvojit će se od ove Direktive o izmjeni i postati samostalna uredba o izmjeni Uredbe (EU) 2015/757 – tekst se premješta iza članka 8.³⁶]

Članak 4.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s [...] ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca 2023. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.
2. Kada države članice donose te propise, oni sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

---

³⁶ Usp. WK 7351/2022 ADD 2.

Članak 5.

Prijelazne odredbe

[...] Pri ispunjavanju svoje obveze utvrđene u članku 4. stavku 1. ove Direktive države članice osiguravaju da se njihovo nacionalno zakonodavstvo kojim se prenose članak 3. točka (u), članak 10.a stavci 3. i 4., članak 10.c stavak 7. i točka 1. Priloga I. Direktivi 2003/87/EZ, u verziji koja se primjenjuje [*dan prije stupanja na snagu ove Direktive*], nastavi primjenjivati do 31. prosinca 2025. One primjenjuju svoje nacionalne mjere za prenošenje izmjena tih odredaba od 1. siječnja 2026.

Članak 6.

[...] ³⁷

Članak 7.

Stupanje na snagu i datum primjene članka 2.

1. Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Članak 2. primjenjuje se od 1. siječnja 2024.³⁸

---

³⁷ Zbog razdvajanja izmjena Uredbe (EU) 2015/757 od Direktive, članak 6. će se izbrisati. U biti je zamijenjen člankom 2. Uredbe o izmjeni kako je navedeno u nastavku.

³⁸ Time se zamjenjuje upućivanje na članak 2. u odredbi o prenošenju. Navedenim datumom osigurava se da se izmjene članka 2. počnu primjenjivati u isto vrijeme kad i nacionalne mjere kojima se prenosi članak 1.

Članak 8.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama. [...]

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica

Izmjene Uredbe (EU) 2015/757 kako bi se omogućilo uključivanje djelatnosti pomorskog prometa i drugih stakleničkih plinova osim CO₂ u ETS EU-a³⁹

Članak 1.

⁴⁰Uredba (EU) 2015/757 mijenja se kako slijedi:

-2. u cijeloj Uredbi, osim u članku 1., članku 2., članku 3. točkama (a) i (r), članku 21. stavku 5. te prilogima I. i II., riječi „emisije CO₂” zamjenjuju se riječima „emisije stakleničkih plinova”, a riječi „emitiran CO₂” zamjenjuju se riječima „emitirani staklenički plinovi”;

-1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Ovom Uredbom utvrđuju se pravila za točno praćenje, izvješćivanje i provjeravanje emisija stakleničkih plinova i drugih informacija o brodovima koji pristaju ili isplovljavaju iz luka pod nadležnošću države članice, ili se u njima nalaze, radi promicanja smanjenja emisija stakleničkih plinova iz pomorskog prometa na isplativ način.”;

0. u članku 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ova Uredba primjenjuje se na brodove bruto tonaže od najmanje 5 000 u pogledu emisija stakleničkih plinova ispuštenih tijekom putovanja od njihove zadnje luke pristajanja do luke pristajanja pod nadležnošću države članice te od luke pristajanja pod nadležnošću države članice do njihove sljedeće luke pristajanja, kao i unutar luka pristajanja pod nadležnošću države članice.

1.a Staklenički plinovi obuhvaćeni ovom Uredbom su sljedeći:

a) ugljikov dioksid (CO₂)

---

³⁹ Dodati uvodne izjave.

⁴⁰ Uključeni prijedlozi iz dokumenta WK 7351/2022 ADD 1.

b) kad je riječ o emisijama od [1. siječnja 2024.], metan (CH₄) i

c) kad je riječ o emisijama od [1. siječnja 2024.] dušikov oksid (N₂O).

Ako se u ovoj Uredbi upućuje na ukupan zbroj količine emitiranih emisija ili stakleničkih plinova, smatra se da se to odnosi na ukupan zbroj količine svakog plina zasebno⁴¹.

1.b Od 1. siječnja 2025. ova Uredba primjenjuje se i na brodove za opći teret bruto tonaže od najmanje 400 u pogledu emisija stakleničkih plinova ispuštenih tijekom putovanja od njihove zadnje luke pristajanja do luke pristajanja pod nadležnošću države članice te od luke pristajanja pod nadležnošću države članice do njihove sljedeće luke pristajanja, kao i unutar luka pristajanja pod nadležnošću države članice.”;

1. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) „emisije stakleničkih plinova” znači ispuštanje stakleničkih plinova obuhvaćenih obvezama iz ove Uredbe u skladu s člankom 2. stavkom 1.a od strane brodova [...];”;

(b) točke (b), (d) i (m) zamjenjuju se sljedećima:

„(b) „luka pristajanja” znači „luka pristajanja” kako je definirana u članku 3. točki (wa) Direktive 2003/87/EZ **Europskog parlamenta i Vijeća**”;⁴²

„(d) „društvo” znači brodarsko društvo kako je definirano u članku 3. točki (v) Direktive 2003/87/EZ **Europskog parlamenta i Vijeća**”;

„(m) „razdoblje izvješćivanja” znači razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca, uključujući i ta dva datuma. Za putovanja koja počinju i završavaju u dvije različite kalendarske godine, odgovarajući podaci ulaze u dotičnu kalendarsku godinu.”;

---

⁴¹ Kako bi se osiguralo da se o svakom plinu izvješćuje zasebno u cijeloj Uredbi, čime bi se omogućilo utvrđivanje ukupnog zbroja količine emisija ekvivalenta CO₂.

⁴² U skladu s naznakama iz dokumenta WK 7351/2022, promjene koje se odnose na luke prekrcaja trebaju se uzeti u obzir i u Uredbi o MRV-u.

(c) dodaju se sljedeće točke (q) i (r):

„(q) „upravljačko tijelo” znači upravljačko tijelo za brodarsko društvo iz članka 3. gd Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*;

(r) „objedinjeni podaci o emisijama na razini društva” znači zbroj emisija stakleničkih plinova povezanih s plinovima navedenima u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ s obzirom na djelatnosti pomorskog prometa o kojima je društvo dužno izvijestiti u skladu s tom direktivom, za sve brodove pod svojom odgovornošću tijekom razdoblja izvješćivanja.

* Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).”;

2. u članku 4. dodaje se sljedeći stavak 8.:

„8. Društva izvješćuju o objedinjenim podacima o emisijama na razini društva za brodove pod njihovom odgovornošću tijekom razdoblja izvješćivanja na temelju članka 11.a.”;

3. u članku 5. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi izmjene [...] priloga I. i [...] II. kako bi se u obzir uzeli uključivanje emisija metana i dušikovog oksida u područje primjene ove Uredbe, revizije Direktive 2003/87/EZ, uključujući usklađivanje s provedbenim aktima donesenima na temelju članka 14. stavka 1. Direktive 2003/87/EZ, relevantna međunarodna pravila te međunarodne i europske norme. Komisija je isto tako ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. kako bi izmijenila priloge I. i II. radi jasnijeg definiranja elemenata metoda praćenja koje su u njima utvrđene s obzirom na tehnološki i znanstveni napredak te radi osiguravanja učinkovitog funkcioniranja sustava EU-a za trgovanje emisijama uspostavljenog na temelju Direktive 2003/87/EZ.

Komisija donosi takve delegirane akte o izmjeni priloga I. i II. prema potrebi za uključivanje emisija metana i dušikovog oksida u područje primjene ove Uredbe do [1. listopada 2023.]. Metode utvrđene u Prilogu I. i pravila utvrđena u Prilogu II. usklađuju se, prema potrebi, s metodama i pravilima Uredbe [xxx/yyyy] o [FuelEU Maritime, 2021/0210 (COD)].”;

4. članak 6. mijenja se kako slijedi:

(-a) stavak 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) naziv društva i podatke o adresi, telefonskom broju i e-adresi osobe za kontakt te jedinstveni IMO identifikacijski broj društva i identifikacijski broj registriranog vlasnika”;

(a) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Društva upotrebljavaju standardizirane planove praćenja koji se temelje na predlošcima, a ti se planovi praćenja podnose putem automatiziranih sustava u formatima za razmjenu podataka. Te predloške, uključujući tehnička pravila za njihovu ujednačenu primjenu i automatski prijenos, određuje Komisija provedbenim aktima. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24. stavka 2.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci 6., 7. i 8.:

„6. [...] Do [1. travnja 2024.] društva odgovornom upravljačkom tijelu podnose plan praćenja za svaki od svojih brodova obuhvaćenih područjem primjene ove Uredbe, za koji najprije verifikator ocjenjuje da je u skladu s ovom Uredbom i u kojem je uzeto u obzir uključivanje emisija metana i dušikovog oksida u područje primjene ove Uredbe.

7. Neovisno o stavku 6., za brodove koji su prvi put obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe nakon [1. siječnja 2024.] [...] društva odgovornom upravljačkom tijelu podnose plan praćenja u skladu sa zahtjevima ove Uredbe bez nepotrebne odgode, a najkasnije tri mjeseca nakon prvog pristajanja svakog broda u luku u nadležnosti države članice.

8. Do [unijeti datum dvije godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni [...]] odgovorna upravljačka tijela odobravaju planove praćenja koje su društva podnijela u skladu s pravilima utvrđenima u delegiranim aktima koje je Komisija donijela u skladu s drugim podstavkom. Za brodove koji su prvi put obuhvaćeni područjem primjene [revidirana Direktiva o sustavu trgovanja emisijama] nakon [1. siječnja 2024.] [...], odgovorno upravljačko tijelo odobrava podneseni plan praćenja u roku od četiri mjeseca od prvog pristajanja broda u luku pod nadležnošću države članice u skladu s pravilima utvrđenima u delegiranim aktima koje je Komisija donijela u skladu s drugim podstavkom.

Komisija do [1. listopada 2023.] donosi delegirane akte u skladu s člankom 23. radi izmjene odredaba o pravilima za planove praćenja iz članaka 6., 7., 8., 9. i 10. kako bi se u obzir uzelo uključivanje emisija metana i dušikovog oksida u područje primjene ove Uredbe.”;

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi dopune ove Uredbe u pogledu pravila za upravljačka tijela o odobravanju planova praćenja.”;

5. članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 4. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Nakon ocjene verifikator obavješćuje društvo o tome jesu li te izmjene sukladne. Nakon što od verifikatora primi obavijest da je plan praćenja sukladan, društvo podnosi izmijenjeni plan praćenja odgovornom upravljačkom tijelu.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 5.:

„5. Upravljačko tijelo odobrava izmjene plana praćenja iz stavka 2. točaka (a), (b), (c) i (d) u skladu s pravilima utvrđenima u delegiranim aktima koje je Komisija donijela na temelju drugog podstavka ovog stavka.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi dopune ove Uredbe u pogledu pravila za upravljačka tijela o odobravanju izmjena planova praćenja.”;

6. u članku 10. prvom podstavku dodaje se sljedeća točka (k)⁴³:

„(k) ukupan zbroj [...] emisija stakleničkih plinova obuhvaćenih Direktivom 2003/87/EZ u vezi s djelatnostima pomorskog prometa u skladu s Prilogom I. toj direktivi o kojima treba izvijestiti u skladu s tom direktivom [...] u vezi s djelatnostima pomorskog prometa, zajedno s potrebnim informacijama kojima se opravdava primjena svih relevantnih odstupanja od članka 12. stavka 3. te direktive predviđenih u njezinu članku 12. staccima 3.-e, 3.-d, 3.-c i 3.-b.”;

6.a u članku 11. stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Počevši od 2025. i do 31. ožujka svake godine društva će svojem odgovornom upravljačkom tijelu, tijelima dotičnih država zastava za brodove koji plovc pod zastavom države članice i Komisiji dostavljati izvješće o emisijama za cijelo razdoblje izvješćivanja za svaki brod pod svojom odgovornošću, koje je verifikator verificirao kao zadovoljavajuće u skladu s člankom 13. Upravljačko tijelo može zahtijevati od društava da svoja izvješća o emisijama podnesu prije 31. ožujka, ali ne prije 28. veljače.”;

6.b u članku 11. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako dođe do promjene društva, prethodno društvo svojem odgovornom upravljačkom tijelu, tijelima dotičnih država zastave za brodove koji plovc pod zastavom države članice, novom društvu i Komisiji dostavlja, i to na dan što bliži datumu završetka promjene, a najkasnije u roku od tri mjeseca od promjene, izvješće koje obuhvaća iste elemente kao izvješće o emisijama, ali samo za razdoblje koje odgovara aktivnostima provedenima pod njegovom odgovornošću.”;

---

⁴³ Tekst prilagođen kako bi se u obzir uzelo uključivanje emisija koje nisu CO₂⁴³.

6.c u članku 11. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi izmjene odredaba o pravilima za izvješćivanje iz članka 11., 11.a i 12. kako bi se u obzir uzelo uključivanje emisija metana i dušikovog oksida u područje primjene ove Uredbe. Prvi takav delegirani akt donosi se do [1. listopada 2023.].”;

7. umeće se sljedeći članak 11.a:

„Članak 11.a

Podnošenje objedinjenih podataka o emisijama na razini društva i izvješćivanje o njima

1. Društva utvrđuju objedinjene podatke o emisijama na razini društva tijekom razdoblja izvješćivanja na temelju podataka iz izvješća o emisijama i izvješća iz članka 11. stavka 2. za svaki brod koji je bio pod njihovom odgovornošću tijekom razdoblja izvješćivanja u skladu s pravilima utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu sa stavkom 4.
2. Društva su od 2025. [...] dužna odgovornom upravljačkom tijelu do 31. ožujka svake godine podnijeti objedinjene podatke o emisijama na razini društva koji obuhvaćaju emisije u razdoblju izvješćivanja o kojima se izvješćuje u skladu s Direktivom 2003/87/EZ u vezi s djelatnostima pomorskog prometa, u skladu s pravilima utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju stavka 4., i koji su verificirani u skladu s poglavljem III. ove Uredbe („verificirani objedinjeni podaci o emisijama na razini društva”).
3. Upravljačko tijelo može zahtijevati od društava da verificirane objedinjene podatke o emisijama na razini društva podnesu prije 31. ožujka, ali ne prije 28. veljače.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi dopune ove Uredbe pravilima o praćenju objedinjenih podataka o emisijama na razini društva i izvješćivanju o njima te o podnošenju objedinjenih podataka o emisijama na razini društva upravljačkom tijelu.”;

8. članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Format izvješća o emisijama i izvješćivanje o objedinjenim podacima o emisijama na razini društva”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Izvješće o emisijama i objedinjeni podaci o emisijama na razini društva podnose se putem automatiziranih sustava u formatima za razmjenu podataka, uključujući elektroničke obrasce.”;

9. članak 13. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Verifikator ocjenjuje sukladnost izvješća o emisijama i izvješća iz članka 11. stavka 2. sa zahtjevima utvrđenima u člancima od 8. do 12. i priložima I. i II.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci 5. i 6.:

„5. Verifikator ocjenjuje sukladnost objedinjenih podataka o emisijama na razini društva sa zahtjevima utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu sa stavkom 6.

Ako verifikator s razumnom sigurnošću zaključi da u objedinjenim podacima o emisijama na razini društva nema značajnih netočnosti, verifikator izdaje izvješće o verifikaciji u kojem navodi da su objedinjeni podaci o emisijama na razini društva verificirani kao zadovoljavajući u skladu s pravilima utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju stavka 6.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi dopune ove Uredbe pravilima o verifikaciji objedinjenih podataka o emisijama na razini društva i izdavanju izvješća o verifikaciji.”;

10. članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) izračune kojima se utvrđuju ukupne [...] emisije stakleničkih plinova i ukupan zbroj [...] emisija stakleničkih plinova obuhvaćenih Direktivom 2003/87/EZ u vezi s djelatnostima pomorskog prometa u skladu s Prilogom I. toj direktivi o kojima treba izvijestiti na temelju te direktive [...] u vezi s djelatnostima pomorskog prometa;”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Pri razmatranju verifikacije objedinjenih podataka o emisijama na razini društva verifikator ocjenjuje potpunost i dosljednost podataka o kojima je izviješteno s informacijama koje je dostavilo društvo, uključujući njegova verificirana izvješća o emisijama i izvješće iz članka 11. stavka 2.”;

11. u članku 15. dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. Kad je riječ o verifikaciji objedinjenih podataka o emisijama na razini društva, verifikator i društvo poštuju pravila o verifikaciji utvrđena u delegiranim aktima donesenima na temelju drugog podstavka. Verifikator ne verificira izvješće o emisijama i izvješće iz članka 11. stavka 2. za svaki brod pod odgovornošću društva.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi dopune ove Uredbe pravilima o verifikaciji objedinjenih podataka o emisijama na razini društva, uključujući metode verifikacije i postupak verifikacije.”;

12. u članku 16. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Verifikatore koji ocjenjuju planove praćenja, izvješća o emisijama i objedinjene podatke o emisijama na razini društva te izdaju izvješća o verifikaciji i dokumente o usklađenosti iz ove Uredbe akreditira na temelju Uredbe (EZ) br. 765/2008 nacionalno akreditacijsko tijelo za djelatnosti u području primjene ove Uredbe.”;

13. u članku 20. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim⁴⁴:

„3. Ako brodovi nisu ispunili zahtjeve praćenja i izvješćivanja tijekom dvaju ili više uzastopnih razdoblja izvješćivanja i ako se drugim izvršnim mjerama nije osigurala usklađenost, nadležno tijelo države članice u kojoj je ulazna luka može, nakon što dotičnom društvu omogući podnošenje očitovanja, izdati nalog o protjerivanju o kojemu se obavješćuje Komisiju, EMSA-u, druge države članice i dotičnu državu zastave. Zbog izdavanja takvog naloga o protjerivanju svaka država članica, osim države članice pod čijom zastavom brod plovi, odbija dotičnom brodu ulazak u sve svoje luke sve dok društvo ne ispuni obveze praćenja i izvješćivanja u skladu s člancima 11. i 18. Ako brod plovi pod zastavom države članice i uđe [...] u jednu od njezinih luka [...] ili ga ondje zateknu, ta država članica, nakon što dotičnom društvu omogući podnošenje očitovanja, [...] brodu zabranjuje plovidbu sve dok društvo ne ispuni svoje obveze.

---

⁴⁴ Uskladiti s tekstem Direktive o ETS-u.

Ako se na brodu koji plovi pod zastavom članice utvrdi kvar iz prvog podstavka dok se nalazi u jednoj od luka države članice pod čijom zastavom brod plovi, dotična država članica može, nakon što dotičnom društvu da mogućnost da dostavi svoje primjedbe, izdati nalog o zabrani plovidbe broda dok brodarsko društvo ne ispuni svoje obveze. Ona o tome izvješćuje Komisiju, EMSA-u i druge države članice. [...]

Ispunjavanje tih obveza potvrđuje se valjanim dokumentom o usklađenosti koji se upućuje nadležnom nacionalnom tijelu koje je izdalo nalog o protjerivanju. Ovim stavkom ne dovode se u pitanje međunarodna pomorska pravila koja se primjenjuju u slučaju brodova u nevolji.”

13.a u članku 20. stavku 5., dodaje se sljedeći podstavak:

„Mogućnost odstupanja na temelju ovog stavka ne primjenjuje se na državu članicu čije je odgovorno tijelo upravljačko tijelo brodarskog društva.”;

13.b u članku 21. stavak 2. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) identitet broda (ime, društvo, identifikacijski broj IMO, luka upisa ili matična luka)”;

13.c u članku 21. stavak 5. mijenja se kako slijedi:

„5. Komisija svake dvije godine ocjenjuje ukupan učinak sektora pomorskog prometa na globalnu klimu, među ostalim na temelju emisija koje nisu povezane s CO₂ ili učinaka drugih stakleničkih plinova i čestica s potencijalom globalnog zatopljenja koji nisu obuhvaćeni ovom Uredbom.”;

13.d umeće se sljedeći članak:

„Članak 22.a

Preispitivanje

Komisija najkasnije do 31. prosinca 2024. preispituje ovu Uredbu, posebno uzimajući u obzir daljnje iskustvo stečeno u njezinoj provedbi, [...] **prije svega s obzirom na uključivanje brodova [...] bruto tonaže manje od 5000, ali ne manje od 400, u područje primjene ove Uredbe radi njihova mogućeg kasnijeg uključivanja u Direktivu 2003/87/EZ ili predlaganja drugih mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova s takvih brodova. Izvješću se prema potrebi prilaže prijedlog izmjene ove Uredbe.**”

14. članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ovlast za donošenje delegiranih akata iz [...] članka 6. stavka 8., članka 7. stavka 5., članka 11.a stavka 4., članka 13. stavka 6. i članka 15. stavka 6. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od datuma stupanja na snagu [revidirana Uredba o MRV-u].”;

(b) u stavcima 3. i 5. riječi „članka 5. stavka 2., članka 15. stavka 5. i članka 16. stavka 3.” odnosno „člankom 5. stavkom 2., člankom 15. stavkom 5. i člankom 16. stavkom 3.” zamjenjuju se riječima „članka 5. stavka 2., članka 6. stavka 8., članka 7. stavka 5., članka 11.a stavka 4., članka 13. stavka 6., članka 15. stavka 5. i 6. i članka 16. stavka 3.” odnosno „člankom 5. stavkom 2., člankom 6. stavkom 8., člankom 7. stavkom 5., člankom 11.a stavkom 4., člankom 13. stavkom 6., člankom 15. stavcima 5. i 6. i člankom 16. stavkom 3.”.

(c) u stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

Međutim, posljednja rečenica prvog podstavka ne primjenjuje se na delegirane akte donesene do 1. listopada 2023. na temelju članka 5. stavka 2. drugog podstavka, članka 6. stavka 8. drugog podstavka, članka 11. stavka 4. i članka 15. stavka 5.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se od datuma stupanja na snagu. Međutim, članak 1. stavak 1. točka (b) primjenjuje se od 1. siječnja 2024.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

PRILOG

Prilog I. Direktivi 2003/87/EZ mijenja se kako slijedi:

točke 1. i 3. zamjenjuju se sljedećima:

„1. Ova Direktiva [...] ne obuhvaća postrojenja ili dijelove postrojenja koji se koriste za istraživanje, razvoj i ispitivanje novih proizvoda i procesa. [...] Postrojenja u kojima tijekom prethodnog relevantnog petogodišnjeg razdoblja iz članka 11. stavka 1. drugog podstavka emisije nastale izgaranjem biomase u skladu s kriterijima utvrđenima na temelju članka 14. u prosjeku čine više od 95 % ukupnih prosječnih emisija stakleničkih plinova nisu obuhvaćena ovom Direktivom.

3. Ako se ukupna nazivna ulazna toplinska snaga nekog postrojenja računa kako bi se odlučilo o njegovu uključivanju u EU sustav trgovanja emisijama, zbraja se nazivna ulazna toplinska snaga svih tehničkih jedinica od kojih se postrojenje sastoji, a u kojima dolazi do izgaranja goriva. Te jedinice mogu obuhvaćati sve vrste kotlova, plamenika, turbina, grijača, pećnica, spalionica, peći za kalciniranje, peći, štednjaka, sušilica, motora, gorivih ćelija, CLC jedinica, baklji te jedinica za toplinsko ili katalitičko naknadno izgaranje. U tom izračunu ne uzimaju se u obzir jedinice nazivne ulazne toplinske snage manje od 3 MW.”;

– tablica se mijenja kako slijedi:

i. drugi redak zamjenjuje se sljedećim:

„Rafiniranje ulja, ako se upotrebljavaju jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne snage veće od 20 MW	Ugljikov dioksid”;
--	--------------------

ii. peti redak zamjenjuje se sljedećim:

„Proizvodnja željeza ili čelika (primarno ili sekundarno taljenje), uključujući kontinuirano lijevanje, kapaciteta većeg od 2,5 tona na sat	Ugljikov dioksid”;
---	--------------------

iii. sedmi redak zamjenjuje se sljedećim:

„Proizvodnja primarnog aluminijske ili aluminijeva oksida	Ugljikov dioksid i <u>perfluorouglicji</u> ”;
---	---

(a) **petnaesti redak kategorija djelatnosti zamjenjuje se sljedećim:**

3. „Sušenje ili kalciniranje gipsa ili proizvodnja gipsanih ploča i drugih proizvoda od gipsa proizvodnog kapaciteta za kalcinirani gips ili sušeni sekundarni gips iznad ukupno 20 tona na dan	4. Ugljikov dioksid”;
---	-----------------------

iv. **osamnaesti redak zamjenjuje se sljedećim:**

„Proizvodnja čađe koja uključuje karbonizaciju organskih tvari kao što su ulja, katrani, ostaci nakon krekiranja i destilacije, proizvodnog kapaciteta iznad 50 tona na dan	Ugljikov dioksid”;
---	--------------------

v. **dvadeset četvrti redak zamjenjuje se sljedećim:**

„Proizvodnja vodika (H ₂) i sintetskog plina proizvodnog kapaciteta iznad 25 tona na dan	Ugljikov dioksid”;
--	--------------------

vi. **dvadeset sedmi redak zamjenjuje se sljedećim:**

„Transport stakleničkih plinova u svrhu geološkog skladištenja na lokaciji odobrenoj u skladu s Direktivom 2009/31/EZ, osim emisija obuhvaćenih nekom drugom djelatnošću iz ove Direktive	Ugljikov dioksid”;
---	--------------------

vii. sljedeći redak dodaje se nakon posljednjeg novog retka, a razdvajaju se praznim retkom:

<p>„Pomorski promet</p> <p>Djelatnosti pomorskog prometa brodovima obuhvaćenima Uredbom (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća koji obavljaju putovanja u svrhu prijevoza putnika ili tereta u komercijalne svrhe</p>	<p>[...] <u>Ugljikov dioksid</u>”;</p>
--	--

1. Prilog II.b Direktivi 2003/87/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„PRILOG II.b

**Dio A – RASPODJELA SREDSTAVA IZ MODERNIZACIJSKOG FONDA U SKLADU S
ČLANKOM 10. STAVKOM 1. TREĆIM PODSTAVKOM**

	Udio
Bugarska	5,84 %
Češka	15,59 %
Estonija	2,78 %
Hrvatska	3,14 %
Latvija	1,44 %
Litva	2,57 %
Mađarska	7,12 %
Poljska	43,41 %
Rumunjska	11,98 %
Slovačka	6,13 %

**Dio B – RASPODJELA SREDSTAVA IZ MODERNIZACIJSKOG FONDA U SKLADU S
ČLANKOM 10. STAVKOM 1. ČETVRTIM PODSTAVKOM**

	Udio
Bugarska	<u>4,9</u> %
Češka	12, <u>6</u> %
Estonija	2, <u>1</u> %
Grčka	10, <u>1</u> %
Hrvatska	2,3 %
Latvija	1, <u>0</u> %
Litva	1,9 %
Mađarska	<u>5,8</u> %
Poljska	34, <u>2</u> %
Portugal	8, <u>6</u> %
Rumunjska	9, <u>7</u> %
Slovačka	4, <u>8</u> %
<u>Slovenija</u>	<u>2,0</u> %

2. Sljedeći prilozi umeću se kao prilozi III., III.a i III.b Direktivi 2003/87/EZ:

„PRILOG III.

DJELATNOSTI OBUHVAĆENE POGLAVLJEM IV.a

<p>Djelatnost:</p> <p>1. Puštanje u potrošnju goriva koja se upotrebljavaju za izgaranje u sektorima zgradarstva i cestovnog prometa</p> <p>Ta djelatnost ne uključuje:</p> <p>(a) puštanje u potrošnju goriva koja se upotrebljavaju u djelatnostima utvrđenima u Prilogu I. ovoj Direktivi, osim ako se upotrebljavaju za izgaranje u djelatnostima transporta stakleničkih plinova u svrhu geološkog skladištenja (djelatnost iz dvadeset sedmog retka);</p> <p>(b) puštanje u potrošnju goriva kod kojih je faktor emisije nula.</p> <p>2. Sektor zgradarstva i sektor cestovnog prometa obuhvaćaju sljedeće izvore emisija, definirane u Smjernicama IPCC-a za nacionalne inventare stakleničkih plinova iz 2006., uz potrebne izmjene tih definicija kako slijedi:</p> <p>(a) kombinirana proizvodnja toplinske i električne energije (kogeneracija) (oznaka kategorije izvora 1A1a ii) i toplane (oznaka kategorije izvora 1A1a iii) u mjeri u kojoj toplinu za kategorije iz podtočaka (c) i (d) ove točke proizvode izravno ili putem mreža centralnog grijanja;</p> <p>(b) cestovni prijevoz (oznaka kategorije izvora 1A3b), osim upotrebe poljoprivrednih vozila na asfaltiranim cestama;</p> <p>(c) komercijalni/institucionalni sektor (oznaka kategorije izvora 1A4a);</p> <p>(d) stambeni prostori (oznaka kategorije izvora 1A4b).</p>	<p>Staklenički plinovi</p> <p>Ugljikov dioksid (CO₂)</p>
---	---

**PRILAGODBA LINEARNOG FAKTORA SMANJENJA U SKLADU S ČLANKOM 30.c
STAVKOM 2.**

1. Ako su prosječne emisije o kojima je izviješteno u skladu s poglavljem IV.a za godine od 2024. do 2026. za više od 2 % veće od vrijednosti za 2025. utvrđene u skladu s člankom 30.c stavkom 1. i ako te razlike nisu posljedica razlike manje od 5 % između emisija o kojima je izviješteno u skladu s poglavljem IV.a i podataka iz inventara za emisije stakleničkih plinova u Uniji za 2025. iz kategorija izvora prema UNFCCC-u za sektore obuhvaćene poglavljem IV.a, linearni faktor smanjenja računa se prilagodbom linearnog faktora smanjenja iz članka 30.c stavka 1.
2. Prilagođeni linearni faktor smanjenja u skladu s točkom 1. određuje se kako slijedi:

$$[LRF_{adj} = 100\% * ((MRV_{[2024-2026]} - (MRV_{[2024-2026]} + (ESR_{[2024]} - 6 * LRF_{[2024]} * ESR_{[2024]}) - MRV_{[2024-2026]}) / 5)) / MRV_{[2024-2026]}],$$
 pri čemu:

LRF_{adj} je prilagođeni linearni faktor smanjenja,

$MRV_{[2024-2026]}$ je prosjek verificiranih emisija iz poglavlja IV.a za godine od 2024. do 2026.,

$ESR_{[2024]}$ je vrijednost emisija za 2024. utvrđena u skladu s člankom 30.c stavkom 1. za sektore obuhvaćene poglavljem IV.a,

$LRF_{[2024]}$ je linearni faktor smanjenja iz članka 30.c stavka 1.]”

_____

3. Prilog IV. Direktivi 2003/87/EZ mijenja se kako slijedi:

u dijelu A odjeljak „Proračun” mijenja se kako slijedi:

i. u četvrtom podstavku zadnja rečenica „Faktor emisije za biomasu jednak je nuli.” zamjenjuje se sljedećim:

„Emisijski faktor za biomasu koja je u skladu s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova za upotrebu biomase utvrđenima Direktivom (EU) 2018/2001, uz sve potrebne prilagodbe za primjenu u okviru ove Direktive, kako je utvrđeno u provedbenim aktima iz članka 14., jednak je nuli.”;

ii. šesti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Primjenjuju se standardni faktori oksidacije utvrđeni u skladu s Direktivom 2010/75/EU, osim ako operater može dokazati da su točniji faktori specifični za djelatnost.”;

(b) u dijelu B odjeljku „Praćenje emisija ugljičnog dioksida”, četvrtom podstavku zadnja rečenica „Emisijski faktor za biomasu je nula.” zamjenjuje se sljedećim:

„Emisijski faktor za biomasu koja je u skladu s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova za upotrebu biomase utvrđenima Direktivom (EU) 2018/2001, uz sve potrebne prilagodbe za primjenu u okviru ove Direktive, kako je utvrđeno u provedbenim aktima iz članka 14., jednak je nuli.”;

(a) dodaje se sljedeći dio C:

„DIO C – Praćenje emisija koje odgovaraju djelatnosti iz Priloga III. i izvješćivanje o njima

Praćenje emisija

Emisije se prate na temelju izračuna.

Izračun

Emisije se računaju korištenjem sljedeće formule:

gorivo pušteno u potrošnju × *faktor emisije*

Gorivo pušteno u potrošnju obuhvaća količinu goriva koju je regulirani subjekt pustio u potrošnju.

Primjenjuju se zadani faktori emisije IPCC-a preuzeti iz Smjernica IPCC-a za inventare iz 2006. ili naknadnih ažuriranja tih smjernica, osim ako su točniji faktori emisije specifični za gorivo koje su utvrdili neovisni akreditirani laboratoriji primjenom prihvaćenih analitičkih metoda.

Za svaki regulirani subjekt i za svako gorivo provodi se zasebni izračun.

Izvješćivanje o emisijama

Svaki regulirani subjekt u svoje izvješće uključuje sljedeće informacije:

A. identifikacijske podatke o reguliranom subjektu, uključujući:

- naziv reguliranog subjekta,
- njegovu adresu, s poštanskim brojem i državom,
- vrstu goriva koja pušta u potrošnju i svoje djelatnosti u okviru kojih goriva pušta u potrošnju, uključujući korištenu tehnologiju,
- adresu, broj telefona i telefaksa, e–adresu e osobe za kontakt, i i
- ime vlasnika reguliranog subjekta te matičnog društva, ako postoji;

B. za svaku vrstu goriva puštenog u potrošnju koje se upotrebljava za izgaranje u sektoru zgradarstva i sektoru cestovnog prometa kako su definirani u Prilogu III., za koju se računaju emisije:

- količinu goriva puštenog u potrošnju,
- faktore emisije,
- ukupne emisije,
- krajnju potrošnju goriva puštenog u potrošnju, i
- stupanj nesigurnosti.

Države članice donose mjere za koordiniranje zahtjeva izvješćivanja sa svim drugim postojećim zahtjevima izvješćivanja kako bi se smanjilo opterećenje koje poduzeća trpe zbog izvješćivanja.”;

4. u Prilogu V. Direktivi 2003/87/EZ dodaje se sljedeći dio C:

„DIO C – Verifikacija emisija koje odgovaraju djelatnosti iz Priloga III.

Opća načela

1. Emisije koje odgovaraju djelatnosti navedenoj u Prilogu III. podliježu verifikaciji.
2. Postupak verifikacije uključuje razmatranje izvješća u skladu s člankom 14. stavkom 3. i praćenja tijekom prethodne godine. U postupku verifikacije provjeravaju se pouzdanost, vjerodostojnost i točnost sustava za praćenje te podataka i informacija o emisijama u izvješću, a posebno o:
  - (a) gorivima puštenima u potrošnju o kojima je izviješćeno i povezanim izračunima;
  - (b) odabiru i primjeni faktora emisije;
  - (c) izračunima kojima se utvrđuju ukupne emisije.

3. Emisije u izvješću mogu biti verificirane samo ako pouzdani i vjerodostojni podaci i informacije omogućuju utvrđivanje emisija uz visoki stupanj sigurnosti. Visoki stupanj sigurnosti zahtijeva od reguliranog subjekta da dokaže:

(a) da u podacima u izvješću nema nedosljednosti;

(b) da je prikupljanje podataka provedeno u skladu s primjenjivim znanstvenim standardima; i

(c) da su odgovarajuće evidencije reguliranog subjekta potpune i dosljedne.

4. Verifikator ima pristup svim mjestima i informacijama povezanim s predmetom verifikacije.

5. Verifikator uzima u obzir je li regulirani subjekt registriran u okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Unije (EMAS).

Metodologija

Strateška analiza

6. Verifikacija se temelji na strateškoj analizi svih količina goriva koja je regulirani subjekt pustio u potrošnju. To podrazumijeva da verifikator ima pregled svih djelatnosti u okviru kojih regulirani subjekt pušta goriva u potrošnju i njihove važnosti za emisije.

Analiza procesa

7. Verifikacija podnesenih informacija obavlja se prema potrebi na mjestu na kojem se nalazi regulirani subjekt. Verifikator obavlja provjere na licu mjesta kako bi utvrdio pouzdanost podataka i informacija u izvješću.

Analiza rizika

8. Verifikator podnosi podatke o svim načinima na koje regulirani subjekt pušta goriva u potrošnju radi procjene pouzdanosti podataka o ukupnim emisijama reguliranog subjekta.

9. Na temelju te analize verifikator izričito utvrđuje sve elemente kod kojih postoji veliki rizik od pogreške i druge aspekte postupka praćenja i izvješćivanja koji bi mogli doprinijeti pogreškama pri utvrđivanju ukupnih emisija. Riječ je posebno o izračunima koji su potrebni za utvrđivanje razine emisija iz pojedinačnih izvora. Posebna se pozornost posvećuje elementima s velikim rizikom od pogreške i spomenutim aspektima postupka praćenja.

10. Verifikator uzima u obzir sve učinkovite metode za kontrolu rizika koje primjenjuje regulirani subjekt s ciljem smanjivanja stupnja nesigurnosti.

Izvješće

11. Verifikator priprema izvješće o postupku provjere u kojem navodi je li izvješće na temelju članka 14. stavka 3. zadovoljavajuće. U tom se izvješću navode i sva pitanja bitna za obavljeni posao. Izjava da je izvješće izrađeno u skladu s člankom 14. stavkom 3. zadovoljavajuće može se dati ako verifikator smatra da ukupne emisije nisu značajno netočne.

Minimalni zahtjevi osposobljenosti verifikatora

12. Verifikator je neovisan o reguliranom subjektu, obavlja svoje aktivnosti ispravno, objektivno i profesionalno te razumije:

- (a) odredbe ove Direktive te relevantne standarde i smjernice koje je Komisija donijela na temelju članka 14. stavka 1.;

- (b) zakonodavne, regulatorne i upravne zahtjeve povezane s djelatnostima koje verificira; i
  - (c) način izrade svih informacija povezanih sa svim načinima na koje regulirani subjekt pušta goriva u potrošnju, a posebno onih koje su povezane s prikupljanjem, mjerenjem i izračunom podataka te izvješćivanjem o njima.”.
-